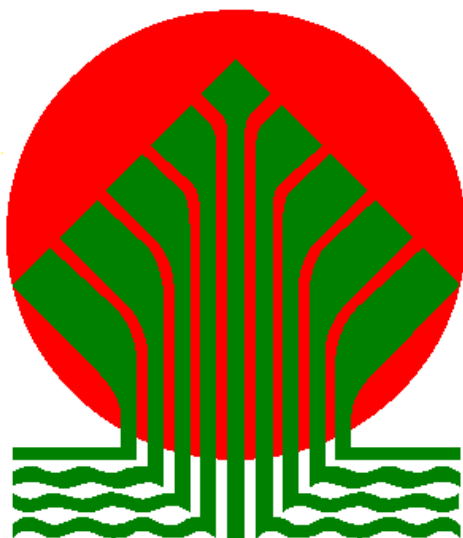

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

**SPRAWOZDANIE
z działalności
Narodowego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej
w 2005 roku**

Warszawa, marzec 2006

Spis treści

Streszczenie	3
I. Informacje ogólne	6
I.1. Podstawy prawne działalności	6
I.2. Organy Narodowego Funduszu	6
I.3. Rozpatrywane wnioski w Narodowym Funduszu w 2005 r.	9
I.4. Schemat organizacyjny	9
I.5. Zatrudnienie	11
I.6. Szkolenia	11
II. Realizacja planu finansowego	12
II.1. Wykonanie planu finansowego – tabela PFC (plan funduszu celowego)	13
II.1.1. Stan funduszu	14
II.1.2. Przychody	15
II.1.3. Wydatki	17
II.2. Wpływy i rozchody środków finansowych (środki krajowe)	18
II.3. Koszty działalności i źródła ich pokrycia	19
II.4. Wydatki i zakupy inwestycyjne własne	20
II.5. Maksymalny stan zobowiązań na koniec roku	20
II.6. Przychody i rozchody środków finansowych pochodzących z pomocy zagranicznej	21
II.7. Podsumowanie	21
II.8. Tabele realizacji planu finansowego	22
III. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska	25
III.1. Finansowanie ochrony środowiska według form finansowania	25
III.2. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska	25
III.2.1. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w zakresie finansowania pożyczkowego	25
III.2.2. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w zakresie finansowania dotacyjnego	26
III.2.3. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w zakresie finansowania kapitałowego	27
III.3. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska według dziedzin	28
III.4. Finansowanie ochrony środowiska w przekroju województw	34
III.5. Podsumowanie	38
III.6. Tabele realizacji planu finansowania ochrony środowiska	38
IV. Umorzenia pożyczek i kredytów	41
V. Umowy trudne	43
VI. Pomoc publiczna udzielana przedsiębiorcom	44
VII. Nadzór właścicielski i współpraca z bankami	50
VIII. Realizacja programów i efekty ekologiczne osiągnięte w wyniku realizacji przedsięwzięć zakończonych w 2005 r. i planowane do osiągnięcia z umów podpisanych w 2005 r.	55
VIII.1. Wstęp	55
VIII.2. Ochrona powietrza	56
VIII.3. Ochrona wód i gospodarka wodna	62

VIII.4. Ochrona powierzchni ziemi	68
VIII.5. Ochrona przyrody i krajobrazu	73
VIII.6. Leśnictwo	81
VIII.7. Państwowy Monitoring Środowiska	87
VIII.8. Zapobieganie klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwanie ich skutków	90
VIII.9. Górnictwo	92
VIII.10. Geologia	95
VIII.11. Edukacja ekologiczna	98
VIII.12. Prace badawcze i ekspertyzy	112
IX. Współpraca z zagranicą	116
IX.1. Wstęp	116
IX.2. Realizacja planu finansowego środków zagranicznych prezentowanych w bilansie Narodowego Funduszu	116
IX.3. Realizacja planu finansowego środków zagranicznych rozliczanych z rachunków pozabilansowych Narodowego Funduszu	117
IX.4. Ekologiczny Fundusz Partnerski PHARE	120
IX.5. SIDA – ochrona powietrza i klimatu	120
IX.6. Pomoc Bilateralna	121
IX.7. Fundusz Spójności	121
IX.8. Przygotowanie przedsięwzięć do Funduszu Spójności	127
IX.9. Sektorowy Program Operacyjny – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw. Działanie 2.4	127
IX.10. Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizm Finansowy	128
X. Działalność wybranych komórek organizacyjnych biura NFOŚiGW	128
X.1. Departament Informatyki	128
X.2. Wydział Promocji i Informacji	129
X.3. Zespół Współpracy z Regionami	130
X.4. Departament Kontroli Terenowych	131
X.5. Departament Organizacji i Nadzoru	133
Załączniki	
1. Wnioski o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW rozpatrywane w 2005 roku - wg daty wpłynięcia	
2. Wnioski o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW rozpatrywane w 2005 roku - etapy rozpatrywania	
3. Wnioski o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW rozpatrywane w 2005 roku - przyznane dofinansowanie	
4. Redystrybucja wpływów z tytułu opłaty produktowej wg. województw	
5. Umowy umorzeniowe realizowane w roku 2005	
6. Wykaz trudnych pożyczek wg stanu na 31.12.2005 r.	
7. Pomoc publiczna udzielona przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w roku 2005	

Streszczenie

Rok 2005 jest drugim rokiem członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Jednym z istotniejszych elementów kształtujących polityki ekologiczne państw tworzących wspólnotę jest troska dotycząca stanu środowiska oraz zasady prawidłowego nim gospodarowania. Zapewnienie realizacji zobowiązań Polski wynikających z postanowień Traktatu Akcesyjnego, stało się głównym celem działalności Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za podstawowy priorytet uznano stworzenie warunków, które umożliwią efektywną absorpcję środków UE, głównie z Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych m.in. przez intensywne współfinansowanie inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej przy udziale jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów oraz zmiany wewnątrz organizacji służące zwiększeniu efektywności działania.

Działania Narodowego Funduszu w 2005 roku koncentrowały się na realizacji zadań wynikających z programów przyjętych przez Radę Ministrów:

- Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Krajowego Planu Gospodarki Odpadami.

Realizując priorytety swojej działalności Narodowy Fundusz w 2005 r. na finansowanie ochrony środowiska wydatkował łącznie w formie zwrotnej i bezzwrotnej kwotę **1.699** mln zł, co stanowi 96% wielkości planowanej.

W ramach środków dotacyjnych wydatkowano **606** mln zł, z czego:

- na inwestycje z dziedziny ochrony wód i gospodarki wodnej prawie **126** mln zł – 23% środków dotacyjnych (inwestycje wieloletnie),
- na Państwowy Monitoring Środowiska **86** mln zł – 14% środków dotacyjnych,
- na zadania z dziedziny górnictwa ponad **70** mln zł – 13% środków dotacyjnych (finansowanie górnictwa siarki),
- na przedsięwzięcia z dziedziny geologii prawie **64** mln zł, ochrony powietrza blisko **53** mln zł, na edukację ekologiczną **22** mln zł.

Finansowanie pożyczkowe Narodowego Funduszu w wysokości **1.001** mln zł (105% wielkości planowanej), ukierunkowane było głównie na:

- inwestycje z dziedziny ochrony wód i gospodarki wodnej **404** mln zł – 40% środków pożyczkowych (głównie KPOŚK),
- linie kredytowe udzielane przez BOŚ S.A. ze środków Narodowego Funduszu **239** mln zł – 24% środków pożyczkowych,
- zadania z zakresu ochrony powietrza (**166** mln zł) - 17% środków pożyczkowych,
- zadania z dziedziny ochrony powierzchni ziemi w kwocie ponad **63** mln zł.

Na działalność kapitałową w 2005 r. Narodowy Fundusz wydatkował kwotę prawie **92** mln zł (głównie na objęcie akcji Geotermii Podhalańskiej S.A. oraz zakup akcji BOŚ S.A.).

Powyższe wydatki dokonane zostały przy wykorzystaniu posiadanych zasobów środków pieniężnych i papierów wartościowych na początek 2005 r. w kwocie **503** mln zł oraz osiągniętych w ciągu roku wpływów w kwocie ponad **1.568** mln zł, które stanowiły 97% wielkości planowanej.

O wielkości wpływów zdecydowały:

- wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych oraz pozostałych opłat, których beneficjentem na mocy obowiązujących przepisów jest Narodowy Fundusz (w łącznej kwocie **510,3** mln zł),
- zwroty rat pożyczek i kredytów (**843,4** mln zł),
- wpływy uzyskane w wyniku prowadzenia działalności statutowej (głównie odsetki od pożyczek i kredytów, odsetki od lokat bankowych i papierów wartościowych, pozostałe wpływy w łącznej kwocie **214,3** mln zł).

Przychody Narodowego Funduszu w 2005 r. wyniosły **730** mln zł, co stanowi 98% wielkości planowanej, a wydatki **711** mln zł, których wykonanie w stosunku do planu wyniosło 88%.

Niepełna realizacja wydatków wynikała z mniejszych niż przewidywano wydatków dotacyjnych (88% wykonania planu) oraz wydatków bieżących zrealizowanych w 96%.

Osiągnięty w 2005 r. zysk w kwocie **27** mln zł doprowadził do zwiększenia majątku netto Narodowego Funduszu do poziomu **4.806** mln zł, tj. w ujęciu nominalnym o 3% więcej niż planowano.

Podpisane w 2005 r. umowy o dofinansowanie w łącznej kwocie **1.553** mln zł spowodują osiągnięcie efektów ekologicznych m.in. w zakresie:

- redukcji emisji SO₂ o 18 tys. ton rocznie,
- redukcji emisji CO₂ o 652 tys. ton rocznie,
- zwiększenia przepustowości oczyszczalni ścieków o 137 tys. m³ na dobę,
- wykonania sieci kanalizacyjnych o długości przeszło 22 tys. km,
- zwiększenia możliwości przerobu odpadów o 90 tys. ton rocznie,
- zwiększenia pojemności geometrycznej składowisk o 46 tys. m³.

Przedstawione dane nie obejmują całości efektów ekologicznych, które zostaną uzyskane w wyniku realizacji umów zawartych w 2005 r. Nie przedstawiono tu efektów umów z zakresu szeroko pojętej ochrony przyrody, edukacji ekologicznej, geologii i górnictwa itd., których wymiar jest czasami bardzo trudny do ujęcia liczbowego.

Udzielone w 2005 r. przez Narodowy Fundusz dofinansowanie skutkuje realizacją przedsięwzięć o łącznej wartości kosztorysowej w wysokości ponad **4.010** mln zł. Biorąc pod uwagę finansowy udział Narodowego Funduszu w tych inwestycjach w kwocie **1.553** mln zł, środki własne lub pozyskane z innych niż, z Narodowego Funduszu, źródeł angażowane w przedsięwzięcia wynoszą **2.457** mln zł. Oznacza to, że udzielenie dofinansowania w 2005 r. ze środków Narodowego Funduszu w kwocie 1 zł angażuje 1,6 zł środków innych podmiotów dla realizacji przedsięwzięć proekologicznych.

W sferze wydatkowania dostępnych środków Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności i Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw – działanie 2.4. obserwowano niepełną realizację planu (20%). Wynika to z trudności ze stosowaniem Prawa Zamówień Publicznych, konieczności dostosowywania przepisów polskich w zakresie postępowań dotyczących oceny oddziaływania na środowisko i oceny wpływu na obszary sieci Natura 2000 do wymagań Komisji Europejskiej, co przełożyło się na opóźnienia w realizacji inwestycji. W przypadku SPO WKP z powodu późniejszego niż planowano zakończenia oceny wniosków w I rundzie aplikacyjnej nie zrealizowano żadnych wypłat. Do końca roku MGIP zaakceptowało jeden wniosek o wypłatę środków. Niemniej jednak Narodowy Fundusz w ramach tego działania przygotował pod względem proceduralnym i organizacyjnym możliwość absorpcji kwoty blisko **320 mln zł**.

W 2005 roku w ramach Funduszu Spójności Narodowy Fundusz obsługiwał łącznie 86 projektów inwestycyjnych i 2 projekty dotyczące pomocy technicznej. Sumaryczny budżet wydatków kwalifikowanych na te projekty wynosił **4.303 mln euro**, a wielkość przyznanego dofinansowania z Funduszu Spójności wynosiła **2.856 mln euro**. Na współfinansowanie zadań realizowanych ze środków Funduszu Spójności Narodowy Fundusz zobowiązał się wypłacić na mocy podpisanych w 2005 r. umów pożyczek **185 mln zł**. Środki wydatkowane na ten cel w 2005 roku wyniosły ponad **64 mln zł**, w tym na:

- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Torunia – **12,5 mln zł**,
- poprawę jakości wody w Szczecinie – **10,8 mln zł**,
- modernizację oczyszczalni ścieków w Przemyśle – **5,2 mln zł**.

Oprócz współfinansowania projektów inwestycyjnych z udziałem Funduszu Spójności Narodowy Fundusz aktywnie wspiera realizację projektów w ramach krótkoterminowych odnawialnych pożyczek płatniczych, których przyznany w 2005 r. limit wyniósł ponad **32 tys. euro**.

Narodowy Fundusz jako Instytucja Pośrednicząca II szczebla w absorpcji środków z Funduszu Spójności w 2005 r. koordynował działania wnioskodawców i beneficjentów na etapie przygotowania i realizacji przedsięwzięć. W ramach prowadzonych prac przekazał do Ministerstwa Środowiska w celu przesłania do Komisji Europejskiej 36 dokumentacji przedsięwzięć aplikujących o środki z Funduszu Spójności, w tym 24 dokumentacje dotyczące nowych projektów oraz 12 aktualizacji wniosków dla przedsięwzięć skierowanych do KE w roku 2004. Łączna kwota wydatków kwalifikowanych dla w/w 36 przedsięwzięć wynosi **1.779 mln euro**, natomiast wartość proponowanego współfinansowania z Funduszu Spójności była równa **1.282 mln euro**.

Działania dotyczące wykorzystania środków pochodzących z pomocy zagranicznej w ramach Funduszu Spójności, SPO WKP oraz prowadzonej od 2005 r. obsługi i oceny projektów w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego będą kontynuowane również w kolejnych latach. Oznacza to, że zapoczątkowane pod koniec 2005 r. zmiany o charakterze systemowym mające na celu przyspieszenie i usprawnienie wykorzystania przyznanym Polsce środków pomocowych z omawianych funduszy będą determinowały kierunki działalności Narodowego Funduszu w 2006 r. i latach następnych.

I. Informacje ogólne

I.1. Podstawy prawne działalności

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zwany dalej „Narodowym Funduszem” działa na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.).

Podstawowymi przepisami regulującymi gospodarkę finansową Narodowego Funduszu są:

- ustawa z dnia 26 listopada 1998 o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz 148 z późn. zm),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2002 r. Nr 230, poz.1934).

Podstawowymi dokumentami regulującymi funkcjonowanie Narodowego Funduszu są:

- Statut Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – wydany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 czerwca 2002 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 96, poz. 865),
- Plan finansowy stanowiący załącznik do ustawy budżetowej – sporządzany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu budżetu państwa,
- Plan działalności - sporządzany jest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska do dnia 31 stycznia każdego roku i składa się z:
 - planu finansowego,
 - planu finansowania ochrony środowiska.
- Regulamin Organizacyjny Biura.

I.2. Organy Narodowego Funduszu

RADA NADZORCZA

W 2005 roku Rada Nadzorcza działała do dnia 23.06.2005 r. w składzie 14 osób, natomiast od 23.06.2005 roku w składzie 15 osób. Pracami Rady kierował do dnia 22.04.2005 r. Krzysztof Szamałek, od dnia 22.04.2005 r. do dnia 4.11.2005 r. Andrzej Skowroński, natomiast od dnia 4.11.2005 r. Sławomir Skrzypek. Ponadto w skład Rady Nadzorczej wchodził:

- Elżbieta Biernacka (od 14.02.2005 r. do 04.11.2005 r.)
- Stanisław Bodys
- Jerzy Borkiewicz (do 22.04.2005 r.)
- Krystyna Czaplinka-Kolarz (do 04.11.2005 r.)
- Jerzy Dobosz (do 14.02.2005 r.)
- Przemysław Gonera (do 04.11.2005 r.)
- Mirosław Z. Hanusz (do 04.11.2005 r.)
- Jerzy Indra
- Janusz Kaczmarek (od 4.11.2005 r.)
- Marian Knappek (od 4.11.2005 r.)
- Józef Kozioł (od 4.11.2005 r.)

- Romualda Lizak (od 4.11.2005 r.)
- Artur Michalski (od 4.11.2005 r.)
- Mateusz Mroz (od 4.11.2005 r.)
- Zbigniew Myczkowski (od 4.11.2005 r.)
- Marek Nawara
- Roman Ney (do 4.11.2005 r.)
- Czesława Rosik-Dulewska (od 22.04.2005 r. do 4.11.2005 r.)
- Władysław Skalny
- Marek Sobiecki (od 14.02.2005 r. do 4.11.2005 r.)
- Jerzy Swatoń (od 23.06.2005 r. do 27.10.2005 r.)
- Ewa Symonides (od 22.04.2005 r. do 4.11.2005 r.)
- Kazimierz Szabla
- Czesław Śleziak (od 27.10.2005 r.)
- Andrzej Wieczorkiewicz (do 22.04.2005 r.)
- Marek Zaborowski (od 4.11.2005 r.)
- Krzysztof Zaręba (do 14.02.2005 r.)

Rada odbyła 17 posiedzeń, na których podjęła 157 uchwał. Rada Nadzorcza zapoznawała się także z informacjami przygotowanymi przez Zarząd oraz rozpatrywała wnioski dotyczące udziału Narodowego Funduszu w spółkach prawa handlowego.

W kwietniu 2005 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Narodowego Funduszu za rok 2004, które następnie zostało przyjęte przez kierownictwo Ministerstwa Środowiska. Po rekomendacji przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów dokument został przyjęty do wiadomości przez Radę Ministrów.

Rada Nadzorcza zatwierdziła plan działalności Narodowego Funduszu na 2005 rok, ustaliła kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu na rok 2005 i rok 2006, przyjęła listę przedsięwzięć priorytetowych przewidzianych do finansowania ze środków NFOŚiGW w roku 2006 oraz zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków NFOŚiGW.

Rada Nadzorcza rozpatrywała wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska kwotą powyżej **1.000.000** euro w przypadku dofinansowania w formie pożyczki oraz kwotą powyżej **500.000** euro w przypadku dotacji.

Łącznie w 2005 roku Rada Nadzorcza zatwierdziła 88 wnioski o dofinansowanie na kwotę **736.395** tys. zł, w tym **248.261** tys. zł w formie dotacji (45 wniosków) i **488.134** tys. zł w formie pożyczki (43 wnioski).

Wykonując funkcję nadzoru Rada przeprowadzała kontrole prawidłowości działalności bieżącej Narodowego Funduszu, w tym załatwiania odwołań, zgodności podjętych decyzji z obowiązującymi procedurami, oceniała prawidłowość funkcjonowania spółek prawa handlowego z udziałem Narodowego Funduszu, a także badała poziom kosztów utrzymania Rady Nadzorczej, Zarządu i Biura Narodowego Funduszu.

Zgodnie ze swoimi kompetencjami Rada Nadzorcza powoływała i odwoływała przedstawicieli Narodowego Funduszu w radach nadzorczych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

ZARZĄD

W 2005 roku Zarząd pracował w następującym składzie:

- Prezes Zarządu – Jan Hawrylewicz – od dnia 4 marca 2005 r.,
- Zastępca Prezesa Zarządu – Jerzy Małachowski – do dnia 21.11.2005 r.,
- Zastępca Prezesa Zarządu – Jerzy Kędzierski,
- Zastępca Prezesa Zarządu – Kazimierz Kujda – od dnia 21.11. 2005 r.,
- Zastępca Prezesa Zarządu – Lech Płotkowski – od dnia 21.11.2005 r.,
- Zastępca Prezesa Zarządu – Janusz Stanisławski.

W dniu 21 marca 2005 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę zawierającą wniosek do Ministra Środowiska o powołanie Pana Jana Hawrylewicza na stanowisko Prezesa Zarządu. Z dniem 21 marca Minister Środowiska przychylił się do wniosku Rady Nadzorczej i powołał Jana Hawrylewicza na stanowisko Prezesa Zarządu. W dniu 21 listopada 2005 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę zawierającą wniosek do Ministra Środowiska o odwołanie Jerzego Małachowskiego ze stanowiska Zastępcy Prezesa Zarządu, wniosek o powołanie Kazimierza Kujdy na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu oraz wniosek o powołanie Lecha Płotkowskiego na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu. W dniu 21 listopada 2005 roku Minister Środowiska odwołał Jerzego Małachowskiego z funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu oraz powołał nowych członków Zarządu.

Zarząd odbył w 2005 roku 139 posiedzeń. Oprócz bieżących zadań praca Zarządu koncentrowała się głównie na:

- opracowaniu nowych kryteriów wyboru przedsięwzięć umożliwiających obiektywizację podejmowania decyzji o finansowaniu konkretnych przedsięwzięć,
- opracowaniu nowych zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków Narodowego Funduszu,
- przygotowywaniu, przy współudziale Ministerstwa Środowiska oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, listy przedsięwzięć priorytetowych przewidzianych do finansowania ze środków Narodowego Funduszu w roku 2005,
- wyborze przedsięwzięć do dofinansowania,
- bieżącej analizie stanu środków finansowych Narodowego Funduszu,
- analizie zgodności wydatkowanych środków z priorytetami, kryteriami i planem działalności Narodowego Funduszu,
- analizie prawidłowości funkcjonowania spółek prawa handlowego z udziałem środków Narodowego Funduszu,
- analizie wykorzystania funduszy pomocowych PHARE, pożyczki Banku Światowego, Funduszu ISPA, przygotowaniu do finansowania ze środków Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych,
- prowadzeniu bieżącej pracy związanej z wdrożeniem Zintegrowanego Systemu Informatycznego w Narodowym Funduszu.

Dokonano zmian w strukturze organizacyjnej Biura Narodowego Funduszu, jego obsadzie kadrowej oraz technicznym wyposażeniu, niezbędnym do realizacji zwiększonych zadań.

I.3. Rozpatrywanie wniosków w Narodowym Funduszu w 2005 roku

Na rok 2005 zgłoszonych zostało do Narodowego Funduszu do rozpatrzenia 2.056 wnioski na łączną kwotę dofinansowania **8.087.182** tys. zł w tym wniosków, które wpłynęły w 2004 r. w liczbie 1.611 na kwotę dofinansowania **4.495.157** tys. zł – podział tych wniosków na dziedziny zamieszczono w załączniku nr 1.

Odmownie w 2005 roku rozpatrzono 458 wniosków. Najczęściej odmowa wynikała z następujących przyczyn:

- wnioski złożono na zadania nie mieszczące się w celach określonych przez ustawę Prawo ochrony środowiska, w programach priorytetowych Narodowego Funduszu a także w strategii Narodowego Funduszu,
- wnioski złożono niekompletne i wnioskodawcy ich nie uzupełnili w terminie określonym procedurą,
- braku środków dotacyjnych w planie finansowym Narodowego Funduszu i nie przyjęcie przez wnioskodawców dofinansowania w formie pożyczki,
- braku możliwości zabezpieczenia pożyczki.

Najwięcej wniosków wpłynęło w dziedzinie Ochrony wód i gospodarka wodna (410 wniosków na kwotę **1.887.030** tys. zł), natomiast największe kwotowo dofinansowanie wnioskowane było w dziedzinie Ochrony powietrza na łączną kwotę **3.245.775** tys. zł – (381 wniosków).

W 2005 r. Zarząd przyznał dofinansowanie w ramach 888 wniosków na kwotę **1.727.842** tys. zł, w tym **633.440** tys. zł w formie dotacji i **1.094.402** tys. zł w formie pożyczki.

Szczegółowe zestawienia dotyczące rozpatrywanych wniosków w 2005 r. przedstawione są w załącznikach nr 1, 2 i 3.

I.4. Schemat organizacyjny

Komórki organizacyjne Narodowego Funduszu w 2005 r. zgrupowane były w sześciu pionach podległych odpowiednio:

- Prezesowi Zarządu,
- Zastępcom Prezesa Zarządu,
- Dyrektorowi Biura,
- Głównemu Księgowemu.

Szczegółowy schemat organizacyjny Narodowego Funduszu przedstawiono na rysunku 1.

Prezes Zarządu

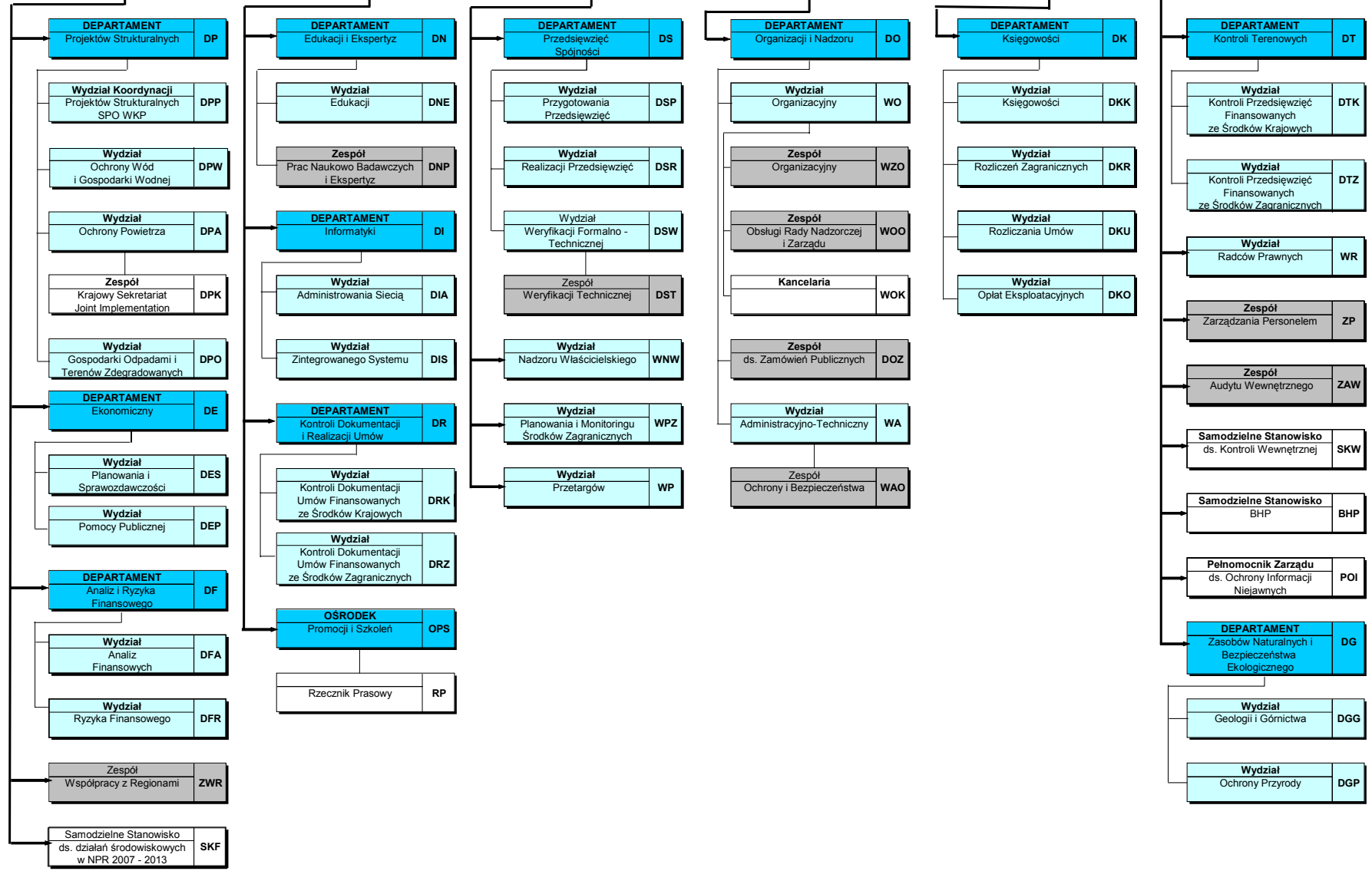
Zastępca Prezesa Zarządu

Zastępca Prezesa Zarządu

Zastępca Prezesa Zarządu

Dyrektor Biura

Główny Księgowy

I.5. Zatrudnienie

W dniu 31 grudnia 2005 r. zatrudnienie w Biurze Narodowego Funduszu wyniosło 385,66 etatów przeliczeniowych tj. 388 osób. W stosunku do 2004 r. zatrudnienie wzrosło o 9,8% (34,4 etatów).

W ciągu roku podjęło zatrudnienie 55 osób, w tym nowozatrudnieni 49 osób, natomiast zaprzestały wykonywania pracy - 22 osoby.

Strukturę zatrudnienia w 2005r. przedstawia poniższe zestawienie:

Staż pracy w Funduszu		Wiek		Struktura		Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych	
Lata	Ilość osób	Lata	Ilość osób	Stanowisko	Ilość osób	Komórki	Ilość etatów
do 1	49	do 30	80	kadra kierownicza	56	finansowe, ekonomiczne i planistyczne	86
1-3	121	31-40	126			ekspert	126
4-6	75	41-50	67	specjalista	115	wspomagające	147,7
7-10	86	51-60	100	inspektor	55		
11-14	50	pow.60	15	pozostali	36		
15 i więcej	7						

Wyższym wykształceniem legitymuje się 331 osób, tj. 85,3% pracowników, studia podyplomowe ukończyło 108 pracowników, natomiast dodatkowe specjalistyczne uprawnienia zawodowe posiada ponad 30 % osób.

Z dniem 19 sierpnia 2005 r. weszła w życie nowelizacja ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) wprowadzająca konieczność przeprowadzania naboru kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w biurze Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zgodnie z określonymi zasadami (art. 415a - 415g ustawy). Realizując powyższe przepisy Zespół Zarządzania Personalem opracował i wdrożył procedurę naboru kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w biurze NFOŚiGW (uchwała nr A/49/2/2005 Zarządu NFOŚiGW z dnia 16.08.2005 r.).

I.6. Szkolenia

Narodowy Fundusz kontynuuje realizację strategii szkoleniowej „Narodowy Fundusz - organizacja ucząca się” współfinansował szkolenia pracowników. W 2005 r. 263 osoby uczestniczyły w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje. W roku 2005 średnia kwota wydatkowana przez Narodowy Fundusz na szkolenie pracowników w przeliczeniu na jeden etat wyniosła 1.049 zł.

W roku 2005 Zespół Zarządzania Personalem kontynuował projekt prowadzenia staży dla bezrobotnych absolwentów szkół wyższych. Na podstawie umów zawartych pomiędzy NFOŚiGW a Rejonowymi Urzędami Pracy w Warszawie, Pruszkowie oraz Grodzkim Urzędem Pracy w Krakowie - w ciągu roku staż odbywało dziesięcioro stażystów.

W roku 2005 praktyki studenckie w Narodowym Funduszu odbyło 56 studentów. Praktyki odbywały się bezpłatnie.

II. Realizacja planu finansowego

Projekt planu finansowego na 2005 rok w wersji budżetowej został uchwalony przez Radę Nadzorczą w dniu 20 września 2004 r. Sejm RP w dniu 22 grudnia 2004 r. uchwalił ustawę budżetową na 2005 r., której załącznikiem jest plan finansowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Plan ten stanowi część planu działalności NFOŚiGW uchwalonego przez Radę Nadzorczą w dniu 24 stycznia 2005 roku.

Rada Nadzorczą w dniu 22 sierpnia 2005 r. zgodnie z art. 99 Ustawy o finansach publicznych dokonała zmiany planu finansowego. Przeprowadzone zmiany przedstawiono w tabeli 1. Zmiany te były konsekwencją dokonania korekty kwot w pozycjach Planu finansowania ochrony środowiska. Przesunięcia te wynikały ze zgłoszonego przez Ministra Środowiska zapotrzebowania na dodatkowe środki dla finansowania zadań Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Tabela 1 Zmiany w planie finansowym Narodowego Funduszu w 2005 (tys. zł)

Poz.	Treść	Paragrafy	Plan na 2005 r. ustawa budżetowa	Plan na 2005 r. korekta z 22 sierpnia 2005 r.
1	2	3	4	5
I	Stan funduszu na początek roku	x	4 707 042	4 707 042
	z tego:			
1	- środki pieniężne	x	50 000	50 000
2	- papiery wartościowe Skarbu Państwa	x	450 000	450 000
3	- należności	x	3 942 264	3 942 264
	w tym: z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	x	3 887 837	3 887 837
4	- zobowiązania (minus)	x	-60 000	-60 000
	w tym: z tytułu zaciągniętego kredytu	x	-10 000	-10 000
5	- pozostałe aktywa	x	324 778	324 778
II	Przychody	x	745 000	745 000
1	Składki i opłaty	069,082,085	554 000	554 000
1.1	- opłaty i kary za korzystanie ze środowiska		363 000	363 000
1.2	- opłaty eksploatacyjne i koncesyjne		182 000	182 000
1.3	- opłata produktowa		7 000	7 000
1.4	- opłaty rejestracyjne za wydanie pozwolenia zintegrowanego		400	400
1.5	- opłaty o których mowa w art. 142 ustawy prawo wodne		1 600	1 600
2	Pozostałe przychody	x	191 000	191 000
	w tym:			
	Przychody z odsetek od pożyczek i kredytów	x	158 000	158 000
III	Wydatki	x	807 180	807 180
1	Dotacje na realizację zadań bieżących	x	101 450	124 672
1.1	- dla jednostek sektora finansów publicznych	2440	85 925	109 147
1.2	- dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	2450	15 525	15 525
2	Wydatki bieżące (własne)		100 930	100 930
2.1	Wynagrodzenia	4010-4100	33 640	33 640
2.2	Pochodne od wynagrodzeń	4110-4120	5 110	5 110
2.3	Pozostałe	x	62 180	62 180
	w tym:			
	koszty finansowe	x	44 000	44 000
3	Wydatki inwestycyjne	x	604 800	581 578
3.1	- wydatki inwestycyjne (własne) *)	6110	11 300	11 300
3.2	- zakupy inwestycyjne (własne) *)	6120	2 950	2 950
3.3	- dotacje inwestycyjne	x	590 550	567 328
3.3.1	- dla jednostek sektora finansów publicznych	6260	352 950	329 728
3.3.2	- dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	6270	237 600	237 600
	w tym: na zakończenie robót likwidacyjnych i rekultywacyjnych w górnictwie siarki		48 500	48 500
IV	Stan funduszu na koniec roku	x	4 659 112	4 659 112
	z tego:			
1	- środki pieniężne	x	50 000	50 000
2	- papiery wartościowe Skarbu Państwa	x	200 000	200 000
3	- należności	x	4 033 584	4 033 584
	w tym: z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	x	3 979 513	3 979 513
4	- zobowiązania (minus)	x	-60 000	-60 000
	w tym: z tytułu zaciągniętego kredytu	x	-10 000	-10 000
5	- pozostałe aktywa	x	435 528	435 528

*) Wydatki i zakupy inwestycyjne własne nie zmniejszają stanu funduszu na koniec roku.

Dalsza część sprawozdania z realizacji Planu finansowego Narodowego Funduszu za 2005 rok uwzględnia wyżej wymienione zmiany.

II.1. Wykonanie planu finansowego – tabela PFC (plan funduszu celowego)

Wykonanie planu finansowego Narodowego Funduszu – tabela PFC (plan funduszu celowego) zostało przedstawione w tabeli 2. Zestawienie to zawiera stan funduszu na początek i koniec roku, przychody oraz wydatki Narodowego Funduszu.

Stan funduszu jest to wartość funduszu własnego, na który składają się: fundusz statutowy, fundusz rezerwowy, wynik finansowy roku obrotowego oraz niepodzielony zysk lat ubiegłych. Wartość funduszu własnego odpowiada majątkowi netto, w związku z tym tabela PFC zawiera informacje o wartości aktywów:

- środków pieniężnych,
- papierów wartościowych Skarbu Państwa,
- należności ogółem oraz należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów,
- pozostałych aktywów.

a także zobowiązań i pozycji zrównanych ze zobowiązaniami wykazywanych ze znakiem „minus”, oznaczających obce źródła finansowania aktywów zarządzanych przez Narodowy Fundusz. Pozycja ta obejmuje oprócz zobowiązań długo i krótkoterminowych, w rozumieniu ustawy o rachunkowości, rezerwy oraz rozliczenia międzyokresowe, środki funduszy zagranicznych powierzone Narodowemu Funduszowi, a także środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Pozycje przychodów i wydatków odpowiadają zwiększeniom i zmniejszeniom wartości funduszu własnego, z wyjątkiem wydatków inwestycyjnych własnych, które nie wpływają na wartość funduszu własnego.

Kategoria przychodów obejmuje:

- przychody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
- przychody z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych,
- przychody z tytułu opłaty produktowej,
- przychody z tytułu opłaty rejestracyjnej za wydanie pozwolenia zintegrowanego,
- przychody z tytułu opłat o których mowa w artykule 142 ustawy prawo wodne,
- przychody z tytułu opłat za przyznanie uprawnień do emisji,
- przychody pozostałe oznaczające przychody wymienione w art. 401 ust. 5 i 6 Prawa ochrony środowiska oraz inne przychody w tym: przychody finansowe, m.in. z tytułu odsetek od pożyczek i kredytów oraz pozostałe przychody operacyjne oraz zyski nadzwyczajne.

Kategoria wydatków obejmuje:

- dotacje – przez które rozumie się wszystkie bezzwrotne formy finansowania ochrony środowiska, w tym:
 - dotacje na realizację zadań bieżących (dotacje nieinwestycyjne),

- dotacje inwestycyjne, obejmujące również dopłaty do oprocentowania kredytów oraz umorzenia pożyczek,
- wydatki bieżące (własne) – obejmujące:
 - wynagrodzenia,
 - pochodne naliczane od wynagrodzeń,
 - pozostałe, obejmujące koszty utrzymania organów i biura Narodowego Funduszu, zdefiniowane w ustawie o rachunkowości: koszty finansowe, pozostałe koszty operacyjne i straty nadzwyczajne oraz wypłaty nagród z zysku wraz z pochodnymi,
- wydatki i zakupy inwestycyjne własne.

W strukturze przychodów i wydatków Narodowego Funduszu nie występują dotacje z budżetu państwa, z innych funduszy ani transfery na rzecz ludności.

II.1.1. Stan funduszu

Stan funduszu na początek roku wyniósł **4.778.626** tys. zł. Stan aktywów na początku 2005 wynosił:

• środki pieniężne:	252.168 tys. zł
• papiery wartościowe Skarbu Państwa:	251.117 tys. zł
• należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów:	3.941.596 tys. zł
• pozostałe aktywa:	401.314 tys. zł
w tym:	
- udziały i akcje w spółkach	305.358 tys. zł
- wartości niematerialne i prawne oraz rzeczowe aktywa trwałe	49.631 tys. zł

Zobowiązania: **-67.569** tys. zł

Na 2005 r. przychody (poz. II tabeli 2) zaplanowano w wysokości **745.000** tys. zł, a wydatki (poz. III tabeli 2) w wysokości **807.180** tys. zł.

Rzeczywiste przychody w 2005 r. wyniosły **730.492** tys. zł, co stanowiło 98% planowanych, a wydatki **710.682** tys. zł, tj. 88% planowanych wydatków.

Zaplanowane przychody oraz planowane wydatki oznaczające zmniejszenia, miały doprowadzić do spadku stanu funduszu na koniec roku (poz. IV tabeli 2) do wysokości **4.659.112** tys. zł. W rzeczywistości fundusz osiągnął wartość **4.806.162** tys. zł, tj. 103% wielkości planowanej.

Aktywa na koniec 2005 r. wyniosły:

• środki pieniężne:	208.844 tys. zł
• papiery wartościowe Skarbu Państwa:	163.384 tys. zł
• należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów:	4.068.517 tys. zł
• pozostałe aktywa:	431.306 tys. zł
w tym:	
- udziały i akcje w spółkach:	371.577 tys. zł
- wartości niematerialne i prawne oraz rzeczowe aktywa trwałe	53.362 tys. zł

Zobowiązania: **-65.889** tys. zł

Suma bilansowa (po stronie aktywów bilansu obejmująca majątek firmy oraz sposób użycia kapitałów równoważna po stronie pasywów źródłem pochodzenia majątku) Narodowego Funduszu wyniosła na koniec 2004 roku **4.872.052** tys. zł i była wyższa od stanu na początek roku o **25.856** tys. zł. Oznacza to, że w ujęciu realnym suma bilansowa zmniejszyła się o 1,5%.

II.1.2. Przychody

Wykonanie planu przychodów przedstawiono w tabeli 3.

W 2005 r. przychody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska (poz. I tabeli 3) wyniosły **294.961** tys. zł, co stanowi 81% wielkości planowanej na **363.000** tys. zł. Niższe niż planowano przychody z tego tytułu wynikają przede wszystkim ze zmiany zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska. Uiszczanie opłat do urzędów marszałkowskich następowało dotychczas w okresach kwartalnych, nowelizacja ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 18 maja br zmieniła jednak ten termin na okresy półroczne. W związku z tym przychody, które powinny były wpłynąć za trzeci kwartał br. w listopadzie wpłyną w 2006 r.

Przychody z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych (poz. II tabeli 3) w 2005 r. wyniosły **199.668** tys. zł, co stanowi 110% wielkości planowanej na **182.000** tys. zł. Wyższe przychody są efektem przede wszystkim zwiększenia ściągalności opłat przez Narodowy Fundusz poprzez działania dyscyplinujące płatników i egzekucję należności.

Przychody z tytułu opłat produktowych (poz. III tabeli 3) w 2005 r. wyniosły **6.323** tys. zł, czyli 90% wielkości planowanej na **7.000** tys. zł. Wpływy z tytułu opłaty produktowej co roku ulegają zmniejszeniu. Procent wykonania w stosunku do planu jest wyższy niż w ubiegłym roku, jednak wartość nominalna stanowi 74% ubiegłorocznych wpływów. Na zaniżenie wpływów do Narodowego Funduszu w roku sprawozdawczym, niewątpliwie miał wpływ:

- brak wprowadzenia nowelizacji przedmiotowej ustawy, dyscyplinującej wpływy z tytułu opłat produktowych,
- spadek wpływów za akumulatory z **4.249** tys. zł w 2004 r. do **2.015** tys. zł w 2005 r.

Przychody z tytułu opłat rejestracyjnych za wydanie pozwolenia zintegrowanego (poz. IV tabeli 3) stanowią po raz pierwszy przychód Narodowego Funduszu. Wielkość planowana na podstawie prognoz Ministerstwa Środowiska wynosiła **400** tys. zł, natomiast wpłynęła kwota **4.627** tys. zł co stanowi 1157% wielkości planowanej.

Przychody z tytułu, o których mowa w art. 142 ustawy prawo wodne (poz. V tabeli 3) wyniosły **4.703** tys. zł, co stanowi ponad 294% wielkości planowanej na podstawie prognoz Ministerstwa Środowiska w wysokości **1.600** tys. zł. Również te przychody stanowią po raz pierwszy źródło zwiększenia funduszu statutowego Narodowego Funduszu Przekroczenie wielkości planowanej na 2005 r. nastąpiło w ramach opłat za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń wodnych stanowiących własność Skarbu Państwa, usytuowanych na śródlądowych wodach powierzchniowych, opłat za oddanie w użytkowanie obwodów rybackich, opłaty za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami tj. opłat o których mowa w art. 142 ustawy Prawo wodne.

Przychody z tytułu opłat za przyznanie uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji oraz opłata za wpis do Krajowego Rejestru Uprawnień do Emisji (poz. VI tabeli 3) stanowią przychód Narodowego Funduszu od 2005 r. W związku z tym, że rozporządzenie regulujące m.in. sposób wnoszenia powyższej opłaty weszło w życie pod koniec grudnia 2005 r. przychody w 2005 r. wyniosły jedynie niewiele ponad **3** tys. zł.

Przychody pozostałe (poz. VII tabeli 3) w 2005 r. wyniosły **220.208** tys. zł, czyli 115% wielkości planowanej na **191.000** tys. zł, z tego:

- przychody z tytułu odsetek od pożyczek i kredytów **115.432** tys. zł, tj. 73% wielkości planowanej (poz. VII.1 tabeli 3),
- przychody z papierów wartościowych oraz oprocentowania lokat i rachunków bankowych **43.250** tys. zł, tj. 140% wielkości planowanej (poz. VII.2 tabeli 3),
- przychody ze sprzedaży akcji i udziałów oraz dywidendy **2.232** tys. zł tj. 223% wielkości planowanej (poz. VII.3 tabeli 3),
- przychody pozostałe **59.294** tys. zł, tj. ponad 49 razy więcej w stosunku do wielkości zaplanowanej (poz. VII.4 tabeli 3).

Odsetki od pożyczek i kredytów uzyskane w 2005 r. były niższe o **42.568** tys. zł od zaplanowanych. Odchylenie to zostało spowodowane przede wszystkim niższą niż zakładano w planie rzeczywistą stopą redyskonta weksli. W planie założono stopę redyskonta weksli na poziomie 7,9% a rzeczywista średnioroczna stopa redyskonta weksli wyniosła 5,8%.

Wyższe o **12.450** tys. zł przychody z tytułu papierów wartościowych oraz oprocentowania lokat i rachunków bankowych wynikają z utrzymywania się przez cały rok, na poziomie wyższym niż założono w planie, średniego stanu wolnych środków pieniężnych.

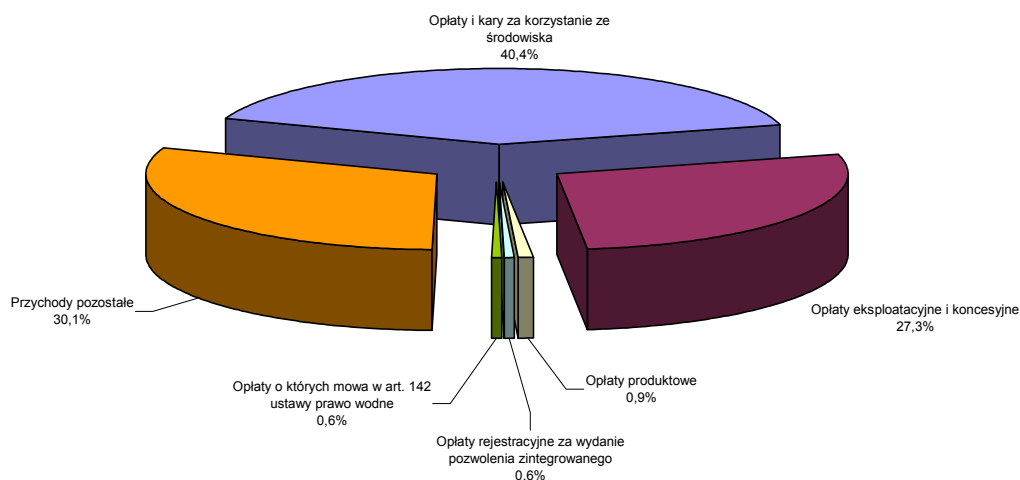
Wyższe od zakładanych o **1.232** tys. zł przychody z tytułu sprzedaży akcji i udziałów oraz dywidendy są skutkiem uzyskania wyższych niż oczekiwano wpływów z tytułu dywidendy. Na kształtowanie się wykonania tej wielkości miało wpływ uzyskanie przychodów z tytułu dywidendy z posiadanych akcji i udziałów w spółkach: Kemipol Sp. z o.o. (**857** tys. zł), BOŚ S.A. (**885** tys. zł) i KWK Bogdanka S.A. (**479** tys. zł). Przychody ze sprzedaży akcji nastąpiły w wyniku sprzedaży papierów wartościowych spółek „Agromet Sp. z o.o.” oraz „Sandra S.A.”.

Przychody pozostałe (poz. IV.4 tabeli 3) wyniosły **59.294** tys. zł, i obejmowały pozostałe przychody finansowe w kwocie **58.359** tys. zł. składające się głównie z rozwiązanych rezerw z tytułu utworzonych w latach wcześniejszych odpisów aktualizujących w kwocie **58.170** tys. zł – dotyczące głównie umów zawartych z:

- Walcownią Rur „Jedność” – **50.000** r. tys. zł,
 - Hutą Ostrowiec **3.307** tys. zł,
 - związkiem Komunalnym Gmin Wieprz, Zator i Babice – **2.244** tys. zł),
- dotądnie różnice kursowe, zwroty kosztów postępowania spornego oraz inne przychody finansowe, jak również pozostałe przychody operacyjne w kwocie **935** tys. zł obejmujące między innymi środki ze sprzedaży wyeksploatowanych środków trwałych.

Strukturę przychodów przedstawiono na rysunku 3.

Rys. 3 Struktura przychodów Narodowego Funduszu w 2005 r.

II.1.3. Wydatki

Wykonanie planu wydatków przedstawiono w tabeli 4.

W ciągu 2005 r. udzielono dotacji na kwotę **606.283** tys. zł (poz. I tabeli 4), z tego na dotacje inwestycyjne przypadło **484.665** tys. zł (poz. I.2 tabeli 4), a na dotacje nieinwestycyjne (dotacje na realizację zadań bieżących) **121.618** tys. zł (poz. I.1 tabeli 4). Kwota udzielonych dotacji stanowi 88% wielkości planowanej na **692.000** tys. zł. Analiza wydatków dotacyjnych zostanie przedstawiona w rozdziale III przy omawianiu realizacji Planu finansowania ochrony środowiska.

Wydatki bieżące (własne) w 2005 roku wyniosły **96.673** tys. zł (poz. II tabeli 4), tj. 96% wielkości planowanej. Znaczącą pozycję w wydatkach bieżących stanowią wynagrodzenia w ramach, których plan zrealizowano, w 100%, co odpowiada wydatkom w wysokości **33.636** tys. zł (poz. II.1 tabeli 4). Poniesione w 2005 r. koszty wynagrodzeń są wyższe niż w 2004 r., ze względu na wzrost poziomu zatrudnienia w związku z postępującym przejmowaniem obowiązków w zakresie obsługi przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

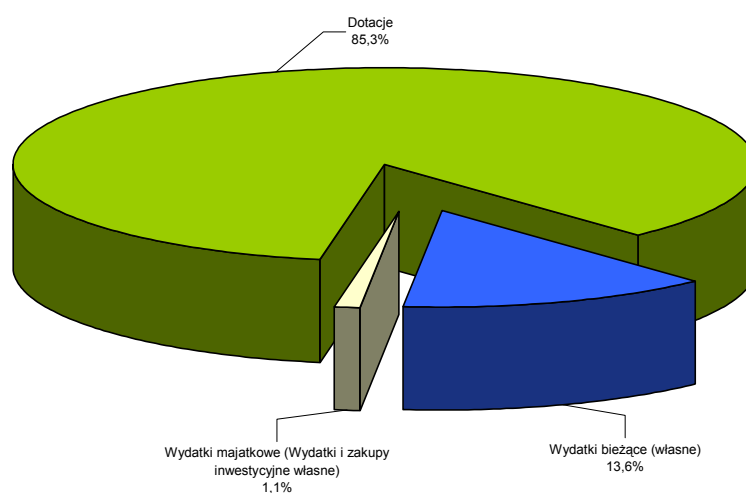
W pozycji II.2 tabeli 4 pochodne od wynagrodzeń wydatki wyniosły **5.073** tys. zł i stanowiły 99% planu wynoszącego **5.110** tys. zł. Realizacja planu w tej pozycji jest pochodną wysokości wydatków poniesionych na wynagrodzenia i wynika z przepisów prawa o ubezpieczeniach społecznych.

Pozostałe wydatki zamknęły się kwotą **57.964** tys. zł (poz. II.3 tabeli 4), tj. 93% planu wynoszącego **62.180** tys. zł. Pozycja ta obejmuje koszty finansowe wysokości **43.574** tys. zł oraz pozostałe koszty utrzymania organów i biura Narodowego Funduszu (bez kosztów wynagrodzeń i pochodnych) w wysokości **13.751** tys. zł, oraz inne wydatki. Najistotniejszym składnikiem kosztów finansowych są koszty odpisów aktualizujących wartość inwestycji

(akcji i udziałów oraz obligacji posiadanych przez Narodowy Fundusz) w wysokości **25.796** tys. zł, marża banków (**10.570** tys. zł), koszty odpisów aktualizujących należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów (**6.447** tys. zł). Pozostałe koszty działalności operacyjnej obejmują głównie koszty amortyzacji (**3.991** tys. zł), usługi obce (**3.687** tys. zł), koszty zużytej energii i materiałów (**1.476** tys. zł).

W 2005 r. wydatki i zakupy inwestycje własne wyniosły **7.726** tys. zł (poz. III tabeli 4), tj. 54% wielkości planowanej na **14.250** tys. zł. Główną przyczyną nie wydatkowania zaplanowanych środków było ograniczenie wydatków inwestycyjnych lub ich przesunięcie na rok kolejny tj. modernizacji elewacji budynków, klimatyzacji. Strukturę wydatków ogółem przedstawiono na rysunku 4.

Rys. 4 Struktura wydatków Narodowego Funduszu w 2005 r.

II.2. Wpływy i rozchody środków finansowych (środki krajowe)

Wpływy i rozchody środków finansowych przedstawiono w tabeli 5. Zestawienie to odpowiada rachunkowi przepływu środków pieniężnych przedstawia bowiem stan wolnych środków, obejmujących środki pieniężne i papiery wartościowe Skarbu Państwa, na początek i koniec roku oraz ich wpływy i rozchody, bez środków pochodzących z pomocy zagranicznej.

Stan wolnych środków krajowych na początek 2005 roku wyniósł **475.408** tys. zł (poz. I tabeli 5). Wpływy zaplanowane w wysokości **1.510.180** tys. zł (poz. II tabeli 5), w rzeczywistości wyniosły **1.565.154** tys. zł, z tego:

- wpływy z tytułu zwrotu rat pożyczek i kredytów: **843.408** tys. zł
- wpływy statutowe z tytułu opłat i kar: **510.284** tys. zł

- wpływy z tytułu odsetek od pożyczek i kredytów (bez marży): **145.362** tys. zł
- wpływy z tytułu przychodów z papierów wartościowych oraz oprocentowania lokat i rachunków bankowych: **44.399** tys. zł
- pozostałe wpływy: **21.701** tys. zł

W pozycji pozostałe wpływy ujęte zostały środki, które wpłynęły ze zwrotu pożyczek płatniczych wysokości **14.585** tys. zł. Inne pozycje wpływów – z wyjątkiem wpływów ze zwrotu rat pożyczek i kredytów – zostały omówione we wcześniejszej części sprawozdania.

Z uzyskanych wpływów oraz wykorzystując wolne środki, Narodowy Fundusz dokonał wypłat na kwotę **1.693.405** tys. zł (poz. III tabeli 5) – wobec planowanej **1.743.680** tys. zł, z tego:

- wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie pożyczek i kredytów: **1.000.671** tys. zł
- wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie dotacji (bez umorzeń): **541.094** tys. zł
- wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie kapitałowej: **78.696** tys. zł
- wydatki z tytułu kosztów działalności: **45.625** tys. zł
- pozostałe wydatki: **27.319** tys. zł

W pozycji pozostałe wydatki ujęte zostały środki, które zostały przeznaczone na wypłatę pożyczek płatniczych wysokości **14.856** tys. zł, wydatki inwestycyjne własne w wysokości ponad **7.000** tys. zł, wypłacone środki dla Pomocy Technicznej (do refundacji) w okresach późniejszych w kwocie podan **2.000** tys. zł. Poszczególne pozycje rozchodów zostaną omówione w dalszej części sprawozdania.

Wpływy i rozchody środków pochodzących z pomocy zagranicznej zostały omówione w rozdziale IX.

Stan wolnych środków bez środków pochodzących z pomocy zagranicznej na koniec 2005 roku wyniósł **347.157** tys. zł (poz. IV tabeli 5). Kwota ta zabezpiecza płynność finansową Narodowego Funduszu w 2006 r. oraz stanowi niezbędne źródło finansowania pomostowego i udziału Narodowego Funduszu w dofinansowaniu przedsięwzięć realizowanych ze środków Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

II.3. Koszty działalności i źródła ich pokrycia

Koszty działalności i źródła ich pokrycia w 2005 roku przedstawiono w tabeli 6. – wyliczenie wyniku finansowego. Zestawienie to w treści finansowej, odpowiada rachunkowi zysków i strat sporządzanemu na podstawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2002 r., Nr 230, poz. 1934).

W 2005 r. w wyniku osiągnięcia przychodów w wysokości **730.492** tys. zł oraz poniesienia kosztów w wysokości **702.956** tys. zł Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej osiągnął zysk w wysokości **27.536** tys. zł (poz. III tabeli 6).

Przychody stanowią wynik uzyskania omówionych wcześniej opłat i kar (przychody statutowe) w kwocie **510.284** tys. zł, przychodów finansowych w kwocie **219.274** tys. zł oraz pozostałych przychodów operacyjnych w kwocie **935** tys. zł.

Dominującą pozycję w kosztach działalności Narodowego Funduszu stanowią nakłady na dotacyjne finansowanie ochrony środowiska – poniesione w łącznej kwocie **606.283** tys. zł. Ich omówienie przedstawiono w rozdziale III przedstawiającym realizację planu finansowania ochrony środowiska.

Koszty funkcjonowania organów i biura Narodowego Funduszu wyniosły **52.460** tys. zł (poz. II.2 tabeli 6), co stanowi 92% wielkości planowanej na **56.930** tys. zł. Poza wynagrodzeniami osobowymi i pochodnymi od wynagrodzeń omówionymi w punkcie II.1.3 najistotniejsze pozycje kosztów stanowiły: amortyzacja (**3.991** tys. zł) i usługi obce (**3.687** tys. zł).

Na pozostałe zmniejszenia wyniku finansowego miały wpływ koszty finansowe (poz. II.3 tabeli 6) w kwocie **43.574** tys. zł, oraz pozostałe koszty (poz. II.4 tabeli 6) w kwocie **639** tys. zł.

II.4. Wydatki i zakupy inwestycyjne własne

Wydatki i zakupy inwestycyjne własne przedstawiono w tabeli 7. W 2005 roku wyniosły one **7.726** tys. zł i obejmowały:

Wydatki inwestycyjne własne wyniosły **5.683** tys. zł, co stanowi 50% wielkości zaplanowanej na **11.300** tys. zł. Największe pozycję wśród tych wydatków stanowią wydatki na modernizację budynku przy ul. Konstruktorskiej 1 w kwocie **2.615** tys. zł, modernizację elewacji budynków przy ul. Konstruktorskiej 1, 1A i 3A w kwocie **2.415** tys. zł oraz prace dotyczące wykonania systemu kontroli ruchu osobowego i kontroli dostępu w budynkach 1, 1A i 3A.

Zakupy inwestycyjne własne wyniosły **2.043** tys. zł, wobec planowanych wydatków na ten cel na poziomie **2.950** tys. zł. Plan w tej pozycji wykonano w 69%, a o jego wielkości zadecydowały m.in. niższe wydatki dotyczące zakupu zestawów komputerowych oraz nie niewykorzystanie środków zaplanowanych w pozycji rezerwa inwestycyjna.

Dokładne omówienie zakupów i wydatków inwestycyjnych własnych przedstawiono w rozdziale X.

II.5. Maksymalny stan zobowiązań na koniec roku

Maksymalny stan zobowiązań na koniec 2005 roku obejmuje dwie grupy zobowiązań – zobowiązania pozabilansowe – wynikające z zawartych umów wypłaty na finansowanie ochrony środowiska ze środków własnych oraz zobowiązania bilansowe, takie jak zobowiązania publiczno - prawne oraz fundusze powierzone i specjalne.

Plan wypłat w roku 2006 i w latach następnych, wynikający z umów podpisanych do końca 2005 r., wynosi **1.242.878** tys. zł i został przekroczony o 6% w stosunku do planu określonego w wysokości **1.175.675** tys. zł. Obejmuje on finansowanie pożyczkowe w kwocie **938.964** tys. zł tj wyższej o 8% w stosunku do planu wynoszącego **870.800** tys. zł oraz finansowanie dotacyjne w kwocie **303.914** tys. zł wyższej od planu wynoszącego **284.875** tys. zł o 7%.

Zobowiązania bilansowe na koniec 2005 r. wyniosły **65.889** tys. zł, z tego:

- rezerwy na zobowiązania **28.255** tys. zł
- zobowiązania krótkoterminowe i pozycje zrównane ze zobowiązaniami **37.635** tys. zł

Zobowiązania krótkoterminowe dotyczą przede wszystkim środków powierzonych (PHARE, SIDA itd).

II.6. Przychody i rozchody środków finansowych pochodzących z pomocy zagranicznej

Zestawienie przychodów i rozchodów środków pochodzących z pomocy zagranicznej w treści finansowej obejmuje stan środków pieniężnych na początek i koniec roku oraz wpływy i wydatki tych środków.

Stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na początek 2005 roku wyniósł **27.877** tys. zł, przychody (wpływy) wyniosły **3.115** tys. zł, rozchody (wydatki) wyniosły **5.921** tys. zł, stan środków na koniec 2005 roku wyniósł **25.071** tys. zł.

Szczegółowe omówienie przepływów w ramach środków zagranicznych prezentuje rozdział IX.

II.7. Podsumowanie

W 2005 roku wystąpiły niewielkie odchylenia od planu w ogólnej kwocie przychodów oraz większe odchylenie w części dotyczącej wydatków. W stosunku do wielkości planowanych przychody były niższe o 1% a wydatki były niższe o 12%. Stan funduszu na koniec roku stanowił 103% wielkości planowanej.

Przychody (poz. II tabeli 2) osiągnięte w 2005 r. wyniosły **730.492** tys. zł, wobec wielkości zaplanowanej na **745.000** tys. zł. Ogólna kwota wydatków (poz. III tabeli 2) zaplanowana na **807.180** tys. zł została wykonana w wysokości **710.682** tys. zł. Stan funduszu na koniec 2005 roku (poz. IV tabeli 2) wyniósł **4.806.162** tys. zł, wobec wielkości zaplanowanej na **4.659.112** tys. zł.

Wśród wydatków, wszystkie główne pozycje zostały zrealizowane poniżej planu: dotacje na realizację zadań bieżących w 98%, wydatki bieżących własne – związane z funkcjonowaniem biura Narodowego Funduszu w 96%, wydatki i zakupy inwestycyjne własne w 54% a dotacje inwestycyjne w 85%.

Sprawozdanie finansowe Narodowego Funduszu za rok 2005 zostało zbadane przez biegłych rewidentów „FINANS-SERVIS” Sp. z o.o. w Warszawie. Biegli rewidenci uznali, że sprawozdanie jest zgodne z wpływającymi na jego treść przepisami prawa, a także w sposób rzetelny i jasny przedstawia informacje istotne dla oceny sytuacji finansowej i majątkowej Narodowego Funduszu.

II.8. Tabele realizacji planu finansowego

Tabela 2 Plan Finansowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - tabela PFC (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie w 2004 r.	Plan na 2005 r.	Wykonanie w 2005 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I	Stan funduszu na początek roku	4 633 289	4 707 042	4 778 626	1,02
	z tego:				
1	- środki pieniężne	113 941	50 000	252 168	5,04
2	- papiery wartościowe Skarbu Państwa	99 157	450 000	251 117	0,56
3	- należności	4 172 528	3 942 264	3 987 907	1,01
	w tym: z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	4 128 343	3 887 837	3 941 596	1,01
4	- zobowiązania (minus)	-53 135	-60 000	-67 569	1,13
	w tym: z tytułu zaciągniętego kredytu	-9 642	-10 000	-	-
5	- pozostałe aktywa	300 798	324 778	355 004	1,09
II	Przychody	785 977	745 000	730 492	0,98
1	Składki i opłaty	585 158	554 000	510 284	0,92
1.1	- opłaty i kary za korzystanie ze środowiska	380 918	363 000	294 961	0,81
1.2	- opłaty eksploatacyjne i koncesyjne	195 743	182 000	199 668	1,10
1.3	- opłata produktowa	8 497	7 000	6 323	0,90
1.4	- opłaty rejestracyjne za wydanie pozwolenia zintegrowanego		400	4 627	11,57
1.5	- opłaty o których mowa w art. 142 ustawy prawo wodne		1 600	4 703	2,94
1.6	- opłaty za przyznanie uprawnień do emisji do powietrza			3	-
2	Pozostałe przychody	200 819	191 000	220 208	1,15
	w tym:				
	Przychody z odsetek od pożyczek i kredytów	142 900	158 000	115 432	0,73
III	Wydatki	657 009	807 180	710 682	0,88
1	Dotacje na realizację zadań bieżących	85 822	124 672	121 618	0,98
1.1	- dla jednostek sektora finansów publicznych	70 299	109 147	97 198	0,89
1.2	- dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	15 523	15 525	24 420	1,57
2	Wydatki bieżące (własne)	108 951	100 930	96 673	0,96
2.1	Wynagrodzenia	30 059	33 640	33 636	1,00
2.2	Pochodne od wynagrodzeń	4 566	5 110	5 073	0,99
2.3	Pozostałe	74 326	62 180	57 964	0,93
	w tym:				
	koszty finansowe	61 453	44 000	43 574	0,99
3	Wydatki inwestycyjne	462 236	581 578	492 391	0,85
3.1	- wydatki inwestycyjne (własne) *)	14 701	11 300	5 683	0,50
3.2	- zakupy inwestycyjne (własne) *)	1 668	2 950	2 043	0,69
3.3	- dotacje inwestycyjne	445 867	567 328	484 665	0,85
3.3.1	- dla jednostek sektora finansów publicznych	335 469	329 728	354 559	1,08
3.3.2	- dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	110 398	237 600	130 106	0,55
	w tym: na zakończenie robót likwidacyjnych i rekultywacyjnych w górnictwie siarki	71 100	48 500	48 500	1,00
IV	Stan funduszu na koniec roku	4 778 626	4 659 112	4 806 162	1,03
	z tego:				
1	- środki pieniężne	252 168	50 000	208 844	4,18
2	- papiery wartościowe Skarbu Państwa	251 117	200 000	163 384	0,82
3	- należności	3 987 907	4 033 584	4 074 777	1,01
	w tym: z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów	3 941 596	3 979 513	4 068 517	1,02
4	- zobowiązania (minus)	-67 569	-60 000	-65 889	1,10
	w tym: z tytułu zaciągniętego kredytu	0	-10 000	-	-
5	- pozostałe aktywa	355 003	435 528	425 046	0,98

*) Wydatki i zakupy inwestycyjne własne nie zmniejszają stanu funduszu na koniec roku.

Tabela 3 Plan przychodów (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2004 r.	Plan na 2005 r.	Wykonanie w 2005 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I	Opłaty i kary za korzystanie ze środowiska	380 918	363 000	294 961	0,81
II	Opłaty eksploatacyjne i koncesyjne	195 743	182 000	199 668	1,10
III	Opłaty produktowe	8 497	7 000	6 323	0,90
IV	Opłaty rejestracyjne za wydanie pozwolenia zintegrowanego		400	4 627	11,57
V	Opłaty o których mowa w art. 142 ustawy prawo wodne		1 600	4 703	2,94
VI	Opłaty za przyznanie uprawnień do emisji do powietrza		0	3	-
VII	Przychody pozostałe	200 819	191 000	220 208	1,15
1	Przychody z odsetek od pożyczek i kredytów	142 900	158 000	115 432	0,73
2	Przychody z papierów wartościowych oraz oprocentowania lokat i rachunków bankowych	25 874	30 800	43 250	1,40
3	Przychody ze sprzedaży akcji i udziałów oraz dywidendy	1 705	1 000	2 232	2,23
4	Pozostałe	30 340	1 200	59 294	49,41
Razem		785 977	745 000	730 492	0,98

Tabela 4. Plan wydatków (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2004 r.	Plan na 2005 r.	Wykonanie w 2005 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I	Dotacje	531 689	692 000	606 283	0,88
1	Dotacje nieinwestycyjne (Dotacje na realizację zadań bieżących)	85 822	124 672	121 618	0,98
	w tym:				
1.1	zadania Ministra Środowiska ze środków uzyskanych z tytułu opłaty rejestracyjnej za wydanie pozwolenia zintegrowanego		350	13	0,04
1.2	utrzymanie katastru wodnego, opracowanie planów gospodarki wodami, odbudowa ekosystemów zdegradowanych przez niewłaściwą eksploatację zasobów wodnych ze środków uzyskanych z tytułu opłat, o których mowa w art. 142 ustawy Prawo wodne		600		
2	Dotacje inwestycyjne	445 867	567 328	484 665	0,85
	w tym:				
2.1	zadania Ministra Środowiska ze środków uzyskanych z tytułu opłaty rejestracyjnej za wydanie pozwolenia zintegrowanego		50		
2.2	utrzymanie katastru wodnego, opracowanie planów gospodarki wodami, odbudowa ekosystemów zdegradowanych przez niewłaściwą eksploatację zasobów wodnych ze środków uzyskanych z tytułu opłat, o których mowa w art. 142 ustawy Prawo wodne		1 000		
II	Wydatki bieżące (własne)	108 951	100 930	96 673	0,96
1	Wynagrodzenia	30 059	33 640	33 636	1,00
2	Składki naliczone od wynagrodzeń (Pochodne od wynagrodzeń)	4 566	5 110	5 073	0,99
3	Pozostałe	74 326	62 180	57 964	0,93
	w tym:				
3.1	Koszty finansowe	61 453	44 000	43 574	0,99
III	Wydatki majątkowe (Wydatki i zakupy inwestycyjne własne)	16 369	14 250	7 726	0,54
1	Wydatki inwestycyjne własne	14 701	11 300	5 683	0,50
2	Zakupy inwestycyjne własne	1 668	2 950	2 043	0,69
Razem		657 009	807 180	710 682	0,88

Tabela 5 Przychody i rozchody środków finansowych (bez środków pochodzących z pomocy zagranicznej (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2004 r.	Plan na 2005 r.	Wykonanie w 2005 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I	Stan środków pieniężnych i papierów wartościowych Skarbu Państwa na początek roku	185 014	470 618	475 408	1,01
1	Środki pieniężne	85 857	224 755	224 291	1,00
2	Papiery wartościowe Skarbu Państwa	99 157	245 863	251 117	1,02
II	Przychody (wpływy)	1 605 112	1 510 180	1 565 154	1,04
1	Wpływy z tytułu opłat i kar z urzędów marszałkowskich	380 918	363 000	294 961	0,81
2	Wpływy z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych	195 743	182 000	199 668	1,10
3	Wpływy z tytułu opłaty produktowej	8 497	7 000	6 323	0,90
4	Wpływy z tytułu opłaty rejestracyjnej za wydanie pozwolenia zintegrowanego	-	400	4 627	11,57
5	Wpływy z tytułu opłat o których mowa w art. 142 ustawy prawo wodne	-	1 600	4 703	2,94
6	Wpływy z tytułu opłat za przyznanie uprawnień do emisji do powietrza	-	-	3	-
7	Wpływy z tytułu odsetek od pożyczek i kredytów (bez marży)	151 887	144 000	145 362	1,01
8	Wpływy z tytułu zwrotu rat pożyczek i kredytów	837 612	779 180	843 408	1,08
9	Wpływy z tytułu przychodów z papierów wartościowych oraz oprocentowania lokat i rachunków bankowych	22 352	30 800	44 399	1,44
10	Pozostałe wpływy	8 103	2 200	21 701	9,86
III	Rozchody (wydatki)	1 314 718	1 743 680	1 693 405	0,97
1	Wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie pożyczek i kredytów	686 125	950 000	1 000 671	1,05
2	Wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie dotacji (bez umorzeń)	499 004	613 000	541 094	0,88
3	Wydatki na finansowanie ochrony środowiska w formie kapitałowej	41 819	114 000	78 696	0,69
4	Wydatki z tytułu kosztów bieżących działalności	43 209	52 430	45 625	0,87
5	Pozostałe wydatki	44 561	14 250	27 319	1,92
VI	Stan środków pieniężnych i papierów wartościowych Skarbu Państwa na koniec roku	475 408	237 118	347 157	1,46
1	Środki pieniężne	224 291	37 118	183 773	4,95
2	Papiery wartościowe Skarbu Państwa	251 117	200 000	163 384	0,82

Tabela 6 Wyliczenie wyniku finansowego (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2004 r.	Plan na 2005 r.	Wykonanie w 2005 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I	Przychody (wpływy) ogółem	785 977	745 000	730 492	0,98
1.	Przychody statutowe	585 158	554 000	510 284	0,92
2.	Przychody finansowe	199 217	190 800	219 274	1,15
3.	Pozostałe przychody	1 602	200	935	4,67
II	Koszty (wydatki) ogółem	640 640	792 930	702 956	0,89
1.	Wydatki związane z dofinansowaniem ochrony środowiska	531 689	692 000	606 283	0,88
2.	Koszty utrzymania organów i biura Narodowego Funduszu	47 430	56 930	52 460	0,92
3.	Koszty finansowe	61 453	44 000	43 574	0,99
4.	Pozostałe koszty	68	0	639	-
III	Wynik finansowy (zysk)	145 337	-47 930	27 536	-

Tabela 7 Plan wydatków majątkowych (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2004 r.	Plan na 2005 r.	Wykonanie w 2005 r.	Wskaźnik 5/4
1	2	3	4	5	6
I	Wydatki inwestycyjne własne	14 701	11 300	5 683	0,50
II	Zakupy inwestycyjne własne	1 668	2 950	2 043	0,69
III	Razem zakupy i wydatki inwestycyjne własne	16 369	14 250	7 726	0,54

III. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska

III.1. Finansowanie ochrony środowiska według form finansowania

Narodowy Fundusz, stosuje trzy główne formy finansowania ochrony środowiska:

- finansowanie pożyczkowe,
- finansowanie bezzwrotne,
- finansowanie kapitałowe.

Finansowanie pożyczkowe obejmuje:

- pożyczki udzielane przez Narodowy Fundusz,
- kredyty udzielane przez banki, ze środków Narodowego Funduszu,
- linie kredytowe, ze środków Narodowego Funduszu, obsługiwane przez banki.

Finansowanie bezzwrotne obejmuje następujące formy:

- dotacje inwestycyjne,
- dotacje nieinwestycyjne,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych,
- umorzenia pożyczek i kredytów,
- nagrody w konkursach organizowanych na rzecz ochrony środowiska,
- koszty obsługi programów zagranicznych.

Finansowanie kapitałowe obejmuje zakup lub obejmowanie akcji i udziałów w spółkach działających na rzecz ochrony środowiska.

III.2. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska

III.2.1. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w zakresie finansowania pożyczkowego

Największą grupę w planie pod względem wysokości kwot wypłat stanowi finansowanie pożyczkowe (tabela 8). W 2005 roku w ramach tej formy planowano wypłacić **950.00** tys. zł (poz. I tabeli 8), wypłacono **1.000.671** tys. zł, co stanowi 105% planu.

Dominującą pozycję w tej grupie stanowią pożyczki udzielane bezpośrednio przez Narodowy Fundusz w ramach, których zrealizowano plan w 98% wypłacając **753.037** tys. zł (poz. I.1 tabeli 8). Kwota ta stanowi sumę wypłat z poszczególnych dziedzin ochrony środowiska. Ponad 76% tej kwoty przypada na wypłaty w dwóch dziedzinach: ochrona wód i gospodarka wodna (53%) i ochrona powietrza (23%).

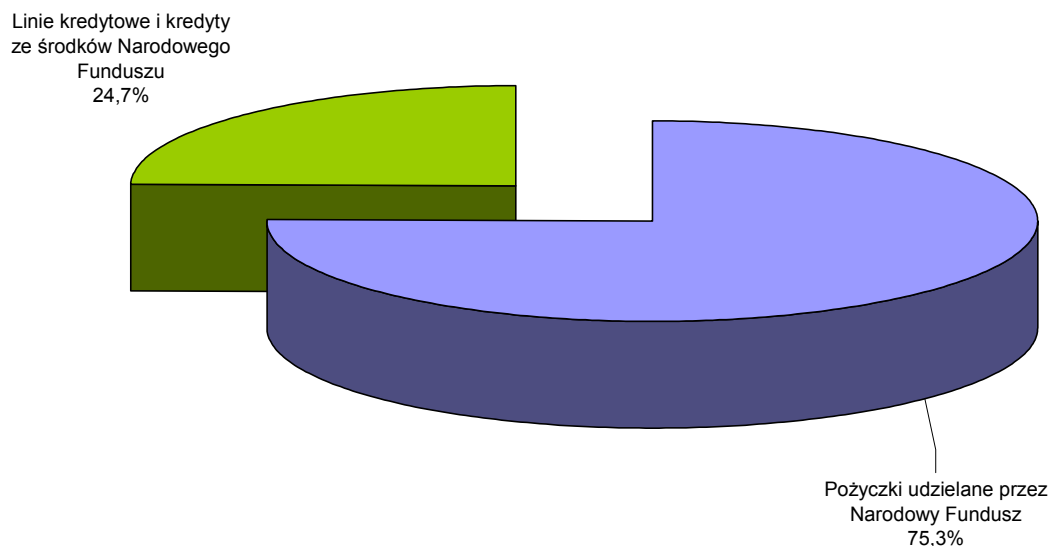
W 2005 roku Narodowy Fundusz udzielił pożyczek wojewódzkim funduszom w wysokości **119.491** tys. zł co stanowi 171% planu wynoszącego **70.000** tys. zł. Największe kwotowo pożyczki udzielono dla Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w:

- Wrocławiu – **50.000** tys. zł,
- Warszawie – **49.501** tys. zł.

W ramach linii kredytowych udzielanych przez bank ze środków Narodowego Funduszu wypłacono **247.634** tys. zł co stanowi 138% planu. (poz. I.2 tabeli 8). Wyплаты z linii kredytowych w wysokości **239.365** tys. zł dotyczyły umów zawartych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. na mocy umów podpisanych z Narodowym Funduszem w 2003 oraz 2004 roku. W ramach tych umów w 2005 roku środki wypłacono na:

• termomodernizację	91.257 tys. zł
• inwestycje z zakresu zagospodarowania odpadów	40.483 tys. zł
• inwestycje z zakresu czystszej produkcji	33.717 tys. zł
• budowę kanalizacji sanitarnej	25.175 tys. zł
• inwestycje z zakresu systemów ciepłowniczych	12.453 tys. zł
• inwestycje z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest	10.397 tys. zł
• ograniczenie emisji spalin poprzez dostosowanie silników	
• wysokoprężnych do paliwa gazowego w komunikacji zbiorowej	7.729 tys. zł
• inwestycje służące ograniczeniu zużycia energii elektrycznej	7.647 tys. zł
• ograniczenie hałasu	3.342 tys. zł
• budowę lub modernizację stacji uzdatniania wody	2.627 tys. zł
• budowę małych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	2.103 tys. zł
• budowę ścieżek rowerowych	1.805 tys. zł
• inwestycje z zakresu uszczelniania i hermetyzacji przeładunku	
• i dystrybucji paliw	630 tys. zł

Rys. 5 Finansowanie pożyczkowe ochrony środowiska w 2005 r.

III.2.2. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w zakresie finansowania dotacyjnego

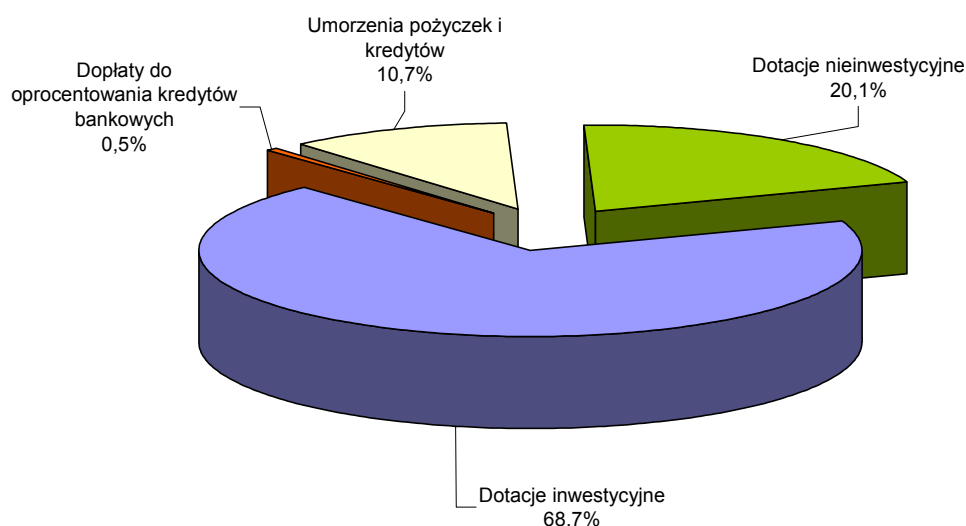
Finansowanie bezzwrotne stanowi drugą pod względem wielkości grupę wypłat na ochronę środowiska. Na finansowanie bezzwrotne w 2005 roku zaplanowano kwotę **692.000** tys. zł (poz. II tabeli 8). Plan zrealizowano w 88% wypłacając **606.283** tys. zł. Wyплаты w ramach

dotacji inwestycyjnych wyniosły **484.665** tys. zł (poz. II.1 tabeli 8), co oznacza realizację planu w 85%. Największe kwoty wypłacono w ramach dwóch dziedzin: Ochrony wód i gospodarki wodnej oraz Górnictwa – łącznie ponad 47% całości wypłat dotacji inwestycyjnych. Wypłaty w ramach dotacji nieinwestycyjnych zostały zrealizowane w 98%, co oznacza wypłatę w wysokości **121.618** tys. zł (poz. II.2 tabeli 8) z planowanej kwoty **124.672** tys. zł. Ponad 58% tej kwoty wypłacono na Państwowy Monitoring Środowiska.

Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych ujmowane są jako oddzielna pozycja finansowania bezzwrotnego. Zrealizowano je w wysokości **2.831** tys. zł (poz. II.1.2 tabeli 8). Wypłaty te dotyczyły umów zawartych w latach ubiegłych.

Umorzenia pożyczek i kredytów zaliczane do dotacji inwestycyjnych zrealizowano w wysokości **65.174** tys. zł (poz. II.1.3 tabeli 8). Umorzenia zostaną omówione w rozdziale IV.

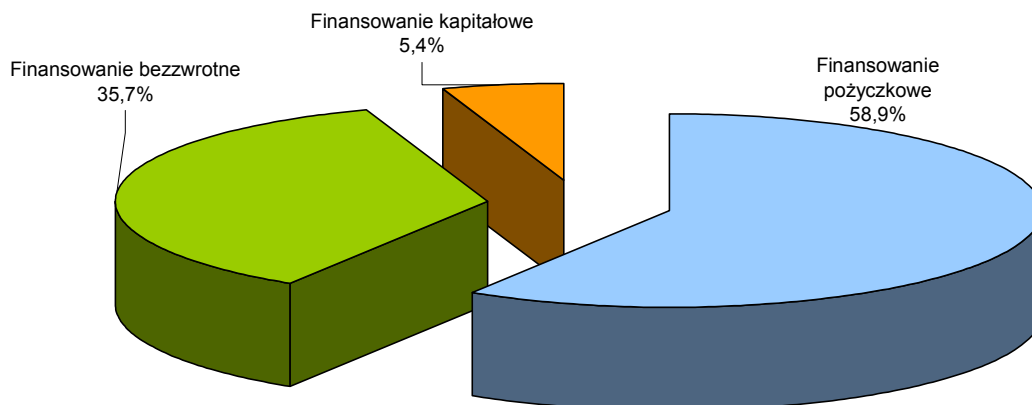
Rys. 6 Finansowanie bezzwrotne ochrony środowiska w 2005 r.

III.2.3. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w zakresie finansowania kapitałowego

Oddzielną pozycję pod względem wypłat w planie finansowania ochrony środowiska stanowi finansowanie kapitałowe. W ramach tej pozycji plan zrealizowano w kwocie **91.719** tys. zł tj. w 71% z planowanej kwoty **130.000** tys. zł (poz. III tabeli 8). Ponad 74% kwoty finansowania kapitałowego wypłacono na objęcie akcji PEC Geotermia Podhalańska (**53.500** tys. zł), kwotę **25.196** tys. zł przeznaczono na zakup akcji BOŚ S.A. Wielkości te stanowią wydatek Narodowego Funduszu. Kwota **13.023** tys. zł wynika z zamiany pożyczki udzielonej Geotermii Pyrzyce na akcje i nie stanowi wydatku Narodowego Funduszu. Finansowanie kapitałowe zostanie szerzej omówione w rozdziale VII.

Rys. 7 Finansowanie ochrony środowiska wg form w 2005 r.

III.3. Realizacja planu finansowania ochrony środowiska według dziedzin

Efekty ekologiczne i rzeczowe realizowanych przedsięwzięć w poszczególnych dziedzinach zostały przedstawione w rozdziale VII.

Ochrona powietrza – w dziedzinie tej występowało finansowanie o charakterze pożyczkowym i dotacyjnym. Plan finansowania pożyczkowego został zrealizowany w 57%. Z planowanej kwoty **290.000** tys. zł wypłacono **166.152** tys. zł (poz. I.1 tabeli 9). Niepełna realizacja planu w tej pozycji wynika z opóźnienia wypłaty umowy zawartej z Południowym Koncernem Energetyczny S.A. na realizację zadania „Odbudowa mocy wytwórczych w PKE S.A. – budowa bloku energetycznego o mocy 460 MW (na parametry nadkrytyczne) w El. Łągisza” – kwota opóźnionej wypłaty **94.600** tys. zł. Największe zrealizowane w tej dziedzinie wypłaty dotyczyły finansowania:

- zmiany technologii produkcji chloru z diafragmowej na membranową w Anwil S.A. Włocławek – **33.958** tys. zł,
- budowa Parku Elektrowni Wiatrowych w Tymieniu o mocy 50 MW przez EEZ Spółka z o.o.– **21.556** tys. zł,
- likwidacja emisji zanieczyszczeń gazowych, ścieków i odpadów niebezpiecznych w procesach galwanotechnicznych w PZL –Świdnik S.A. – **12.655** tys. zł.

W ramach finansowania dotacyjnego wypłacono w 2005 roku **51.611** tys. zł dotacji inwestycyjnych z planowanych **66.778** tys. zł co oznacza realizację planu w 77% (poz. I.1 tabeli 10). Największe środki wypłacono na finansowanie:

- modernizacji systemu ciepłowniczego z paliwa stałego na biomasę z termomodernizacją budynków w Warmińsko - Mazurskim Oddziale Straży Granicznej w Kętrzynie – **3.135** tys. zł,

- modernizacji systemu ciepłowniczego na bazie centralnej kotłowni gazowo-olejowej z odnawialnym źródłem energii w Instytucie Pomniku-Centrum Zdrowia Dziecka – **2.250** tys. zł,
- programu kompleksowej termomodernizacji obiektów Szkoły Policji w Katowicach – **1.700** tys. zł.

Ponadto w 2005 roku w ramach dotacji nieinwestycyjnych wypłacono **1.291** tys. zł z planu wynoszącego **1.620** tys. zł co oznacza realizację planu w 80% (poz. II.2 tabeli 10). Głównie środki wypłacono na finansowanie:

- obsługi zadań wynikających z ratyfikowanych bądź podpisanych przez RP wielostronnych umów międzynarodowych – Instytut Ochrony Środowiska – **482** tys. zł,
- opracowanie "Programów Ochrony Powietrza dla wyznaczonych trzech stref województwa małopolskiego" – Wojewoda Małopolski – **431** tys. zł,
- realizacji zadań Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji w zakresie inwentaryzacji emisji do powietrza w roku 2005 - Instytut Ochrony Środowiska – **325** tys. zł.

Ochrona wód i gospodarka wodna – Plan pożyczkowy zrealizowano w 117%, wypłacono **404.215** tys. zł z planowanych **345.000** tys. zł (poz. I.2 tabeli 9). Największe wypłaty dotyczyły finansowania:

- rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków w Kaliszu Pomorskim wraz z rozbudową kanalizacji na obszarach wiejskich – **13.505** tys. zł,
- gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Torunia (współfinansowane środkami Funduszu Spójności) – **12.538** tys. zł,
- budowa systemu kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni Centrum w Mikołowie – **12.343** tys. zł.

W ramach ochrony wód wypłacono w formie pożyczek na przedsięwzięcia współfinansowanie ze środków Funduszu Spójności **64.735** tys. zł.

W formie dotacji wypłacono **125.942** tys. zł (poz. I.2 tabeli 10). Narodowy Fundusz finansował między innymi budowę zbiorników wodnych wskazanych przez Ministra Środowiska (**107.603** tys. zł), w tym finansowanie programu dla Odry 2006 (**46.473** tys. zł). Poza tymi inwestycjami znaczące środki wypłacono na finansowanie:

- budowy zbiornika Stare Miasto na rzece Powie – **2.238** tys. zł,
- budowy zbiornika wodnego Krynka-Przeworno na rzece Krynca – **1.700** tys. zł,
- Budowy oczyszczalni ścieków i kanalizacji w gminie Rytro – **1.076** tys. zł.

Ochrona powierzchni ziemi – plan pożyczkowy w tej pozycji został zrealizowany w 97%. Z planowanej kwoty **65.000** tys. zł (poz. I.3 tabeli 9) wypłacono **63.179** tys. zł. Największe wypłaty dotyczyły finansowania:

- modernizacji huty tlenku cynku w Bolesław Recycling Spółka z o.o. – **32.172** tys. zł,
- utylizacji odpadowego elektrolitu w ramach budowy linii odsiarczania pasty ołowiowej PbSO₄ w Baterpol Sp. z o.o. – **15.268** tys. zł,
- modernizacji systemu ciepłowniczego w Orzechowskich Zakładach Przemysłu i Sklejek w Orzechowie – **3.593** tys. zł.

W ramach Ochrony powierzchni ziemi wypłacono w formie pożyczek **3.550** tys. zł ze środków pochodzących z opłaty produktowej.

Plan dotacji inwestycyjnych zrealizowano w 33%, co oznacza wypłatę **15.553** tys. zł z planu wynoszącego **47.000** tys. zł (poz. I.3 tabeli 10). Najwyższe wypłaty dotyczyły finansowania przedsięwzięć:

- zabezpieczenia odpadów azbestowych na drogach w Gminie Szczucin – **3.785** tys. zł,
- budowę biebrzańskiego systemu gospodarki odpadami – etap I – realizowanego przez Związek Komunalny "Biebrza" – **2.731** tys. zł.
- Likwidacja składowisk odpadów niebezpiecznych z przeterminowanymi środkami ochrony roślin na terenie woj. Warmińsko-Mazurskiego – **2.365** tys. zł,

Ochrona przyrody i krajobrazu – w pozycji tej w 2005 roku na dotacje inwestycyjne wypłacono **15.595** tys. zł z planu wynoszącego **15.000** tys. zł co oznacza przekroczenie planu o 4% (poz. I.4 tabeli 10). Wypłaty te obejmowały między innymi realizację przedsięwzięć:

- rekonstrukcja krajobrazu przyrodniczego Puszczy Kampinoskiej przez wykup i zagospodarowanie gruntów – **1.987** tys. zł,
- zakup samochodów patrolowych dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej parków narodowych – **1.497** tys. zł,
- modernizacja obiektów infrastruktury technicznej Ośrodka Hodowli Żubrów w Smardzewicach - etap I – **1.308** tys. zł.

W ramach dotacji nieinwestycyjnych wypłacono **5.351** tys. zł z planu wynoszącego **5.500** tys. zł co oznacza wykonanie planu w 97% (poz. II.1 tabeli 10). Największe środki wypłacono na finansowanie przedsięwzięć:

- utrzymanie naturalnego stanu ichtiofauny w biocenozach rzecznych i jeziorowych – **500** tys. zł,
- czynna ochrona przyrody w Roztoczańskim Parku Narodowym w 2005 roku – **406** tys. zł,
- renaturalizacja ekosystemów leśnych i aktywna ochrona ekosystemów łąkowych Puszczy Kampinoskiej – **367** tys. zł.

Leśnictwo – w pozycji tej w 2005 roku na dotacje inwestycyjne wypłacono **22.059** tys. zł co stanowi 116% planu wynoszącego **19.000** tys. zł (poz. I.5 tabeli 10). Największe wypłaty z tej dziedziny dotyczyły przedsięwzięć:

- ochrona drzewostanów przed pożarami na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie – **1.385** tys. zł,
- wyposażenie nadleśnictw w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku w sprzęt do ochrony przeciwpożarowej lasu – **1.297** tys. zł,
- dokończenie programu doposażenia baz sprzętu przeciwpożarowego w lekkie samochody terenowe z agregatem gaśniczym – **1.248** tys. zł.

W ramach dotacji nieinwestycyjnych zrealizowano wypłaty w kwocie **7.319** tys. zł z planu wynoszącego **7.000** tys. zł, co oznacza realizację planu w 105% (poz. II.2 tabeli 10). Finansowanie to dotyczyło przede wszystkim przedsięwzięć:

- realizacja prac Krajowego Programu Zwiększania Lesistości – **2.976** tys. zł,
- program dla Beskidów - przebudowa strukturalna drzewostanów w 2005 r. – **1.699** tys. zł,
- realizacja prac Krajowego Programu Zwiększania Lesistości-wyprzedzające przygotowanie gleby w 2005 r. do zalesień 2006 r. – **1.289** tys. zł.

Państwowy Monitoring Środowiska – w pozycji tej w ramach dotacji inwestycyjnych wypłacono **14.561** tys. zł co oznacza realizację planu wynoszącego **14.000** tys. zł w 104% (poz. I.6 tabeli 10). Największe wypłaty dotyczyły finansowania:

- zakupu dla WIOŚ w Poznaniu aparatury kontrolno-pomiarowej przeznaczonej do wykonywania badań wód powierzchniowych i podziemnych – **1.965** tys. zł,
- rozbudowy i modernizacji systemu monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych – **1.485** tys. zł,
- zakupu specjalistycznej aparatury badawczo-pomiarowej dla potrzeb laboratoriów WIOŚ w Katowicach – **1.465** tys. zł

W ramach dotacji nieinwestycyjnych wypłacono **71.377** tys. zł, co stanowi 100% planu wynoszącego **71.269** tys. zł (poz. II.3 tabeli 10). W tej pozycji prowadzone było dofinansowanie przede wszystkim działalności Państwowej Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej w 2005 w kwocie **40.000** tys. zł oraz finansowanie opracowania charakterystyk hydrologicznych i meteorologicznych dla potrzeb podejmowania decyzji w gospodarce wodnej i ochronie środowiska, na które wypłacono **15.458** tys. zł. Poza tymi zadaniami w tej pozycji największe środki wypłacono na:

- działalność Państwowej Służby Hydrogeologicznej – **3.783** tys. zł,
- monitoring tła zanieczyszczenia atmosfery na stacjach Łeba, Jarczew, Śnieżka dla potrzeb EMEP, GAW/WMO i HELCOM – **1.743** tys. zł,
- Monitoring jakości wód podziemnych w sieci krajowej w latach 2004-2005 – **1.621** tys. zł.

Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków – w 2005 roku w tym programie występowały dotacje inwestycyjne, na które wypłacono **33.443** tys. zł z planu wynoszącego **38.000** tys. zł (poz. I.7 tabeli 10) oraz dotacje nieinwestycyjne, w ramach których wypłacono **68** tys. zł z planowanych **70** tys. zł (poz. II.4 tabeli 10). W ramach dotacji inwestycyjnych największe wypłaty dotyczyły:

- zakupu 70 sztuk samochodów specjalistycznych wyposażonych w sprzęt do prac interwencyjnych i usuwania skutków zagrożeń – **11.599** tys. zł,
- zakupu 44 sztuk łodzi patrolowych przeznaczonych do prowadzenia działań związanych z ochroną środowiska – **2.976** tys. zł,
- zakupu sprzętu transportu wodnego i lądowego do prowadzenia przez RZGW działań związanych z ochroną przeciwpowodziową – **2.762** tys. zł.

Górnictwo – wypłaty w tej pozycji w 2005 roku dotyczyły jedynie dotacji inwestycyjnych. W ramach dotacji inwestycyjnych wypłacono **70.225** tys. zł co stanowi 100% planu wynoszącego **70.000** tys. zł (poz. I.8 tabeli 10). W tej dziedzinie, Narodowy Fundusz, wydatkował środki na:

- przedsięwzięcia związane z zakończeniem robót likwidacyjnych i rekultywacyjnych w górnictwie siarki w wysokości **48.500** tys. zł,
- System oczyszczania z radu wód dołowych w KWK "Ziemowit" – **9.700** tys. zł,
- Regulacja rzeki Rawy w obszarze Katowic – **4.978** tys. zł.

Geologia – w dziedzinie tej występują dotacje inwestycyjne i nieinwestycyjne. W formie dotacji inwestycyjnych wypłacono **55.613** tys. zł co stanowi 103% planu wynoszącego **54.000** tys. zł (poz. I.9 tabeli 10). Największe wypłaty dotyczyły finansowania przedsięwzięć:

- szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000 – etap IV – prace realizowane w latach 2003–2006 – etap I – realizacja 8 projektów – **7.363** tys. zł,
- uzupełnienie, weryfikacja, aktualizacja i rozwój Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:50 000 – **4.479** tys. zł,
- szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1: 50 000-etap IV-prace realizowane w latach 2003–2006 – część III – **4.404** tys. zł.

W formie dotacji nieinwestycyjnych wypłacono **8.106** tys. zł (poz. II.5 tabeli 10). Największe wypłaty dotyczyły finansowania przedsięwzięć:

- działalność Państwowej Służby Hydrogeologicznej w 2005 r.– **4.930** tys. zł,
- opracowania metodyki identyfikacji i ustalania struktury poboru wód podziemnych dla potrzeb oceny stanu ilościowego wód– **1.286** tys. zł,
- opracowanie katalogu geologicznych stanowisk dokumentacyjnych i obiektów geoturystycznych – **621** tys. zł.

W zdecydowanej większości były to przedsięwzięcia finansowane w ramach umów trójstronnych, przedstawione przez Głównego Geologa Kraju.

Edukacja Ekologiczna – w ramach dotacji inwestycyjnych wypłacono **5.212** tys. zł z planowanej kwoty **5.000** tys. zł (poz. I.10 tabeli 10). Najwięcej środków wypłacono na finansowanie przedsięwzięć:

- wyposażenie Ośrodka Informacyjno-Edukacyjny Karkonoskiego Parku Narodowego w Szklarskiej Porębie – etap II – **685** tys. zł,
- działania edukacyjne Wigierskiego Parku Narodowego w 2005 r.– **473** tys. zł,
- Botaniczne centrum Badwczno-Wdrożeniowe w Przelewicach – **412** tys. zł.

W ramach dotacji nieinwestycyjnych plan zrealizowano w 105% wypłacając **16.736** tys. zł z planowanej kwoty **16.000** tys. zł (poz. II.6 tabeli 10). Głównie wypłaty dotyczyły realizacji przedsięwzięć:

- Ogólnopolskie Forum Edukacji Ekologicznej - Eko Media Forum 2005– **449** tys. zł,
- realizacja programu telewizyjnego "Kanał E" – **368** tys. zł,
- produkcja pakietów edukacyjnych na płytach CD wraz z broszurą informacyjną dla JST, przedsiębiorstw z branży ochrony środowiska – **362** tys. zł.

W ramach tej dziedziny Narodowy Fundusz wypłacił również **900** tys. zł na realizację wskazanego przez Ministra Środowiska programu wieloletniego „Środowisko a zdrowie” oraz **836** tys. zł na wspieranie działalności pozarządowych organizacji ekologicznych.

Prace badawczych i ekspertyzy – w pozycji tej występują poza pracami badawczymi i ekspertyzami przedsięwzięcia dotyczące współfinansowania programów pomocowych. W 2005 roku na dotacje inwestycyjne zaplanowano kwotę **7.200** tys. zł, z czego zrealizowano **6.846** tys. zł co oznacza realizację planu w 95% (poz. I.11 tabeli 10). W zdecydowanej większości były to przedsięwzięcia w ramach współfinansowania programów pomocowych, przedstawionych do finansowania przez Ministra Środowiska. Największe wypłaty dotyczyły:

- kontynuacji wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE – PL2003/005-710.05.02 – **2.845** tys. zł,
- systemu oceny jakości powietrza - faza II – Pl 01.05.06 – **1.509** tys. zł,
- wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE - PL0205.01 – **1.258** tys. zł.

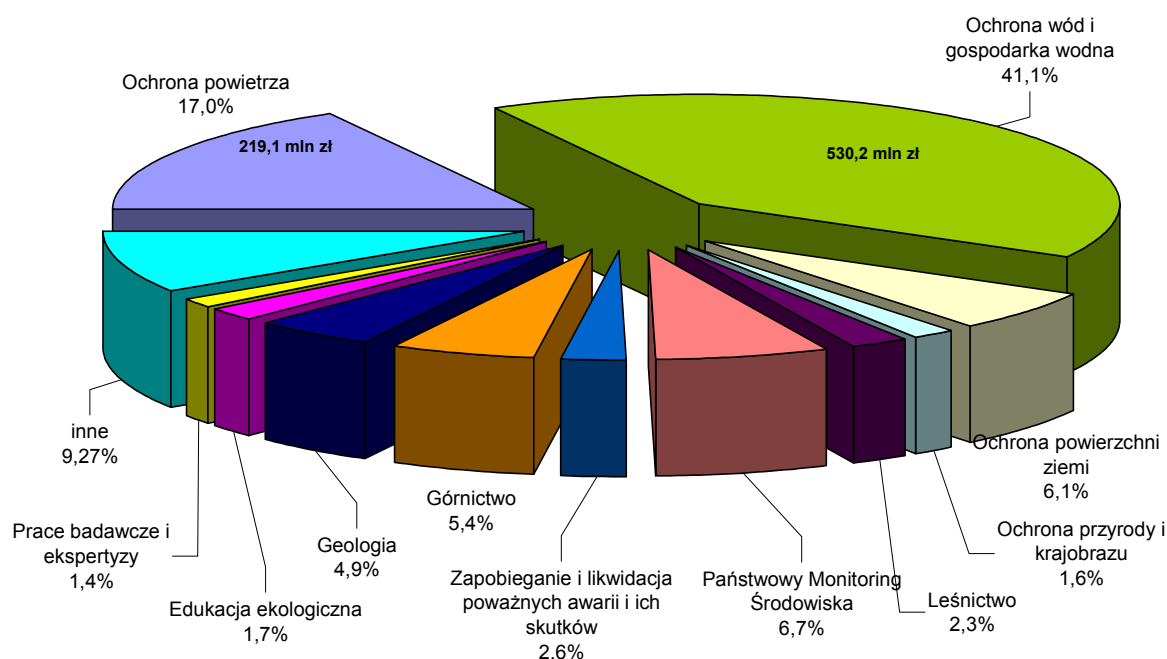
W ramach dotacji nieinwestycyjnych plan zrealizowano w 93% wypłacając **11.205** tys. zł z planowanej kwoty **12.063** tys. zł (poz. II.7 tabeli 10). W zdecydowanej większości były to przedsięwzięcia finansowane, w ramach umów trójstronnych, przedstawionych do finansowania przez Ministra Środowiska. Największe wypłaty dotyczyły wykonania prac na temat :

- dokonanie ocen stanu technicznego i bezpieczeństwa obiektów hydrotechnicznych będących własnością Skarbu Państwa – **1.363** tys. zł,
- studium na temat retencji wód powierzchniowych na obszarze Polski w aspekcie występowania suszy hydrologicznej – **580** tys. zł,
- Mapa cyfrowa Budowle Piętrzące klasy I, II, III – **530** tys. zł.

W 2005 roku Narodowy Fundusz udzielił dofinansowania w formie dotacji nieinwestycyjnej w kwocie **152** tys. zł na zadania zgłoszone przez Ministra Środowiska w ramach zawartego porozumienia o finansowaniu przez Narodowy Fundusz przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych Ministra Środowiska dotyczących procesu akcesyjnego do UE.

Ponadto w 2005 nastąpiły wypłaty w wysokości **13** tys. zł z planowanych **350** tys. zł ze środków uzyskanych z opłat rejestracyjnych wnoszonych za wydanie pozwolenia zintegrowanego.

Rys. 8 Finansowanie ochrony środowiska wg dziedzin w 2005 r.

W 2005 roku po raz pierwszy plan został sporządzony również w podziale na programy priorytetowe. Plan ten wraz z wykonaniem oraz wskaźnikami realizacji planu został zamieszczony w tabeli II.5

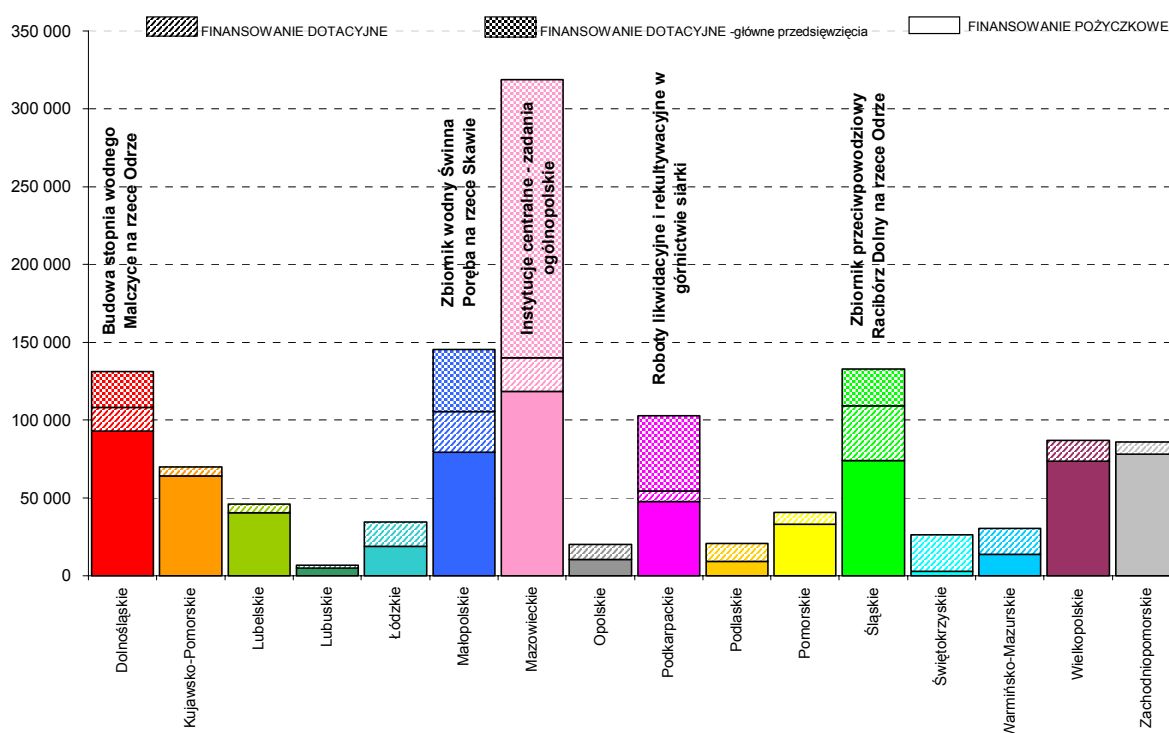
III.4 Finansowanie ochrony środowiska w przekroju województw

W przedstawionej poniżej analizie terytorialnej alokację środków przedstawiono w ujęciu kasowym wielkości wydatków na pożyczkowe i dotacyjne finansowanie ochrony środowiska. Ze względu na brak informacji o terytorialnym rozkładzie nakładów z przedsięwzięć obsługiwanych za pośrednictwem BOŚ S.A., uwzględniono wypłaty środków z umów pożyczkowych, z wyłączeniem środków wydatkowanych w formie linii kredytowych oraz wypłaty środków dotacyjnych bez dopłat do oprocentowania kredytów i części kosztów krajowych programów zagranicznych. Nie wpływa to jednak w sposób znaczący na wynik obserwacji.

W 2005 r. zgodnie z danymi przedstawionymi w poprzednich punktach na pożyczkowe i dotacyjne finansowanie ochrony środowiska Narodowy Fundusz wydał w ujęciu kasowym **1.606.954** tys. zł. Uwzględniając przedstawione powyżej zastrzeżenia analiza wydatków w układzie województw została przeprowadzona w oparciu o wypłaty na kwotę prawie **1.300.000** tys. zł.

Wysokość wydatkowanych w 2005 r. środków Narodowego Funduszu w przekroju województw przedstawia rysunek 9.

Rys. 9 Wielkość wydatkowanych w 2005 r. środków Narodowego Funduszu w przekroju województw (tys. zł)

Największe wsparcie ze środków Narodowego Funduszu otrzymali wnioskodawcy z woj. mazowieckiego – 24,5% ogólnej kwoty wydatkowanych środków tj. około **320.000** tys. zł, co wynika głównie z finansowania wielu ulokowanych w Warszawie instytucji których działalność ma charakter ogólnopolski: Państwowy Instytut Geologiczny (około **57.000** tys. zł), Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (około **59.700** tys. zł), Główny Inspektorat

Ochrony Środowiska (około **15.400** tys. zł), Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych (około **5.100** tys. zł).

Ponad 11% wydatkowanych środków (**145.000** tys. zł) otrzymali beneficjenci z województwa małopolskiego, co wiąże się głównie z finansowaniem budowy zbiornika wodnego Świnna Poręba na rzece Skawie (**40.000** tys. zł), oraz inwestycjami w dziedzinie ochrony atmosfery w tym m.in. modernizacją huty tlenku cynku prowadzonej przez Bolesław Recycling Spółka z o.o. - **32.000** tys. zł.

Po około **130.000** tys. zł Narodowy Fundusz wydatkował na inwestycje ochrony środowiska w województwie śląskim i dolnośląskim. W województwie śląskim finansowane były głównie inwestycje z dziedziny ochrony wód i gospodarki wodnej, w tym m.in. budowa zbiornika przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze w kwocie prawie **23.500** tys. zł, budowa systemu oczyszczania z radu wód dołowych w KWK "Ziemowit" **9.700** tys. zł, rozbudowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w gminie Mikołów. W województwie dolnośląskim największe środki wydatkowano na budowę stopnie wodnego Malczyce na rzece Odrze (**23.000** tys. zł), oraz zabezpieczenie przeciwpowodziowe rzeki Młynówki w Opolu. (prawie **7.600** tys. zł).

Około **103.000** tys. zł zostało skierowane do województwa podkarpackiego, co stanowi około 8% kwoty wypłaconych środków, głównie za sprawą finansowania robót likwidacyjnych i rekultywacyjnych terenów górnictwa siarki skoncentrowanych w tym województwie, na co wypłacono około **48.500** tys. zł.

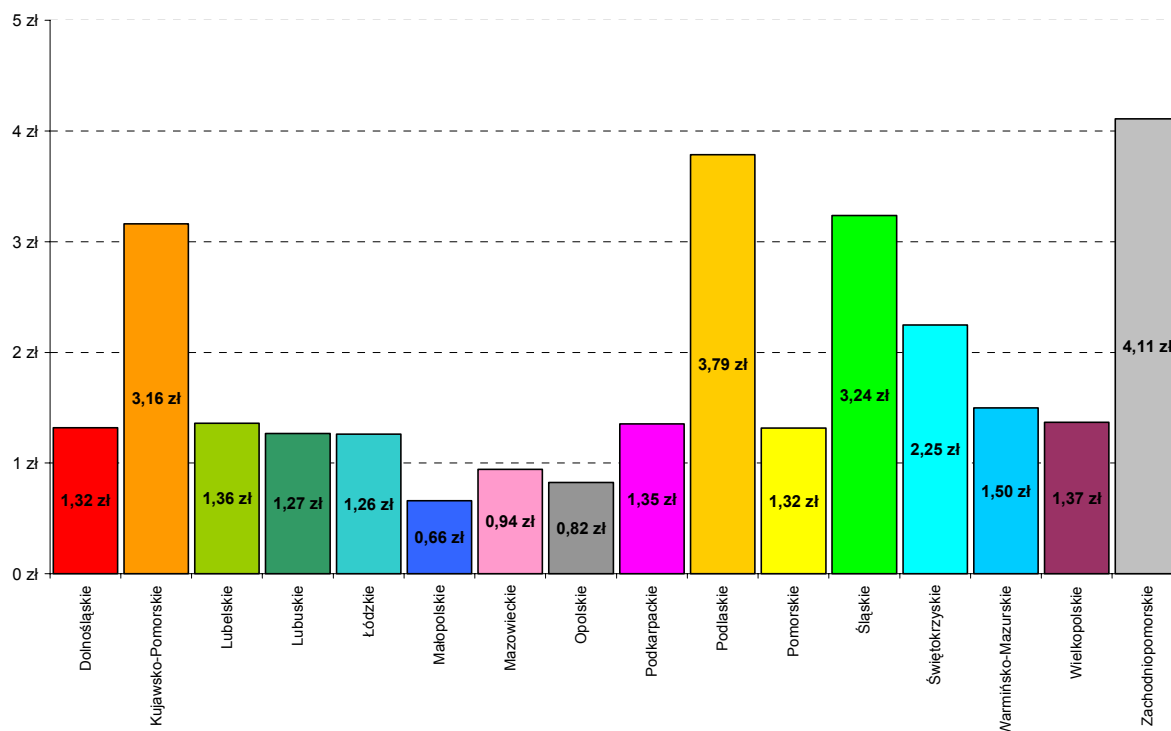
Pozostałe województwa otrzymały dofinansowanie oscylujące wokół 0,5–7% kwoty wydatkowanych środków (tj. **7–87** mln zł).

Jak wynika z przedstawionych danych terytorialna dystrybucja środków Narodowego Funduszu w 2005 r. zdeterminowana była przede wszystkim finansowaniem kosztownych przedsięwzięć zgłoszonych do finansowania przez Ministra Środowiska oraz pracami związanymi z rekultywacją terenów zdegradowanych przez górnictwo siarki.

Kwota wydatkowanych w 2005 r. środków jest pochodną realizacji wypłat z umów podpisanych w 2005 r. i latach poprzednich. Ogólna kwota zobowiązań umownych, z których pochodzą przedstawione wyżej wypłaty sięga kwoty **2.973.000** tys. zł, natomiast wartość kosztorysowa przedsięwzięć realizowanych w wyniku ich podpisania wynosi około **8.343.000** tys. zł.

Analizując powyższe wypłaty środków obserwuje się, że wskaźnik średniego zaangażowania w przedsięwzięcia środków własnych lub pozyskanych z innych niż, z Narodowego Funduszu, źródeł w wyniku dofinansowania w kwocie 1 zł ze środków Narodowego Funduszu wyniósł w 2005 r. – 1,80 zł. Dla porównanie w roku poprzednim wynosił on – 1,90 zł, a w 2003 r. - 2,12 zł. Jest to wynikiem spadku w 2005 r. wartości kosztorysowej przedsięwzięć, w ramach których wypłacono środki, w stosunku do kwoty udzielonego dofinansowania. Informację o tym jak przedstawia się ten wskaźnik w poszczególnych województwach przedstawia rysunek 10.

Rys. 10 Środki własne lub pozyskane z innych niż, z Narodowego Funduszu, źródeł angażowane w przedsięwzięcia w wyniku dofinansowania w kwocie 1 zł ze środków Narodowego Funduszu.

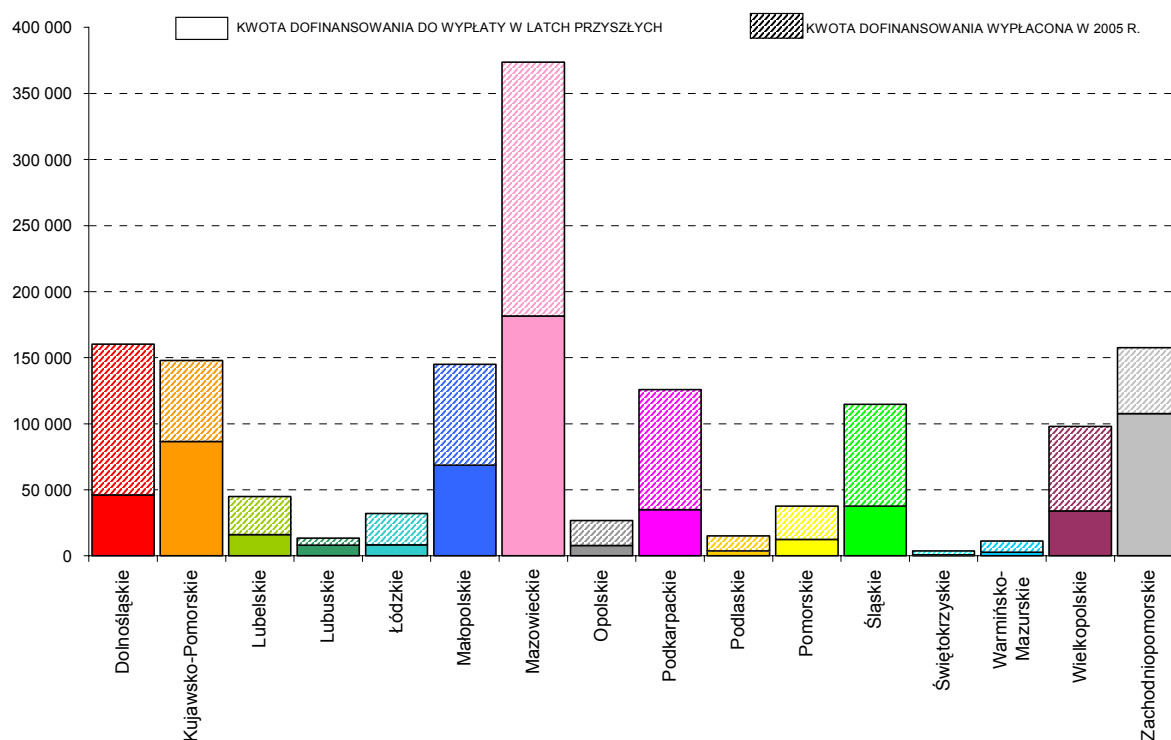

Wielkość tego wskaźnika uzależniona jest od udziału kwoty udzielonego dofinansowania w wartości kosztorysowej realizowanych przedsięwzięć. Wpływ ma również proporcja udziału finansowania dotacyjnego i pożyczkowego w ogólnej kwocie finansowania. Duże nakłady o charakterze pożyczkowym wpływają na wzrost wielkości wskaźnika.

W wyniku podpisanych w 2005 r. umów Narodowy Fundusz zobowiązał się do wypłacenia ponad **1.507.000** tys. zł, z czego w 2005 r. wypłacono prawie **850.000** tys zł, a w latach przyszłych wypłacona zostanie pozostała kwota **657.000** tys zł.

Kwotowy rozkład udzielonego w 2005 r. dofinansowania w porównaniu do kwoty wydatkowanych środków w przekroju województw przedstawia rysunek 11.

Rys. 11 Kwota dofinansowania i wypłat ze środków Narodowego Funduszu z podpisanych w 2005 r. umów w przekroju województw

Przedstawiony wykres wskazuje, że z przyczyn omówionych poprzednio największe środki z umów zawartych w 2005 r. przeznaczone zostały na finansowanie ochrony środowiska w województwie mazowieckim. W województwie małopolskim duża część dofinansowywanych przedsięwzięć dotyczyła inwestycji wieloletnich w dziedzinie gospodarki wodnej (zbiornik Świnna Poręba). Przedsięwzięcie dotyczące budowy Parku Elektrowni Wiatrowych w Tymieniu zdeterminowało kwotę udzielonego dofinansowania w województwie Zachodniopomorskim, natomiast o znacznym udziale podjętych zobowiązań z województwa Kujawsko - Pomorskiego zadecydowało dofinansowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Torunia.

Reasumując, w wyniku podpisania w 2005 r. umów o dofinansowanie – ponad 56% środków zostało wypłacone w 2005 r, pozostałe będą obciążać budżet wydatków w latach kolejnych. Dla porównania wskaźnik ten w 2004 r wyniósł 49%, wskazuje to na spadek obciążenia budżetów lat kolejnych wypłatami z umów zawartych w 2005 r.

Finansowanie przedsięwzięć z dziedziny ochrony wód i gospodarki wodnej dominowało w strukturze dofinansowanych przez Narodowy Fundusz w 2005 r. Czynnikiem determinującym wydatkowanie środków w województwie mazowieckim było podobnie jak w roku poprzednim finansowanie dotacyjne instytucji o zasięgu ogólnokrajowym zlokalizowanych na terenie województwa.

Przewiduje się, że w najbliższej przyszłości, w związku z rosnącym dofinansowywaniem projektów wspieranych ze środków Unii Europejskiej, o rozkładzie wojewódzkim wydatków Narodowego Funduszu będzie decydować zdolność, głównie samorządów, do przygotowania i realizowania takich przedsięwzięć.

III.5. Podsumowanie

W 2005 roku Narodowy Fundusz wypłacił na finansowanie ochrony środowiska kwotę **1.698.673** tys. zł realizując plan w 96%.

Plan pożyczek i kredytów został zrealizowany w 105%, wypłacono **1.000.671** tys. zł z planowanej kwoty **950.000** tys. zł.

W ramach dotacji inwestycyjnych wypłacono **484.665** tys. zł z planowanych **567.328** tys. zł co oznacza realizację planu w ponad 85%.

Plan dotacji nieinwestycyjnych został zrealizowany w 98%. Wypłacono **121.618** tys. zł z planowanych **124.672** tys. zł.

Na finansowanie ochrony środowiska w formie inwestycji kapitałowych przeznaczono **91.719** tys. zł z planowanej kwoty **130.000** tys. zł co oznacza realizację planu w 71%.

III.6. Tabele realizacji planu finansowania ochrony środowiska

Tabela 8 Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w Narodowym Funduszu w 2005 roku według form finansowania (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2004 r.	Plan 2005 r.	Wykonanie 2005 r.	Wskaźnik 5:4
1	2	3	4	5	6
I	Finansowanie pożyczkowe	686 125	950 000	1 000 671	1,05
1	Pożyczki udzielane przez Narodowy Fundusz	497 671	770 000	753 037	0,98
2	Linie kredytowe i kredyty ze środków Narodowego Funduszu	188 454	180 000	247 634	1,38
II	Finansowanie bezzwrotne	531 688	692 000	606 283	0,88
1	Dotacje inwestycyjne z tego:	445 867	567 328	484 665	0,85
1.1	Dotacje inwestycyjne wg dziedzin	409 688	484 328	416 660	0,86
1.2	Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	3 494	4 000	2 831	0,71
1.3	Umorzenia pożyczek i kredytów	32 685	79 000	65 174	0,82
2	Dotacje nieinwestycyjne z tego:	85 822	124 672	121 618	0,98
2.1	Dotacje nieinwestycyjne wg dziedzin	85 822	124 672	121 618	
III	Finansowanie kapitałowe	41 819	130 000	91 719	0,71
IV	Razem Narodowy Fundusz	1 259 632	1 772 000	1 698 673	0,96

Tabela 9 Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w formie finansowania pożyczkowego według dziedzin w 2005 roku (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2004 r.	Plan 2005 r.	Wykonanie 2005 r.	Wskaźnik 5:4
1	2	3	4	5	6
I	Pożyczki udzielane przez Narodowy Fundusz	497 671	770 000	753 037	0,98
1	Ochrona powietrza	164 968	290 000	166 152	0,57
2	Ochrona wód i gospodarka wodna	234 245	345 000	404 215	1,17
3	Ochrona powierzchni ziemi	54 458	65 000	63 179	0,97
4	Inne (m.in. pożyczki dla WFOŚiGW)	44 000	70 000	119 491	1,71
II	Linie kredytowe i kredyty udzielane ze środków NF	188 454	180 000	247 634	1,38
III	Razem Narodowy Fundusz	686 125	950 000	1 000 671	1,05

Tabela 10 Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w formie finansowania bezzwrotnego według dziedzin w 2005 roku (tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2004 r.	Plan 2005 r.	Wykonanie 2005 r.	Wskaźnik 5:4
1	2	3	4	5	6
I	Dotacje inwestycyjne	409 688	484 328	416 660	0,86
1	Ochrona powietrza	32 616	66 778	51 611	0,77
2	Ochrona wód i gospodarka wodna	147 855	147 300	125 942	0,86
3	Ochrona powierzchni ziemi	21 437	47 000	15 553	0,33
4	Ochrona przyrody i krajobrazu	12 707	15 000	15 595	1,04
5	Leśnictwo	14 991	19 000	22 059	1,16
6	Państwowy Monitoring Środowiska	9 856	14 000	14 561	1,04
7	Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków	15 411	38 000	33 443	0,88
8	Górnictwo	89 843	70 000	70 225	1,00
	w tym: na zakończenie robót likwidacyjnych i rekultywacyjnych w górnictwie	71 100	48 500	48 488	1,00
9	Geologia	45 950	54 000	55 613	1,03
10	Edukacja ekologiczna	3 829	5 000	5 212	1,04
11	Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze	11 967	7 200	6 846	0,95
	w tym: współfinansowanie programów pomocowych	11 967	6 810	6 457	
12	Inne	3 226	1 050		
II	Dotacje nieinwestycyjne	85 822	124 672	121 618	0,98
1	Ochrona przyrody i krajobrazu	4 707	5 500	5 351	0,97
2	Ochrona powietrza		1 620	1 291	0,80
2	Leśnictwo	9 553	7 000	7 319	1,05
3	Państwowy Monitoring Środowiska	45 688	71 269	71 377	1,00
4	Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków	79	70	68	0,97
5	Geologia	1 527	9 200	8 106	0,88
6	Edukacja ekologiczna	14 340	16 000	16 736	1,05
7	Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze	9 657	12 063	11 205	0,93
	w tym: współfinansowanie programów pomocowych	2 199	700	332	0,47
8	Inne	270	1 950	165	0,08
III	Razem Narodowy Fundusz	495 509	609 000	538 278	0,88

Tabela 11 Realizacja planu finansowania ochrony środowiska w 2005 roku wg programów priorytetowych (tys. zł)

Lp	Wyszczególnienie	Dotacje inwestycyjne			Dotacje nieinwestycyjne			Pożyczki		
		Plan 2005 r.	Wykonanie 2005	Wskaźnik 5:4	Plan 2005 r.	Wykonanie 2005	Wskaźnik 7:6	Plan 2005 r.	Wykonanie 2005	Wskaźnik 10:9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ochrona wód przed zanieczyszczeniem	11 300	6 056	0,54				320 000	381 991	1,19
2	Gospodarka wodna	136 000	119 591	0,88				25 000	19 945	0,80
3	Ochrona powierzchni ziemi i wód poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, ich zagospodarowanie oraz rekultywację terenów zdegradowanych	47 000	15 553	0,33				65 000	65 457	1,01
4	Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem poprzez zapobieganie i ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz oszczędzanie surowców i energii	64 438	51 611	0,80	1 620	483	0,30	275 000	146 175	0,53
5	Zastosowanie technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję	2 340						13 000	26 900	2,07
6	Zapobieganie i ograniczenie negatywnego oddziaływania hałasu i wibracji na środowisko							2 000	1 343	0,67
7	Ochrona przyrody i krajobrazu	15 000	14 715	0,98	5 500	5 351	0,97			
8	Zwiększenie lesistości kraju oraz ochrona zasobów leśnych	19 000	22 059	1,16	7 000	7 319	1,05			
9	Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopaliny i ich wzbogacania oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko procesów likwidacji zakładów górniczych	70 000	70 225	1,00						
10	Finansowanie potrzeb geologii w zakresie poznania budowy geologicznej kraju oraz w zakresie gospodarki zasobami złóż kopaliny i wód podziemnych	54 000	55 613	1,03	9 200	8 106	0,88			
11	Program Państwowego Monitoringu Środowiska	14 000	14 694	1,05	71 269	71 377	1,00			
12	Zapobieganie klęskom żywiołowym i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków	38 000	33 043	0,87	70	68	0,97			
13	Kształtowanie ekologicznych postaw i zachowań społeczeństwa oraz profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska	5 000	5 212	1,04	16 000	15 000	0,94			
14	Wspieranie działalności badawczej, eksperckiej na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	7 200	8 002	1,11	12 063	11 516	0,95			
15	Wspieranie działalności pozarządowych organizacji ekologicznych				1 000	836	0,84			
16	Razem	483 278	416 372	0,86	123 722	120 057	0,97	700 000	641 811	0,92

IV. Umorzenia pożyczek i kredytów

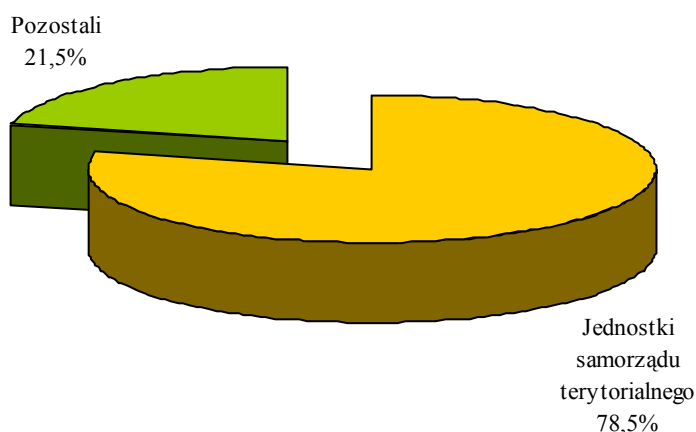
W roku 2005 wpłynęło do Narodowego Funduszu 182 wnioski o umorzenie części kwoty pożyczki lub kredytu, co w porównaniu do roku 2004 stanowi wzrost o 22,2 %. Podjęto 107 decyzji pozytywnych (wzrost o 10,3% w stosunku do roku 2004). Spośród wniosków złożonych w 2005 r. warunków umorzenia nie spełniło 41 podmiotów (o 20,6% więcej niż w roku 2004).

Na podstawie podjętych decyzji o umorzeniu zawarto w 2005 r. 113 umów na łączną kwotę **56.891** tys. zł, w tym 90 umów umorzeniowych zostało zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego. Ponadto zawarto 13 aneksów umorzeniowych do umów objętych Krajowym Programem Ścieków Komunalnych na łączną kwotę **12.131** tys.

Kwota przypadająca do umorzenia w 2005 r. wynikająca z zawartych aneksów do umów pożyczek objętych KPOŚK wynosi łącznie **10.529** tys. zł., zaś na lata przyszłe **1.603** tys. zł.

Wraz z umowami zawartymi w poprzednich okresach, po uwzględnieniu dokonanych zwrotów niewykorzystanych kwot oraz po uwzględnieniu aneksów umorzeniowych do umów objętych KPOŚK skutkowało to kwotą umorzeń w wysokości **65.174** tys. zł. Oznacza to, że w 2005 roku umorzono kwotę wyższą o 99,4% w porównaniu z rokiem 2004 (**32.685** tys. zł) Kwota umorzeń wynikająca z planu finansowego na rok 2005 wyniosła **79.000** tys. zł. Tym samym wykonano 82,5% zakładanego planu.

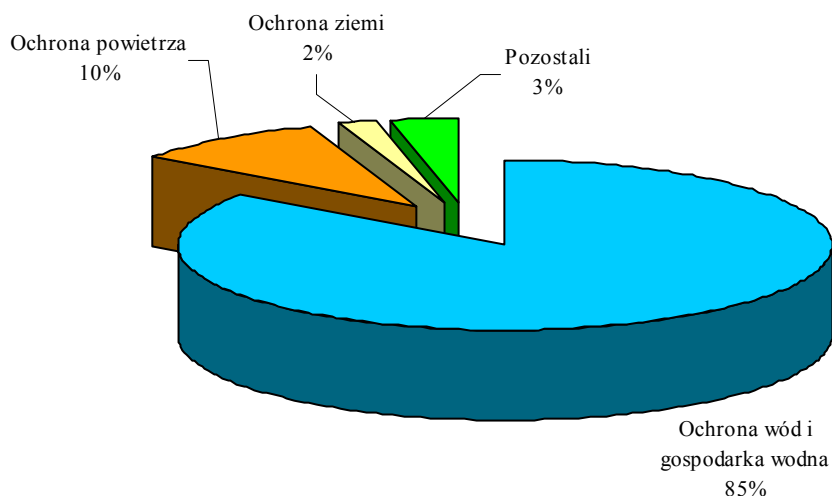
Rys. 12. Struktura umorzeń – podział według podmiotów

Kwoty umorzone na podstawie zawartych umów (113 umów) zostały przeznaczone na 111 przedsięwzięć z dziedzin:

- ochrony wód i gospodarki wodnej – 84 zadania,
- ochrony powietrza – 18 zadań,
- ochrona powierzchni ziemi – 7 zadań,
- pozostałe – 2 zadania.

Rys.13 Struktura umorzeń – podział wg dziedzin

Wartość kosztorysowa realizowanych przedsięwzięć objętych zawartymi w 2005 r. umowami wynosi **229.446** tys. zł. Stanowi to wzrost o 37,4% w porównaniu z rokiem 2004 (**167.021** tys. zł.). Udział środków Narodowego Funduszu, pochodzących z umorzenia pożyczek w wartości kosztorysowej nowych zadań, wyniósł w 2005 r. 24,8%, wobec 14,3% w roku 2004.

Wyżej wymienione różnice są spowodowane zmianą „Zasad udzielania i umarzania pożyczek, udzielania dotacji oraz dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” oraz zaplanowaną na 2005 r. wysokością łącznej kwoty przeznaczanej na umorzenia.

W 2005 roku:

- kwota umorzenia mogła stanowić do 15% kwoty wypłaconej pożyczki dla jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków, do 30% kwoty pożyczki wypłaconej z wpływów z tytułu opłaty produktowej oraz do 10% kwoty wypłaconej pożyczki dla pozostałych podmiotów. Wyjątek stanowiły przedsięwzięcia objęte Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych, w których kwota umorzenia mogła stanowić do 50% wypłaconej kwoty pożyczki,
- nie było ograniczenia w wysokości kwoty umorzenia, jak również kosztu całkowitego nowego przedsięwzięcia ekologicznego.

Planowany efekt ekologiczny z przedsięwzięć realizowanych na podstawie umów zawartych w 2005 r. przedstawia się następująco:

- Ochrona wód i gospodarka wodna: budowa kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 210.603,9 mb, kanalizacji deszczowej 10.016,8 mb. Dofinansowano również rozbudowę i modernizację 6 oczyszczalni ścieków oraz 6 stacji uzdatniania wody,
- dofinansowano 18 przedsięwzięć z dziedziny ochrony atmosfery, w tym głównie w zakresie termomodernizacji. Redukcja emisji w przeliczeniu na SO₂ wyniosła 160 Mg/r,
- Ochrona powierzchni ziemi: zakup 35 pojemników na odpady oraz 6 inwestycji związanych z budową i rekultywacją składowisk odpadów (zrekultywowano łącznie 17200 m²).

Szczegółowe zestawienie kwot oraz przedsięwzięć ekologicznych, na które zostały przeznaczone środki pochodzące z umorzenia części kwot pożyczek i kredytów wyszczególniono w załączniku 5.

V. Umowy trudne

Na 31 grudnia 2005 roku do umów trudnych zaliczono łącznie 40 umów, tj. o 11 więcej niż w 2004 r. Wykaz umów zaliczonych do trudnych przedstawiono w załączniku nr 6.

W 2005 r. Narodowy Fundusz wyegzekwował kwotę ok. **103.000** tys. zł z tytułu należności trudnych wraz z odsetkami. W rezultacie podjętych działań kwota należności głównych z tytułu umów znajdujących się w postępowaniu sądowym, upadłościowym, egzekucyjnym i restrukturyzacyjnym spadła w porównaniu z latami poprzednimi i wyniosła **105.836** tys. zł¹, wobec **139.037** tys. zł w 2004 r. i **144.887** tys. zł w 2003 r. Wskaźnik trudnych umów² za 2005 r. wyniósł 2,54% i był niższy niż w 2004 r. (3,4%) i 2003 r. (3,39%).

Głównymi (77,4%) należnościami z tytułu trudnych umów były – podobnie jak w 2004 r. - należności w łącznej kwocie **81.929** tys. zł wynikające z 4 umów pożyczek zawartych z podmiotami przemysłu hutniczego, tj.:

- Walcownia Rur „Jedność” Sp. z o.o. (wierzytelność **42.145** tys. zł). Na dofinansowanie przedsięwzięcia: „Budowa i uruchomienie Walcowni Ciągłej Rur dla Walcowni Rur „Jedność” Sp. z o.o.” Narodowy Fundusz udzielił dwie pożyczki w łącznej kwocie **115.000** tys. zł (w 1996 r. **65.000** tys. zł i w 2001 r. **50.000** tys. zł). Do dnia 31.12.2005 r. odzyskano łącznie kwotę **118.201** tys. zł, tj. kwotę kapitału i część odsetek.
- Huta Ostrowiec S.A. (wierzytelność **24.621** tys. zł). Pożyczka w kwocie **50.000** tys. zł została udzielona w 1997 r. na dofinansowanie przedsięwzięcia: „Kompleksowa modernizacja linii produkcji stali w Hucie Ostrowiec S.A.”. W 2005 r. zawarto ugodę sądową z poręczycielem pożyczki firmą Stalexport S.A. która jest zobowiązana do spłaty kwoty **8.734** tys. zł. Poręczyciel spłaca wierzytelność Narodowego Funduszu zgodnie z układem sądowym.
- CENTROZAP S.A. (wierzytelność **15.163** tys. zł³) z tytułu poręczenia. Firma ta jest poręczycielem dwóch pożyczek. Zostały one zaciągnięte przez Hutę Batory S.A. w 1995 r. na realizację przedsięwzięcia pn. „Modernizacja wydziału stalowni” i w 1998 r. przez Zakłady Elektro - Metalurgiczne „Ema - Blachownia” S. A. na realizację przedsięwzięcia pn. „Modernizacja wydziału odlewni Zakładu Elektro - Metalurgicznego „Ema - Blachownia” S.A k/Częstochowy”. W 2005 r., odnośnie pierwszej pożyczki sąd wydał postanowienie, w którym uznał w całości wierzytelności Narodowego Funduszu. W sprawie drugiej pożyczki w 2005 r. sąd zatwierdził układ o konwersji wierzytelności Narodowego Funduszu na akcje CENTROZAP S.A. Postanowienie to nie jest prawomocne w związku z zażaleniem jednego z wierzycieli. Sprawa będzie kontynuowana w 2006 r.

¹ Kwota uwzględnia wierzytelności główne, tj. z tytułu zadłużenia kapitałowego na dzień 31.12.2005 r.

² liczony jako relacja:

Kwota należności głównych z tytułu umów znajdujących się w postępowaniu sądowym, upadłościowym,
egzekucyjnym i restrukturyzacyjnym do

Pożyczki udzielone w 2005 r. + kredyty NF i kredyty liniowe udzielone przez BOŚ w 2005 r. + umowy w układach + kapitał w postępowaniu sądowym, upadłościowym, itp. + fundusze powierzone + pożyczki płatnicze

³ Kwota udzielonych poręczeń powiększona o odsetki.

Istotną większą pozycją wierzytelności Narodowego Funduszu była także należności od Rafinerii Nafty „GLIMAR” S.A. (18.425 tys. zł). Pożyczka była udzielona w 2004 r. w kwocie 40.000 tys. zł na dofinansowanie przedsięwzięcia: „Hydrokompleks Glimar”. W 2005 r. nastąpiła upadłość Rafinerii Nafty „Glimar” S.A. w Gorlicach. Również w roku ubiegłym Narodowy Fundusz wypowiedział umowę pożyczki z uwagi m.in. na nie realizowanie przedsięwzięcia zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym. Zgłoszona została wierzytelność z tytułu wypowiedzianej umowy pożyczki. Narodowy Fundusz zgłosił tytuł egzekucyjny do sądu.

VI. Pomoc publiczna udzielona przedsiębiorcom

Zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej z dnia 30 kwietnia 2004 r. Narodowy Fundusz zobowiązany jest sporządzać sprawozdania z udzielanej pomocy.

Udzieloną pomoc publiczną dla przedsiębiorców zaprezentowano w trzech przekrojach:

- wg programu pomocowego,
- wg formy udzielonej pomocy,
- wg formy prawnej przedsiębiorcy,
- wg wielkości przedsiębiorcy.

Podziału dokonano zgodnie z wymogami zawartymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej oraz sprawozdań o zaległych należnościach przedsiębiorców z tytułu świadczeń na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U nr 196, poz. 2014).

Ze względu na program pomocy wyróżniono programy pomocy:

- 1) regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje służące ochronie wód przed zanieczyszczeniem (PL 4/2004),
- 2) pomocy horyzontalnej przeznaczonej na: inwestycje służące ochronie wód przed zanieczyszczeniem (PL 5/2004)
- 3) regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje w zakresie gospodarki odpadami (PL 6/2004),
- 4) regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje służące dostosowaniu do wymogów najlepszych technik (PL 7/2004),
- 5) horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na inwestycje służące dostosowaniu do wymogów najlepszych dostępnych technik (PL 8/2004),
- 6) regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje służące promocji odnawialnych źródeł energii (PL 9/2004),
- 7) horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na przedsięwzięcia służące promocji odnawialnych źródeł energii (PL 10/2004),
- 8) regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje służące redukcji emisji ze źródeł spalania paliw (PL 11/2004),
- 9) horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na przedsięwzięcia służące redukcji emisji ze źródeł spalania paliw (PL 12/2004),

- 10) regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje w zakresie składowisk odpadów (PL 16/2004),
- 11) pomocy horyzontalnej przeznaczonej na inwestycje służące dostosowaniu składowisk odpadów do wymagań ochrony środowiska (PL 17/2004),
- 12) regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje w zakresie jakości paliw i technologii silnikowych (PL 18/2004),
- 13) horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na inwestycje służące poprawie jakości paliw i technologii silnikowych (PL 19/2004),
- 14) regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje w zakresie emisji lotnych związków organicznych (PL 20/2004),
- 15) horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na inwestycje służące ograniczeniu emisji lotnych związków organicznych (PL 21/2004),
- 16) regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje służące zastosowaniu technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję oraz oszczędzanie surowców (PL 22/2004),
- 17) horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na inwestycje służące zastosowaniu technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję oraz oszczędzanie surowców (PL 23/2004).

Narodowy Fundusz udzielał także dofinansowania poza ww. programami, na przedsięwzięcia w ramach wyłączeń grupowych (bez konieczności uprzedniej notyfikacji projektowanej pomocy do Komisji Europejskiej) dla małych i średnich przedsiębiorców na nowe inwestycje, jak również w ramach limitu de minimis oraz jako pomoc restrukturyzacyjną.

Ze względu na formę pomocy wyróżniono:

- dotację (kod - A1.1),
- umorzenie odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (kod - A2.11)
- pożyczkę preferencyjną (kod - C1.1),
- kredyt preferencyjny (kod - C1.2),
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (kod - C1.3),
- umorzenie części należności (kod - C1.4),
- rozłożenie na raty opłaty (kod - C2.5).

Ze względu na formę prawną przedsiębiorcy wyróżniono:

- przedsiębiorstwo państwowe (kod - 1.A),
- jednoosobową spółkę Skarbu Państwa (kod - 1.B),
- jednoosobową spółkę jednostki samorządu terytorialnego, w rozumieniu przepisów o gospodarce komunalnej (kod - 1.C),
- spółkę akcyjną albo spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku, do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwo państwowe lub jednoosobowa spółka Skarbu Państwa są podmiotami, które posiadają uprawnienia takie jak przedsiębiorcy dominujący w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji lub konsumentów (kod - 1.D),
- przedsiębiorcę nie należącego do kategorii określonych kodem od 1.A do 1.D – „przedsiębiorcy prywatni” (kod - 2).

Ze względu na wielkość przedsiębiorcy wyróżniono:

- mikro przedsiębiorcę (kod - 0),
- małego przedsiębiorcę (kod - 1),
- średniego przedsiębiorcę (kod - 2),
- inni przedsiębiorcy – „przedsiębiorcy duzi” (kod - 3).

Narodowy Fundusz w 2005 roku zawarł 301 umów, na podstawie których udzielił pomocy równoważnej ekwiwalentowi dotacyjnemu netto (EDN) w wysokości **186.151** tys. zł (w kwocie nominalnej **659.190** tys. zł). Jednocześnie, należy zauważyć, iż Narodowy Fundusz dysponuje środkami z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, które przekazuje przedsiębiorcom w ramach SPO WKP. Na środki przekazane w ramach SPO WKP (w 2005 r. wyłącznie w formie dotacji) składają się zarówno środki z samego EFRR, jak również wkład własny kraju, w tym przypadku – są to środki Narodowego Funduszu. Pomoc ze środków zagranicznych w ramach umów SPO-WKP wyniosła **72.774** tys. zł, a finansowanie ze środków krajowych wyniosło **113.377** tys. zł (w ramach SPO WKP, jak i poza tym Programem). Poniższe zestawienia dotyczą łącznej wielkości środków przekazanych przez Narodowy Fundusz, a zatem również ze środków EFRR.

Największą wartość pomocy udzielono w ramach programów pomocowych pn.: program pomocy regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje służące dostosowaniu do wymogów najlepszych technik (około **70** mln zł, z czego ok. **22** mln wydatkowano ze środków Narodowego Funduszu) oraz program pomocy regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje służące promocji odnawialnych źródeł energii (ponad **37** mln zł, wszystko w ramach środków krajowych). Żadna pomoc nie została udzielona w ramach trzech programów: pomocy regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje w zakresie składowisk odpadów, pomocy regionalnej przeznaczonej na nowe inwestycje w zakresie jakości paliw i technologii silnikowych oraz pomocy horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na inwestycje służące ograniczeniu emisji lotnych związków organicznych.

Ze względu na formę pomocy największą kwotę pomocy udzielono w formie dotacji – 58,1% oraz pożyczek preferencyjnych – 31,9%. Pod względem ilości podpisanych umów, największą grupę stanowiły kredyty preferencyjne – 73,1%.

Ze względu na formę prawną przedsiębiorcy największą kwotę pomocy udzielono przedsiębiorcom należącym do kategorii określonej kodem 2 – 77,6% oraz spółkom akcyjnym albo spółkom z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku, do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwo państwowe lub jednoosobowa spółka Skarbu Państwa są podmiotami, które posiadają uprawnienia takie jak przedsiębiorcy dominujący w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji lub konsumentów (kod - 1.D) – 16,3% środków. Ilościowo przedsiębiorcy posiadający status prawny oznaczony kodem 2 stanowili 75,2% ogółu, którym NFOŚiGW udzielił pomocy publicznej. Rozkład taki wynika m.in. z faktu, iż gros środków przekazanych zostało w ramach SPO WKP, gdzie pomocy udziela się przede wszystkim przedsiębiorstwom prywatnym.

Ze względu na wielkość przedsiębiorcy największą kwotę pomocy udzielono przedsiębiorcom dużym (kod 3) – 71,1% środków. W wymiarze ilościowym dominującą grupę również stanowili przedsiębiorcy duzi (kod 3) – 42,6%.

Szczegółowe zestawienie w czterech przekrojach w formie tabel i rysunków zaprezentowano poniżej.

Tabela 12 Ilość i wielkość udzielonej pomocy w podziale na programy pomocowe

Program pomocy	Ilość beneficjentów	Struktura %	Wielkość pomocy EDN (tys. zł)	Struktura %
PL 4/2004	13	4,3	17 975	9,7
PL 5/2004	1	0,3	225	0,1
PL 6/2004	30	10	13 403	7,2
PL 7/2004	13	4,3	68 906	37
PL 8/2004	3	1,0	960	0,5
PL 9/2004	6	2,0	36 577	19,6
PL 10/2004	1	0,3	645	0,3
PL 11/2004	9	3	22 166	11,9
PL 12/2004	3	1	8 180	4,4
PL 16/2004	0	0	0	0
PL 17/2004	1	0,3	14	0,0
PL 18/2004	0	0	0	0
PL 19/2004	5	1,7	624	0,3
PL 20/2004	2	0,7	772	0,4
PL 21/2004	0	0	0	0
PL 22/2004	25	8,3	3 806	2,0
PL 23/2004	26	8,6	3 402	1,8
Razem pomoc poza programami	138	45,8	177 654	95,4
Pomoc poza programami	173	54,2	8 497	4,6
Razem	301	100,0	186 151	100,0

Rys. 14 Pomoc publiczna – podział wg programów pomocowych

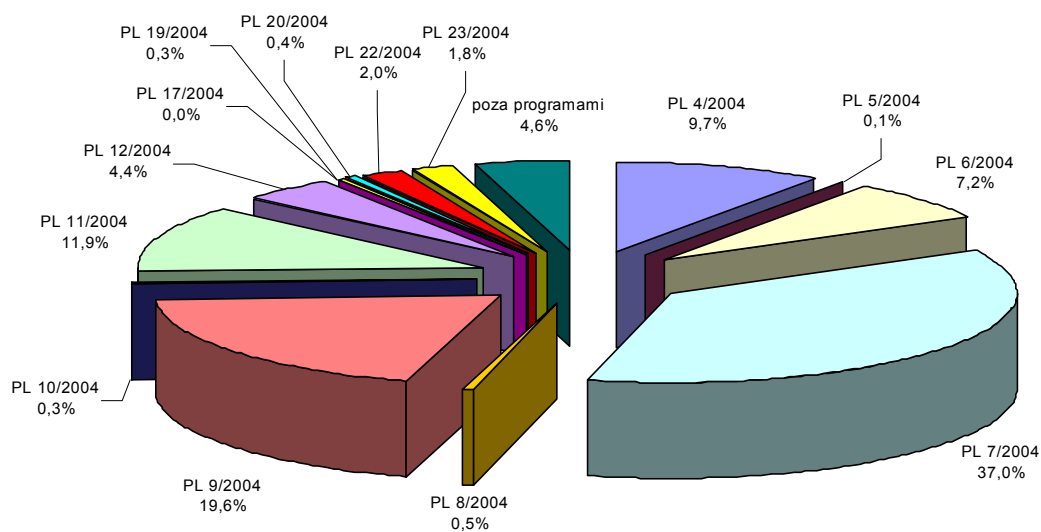

Tabela 13 Ilość i wielkość pomocy udzielonej beneficjentom ze względu na formę pomocy

Forma pomocy	Ilość beneficjentów	Struktura %	Wielkość pomocy EDN (tys. zł)	Struktura %
A1.1	33	10,9	108 9164	58,1
A2.11	2	0,7	50	0,0
C1.1	28	9,3	59 414	31,9
C1.2	220	73,1	8 830	4,7
C2.4	15	5,0	9 686	5,3
C2.5	3	1,0	7	0,0
Razem	301	100,0	186 151	100,0

Rys. 15 Pomoc publiczna – podział według formy pomocy

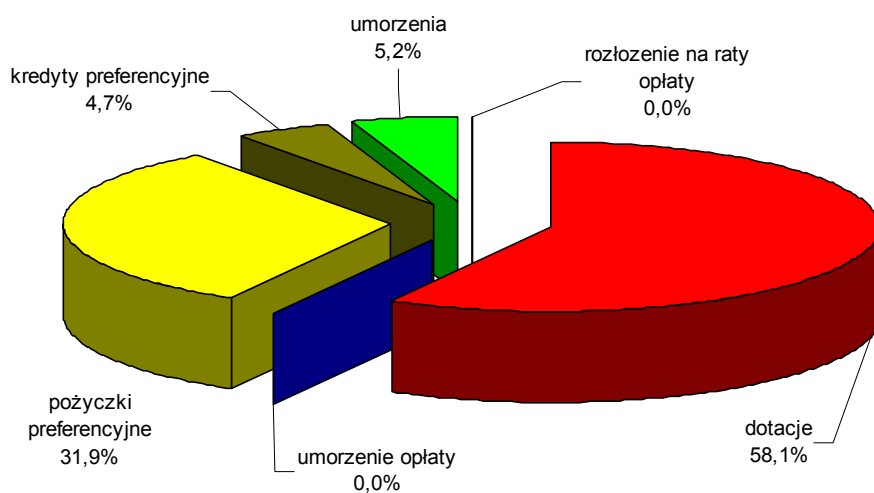

Tabela 14 Ilość i wielkość pomocy udzielonej beneficjentom ze względu na ich status prawny

Forma prawna przedsiębiorcy	Ilość beneficjentów	Struktura %	Wielkość pomocy EDN (tys. zł)	Struktura %
1.A	8	2,7	1 929	1,0
1.B	3	1,0	8 034	4,3
1.C	23	7,6	1 504	0,8
1.D	37	12,3	30 285	16,3
2	230	76,4	144 399	77,6
Razem	301	100,0	186 151	100,0

Rys. 16 Pomoc publiczna - podział według formy prawnej przedsiębiorcy

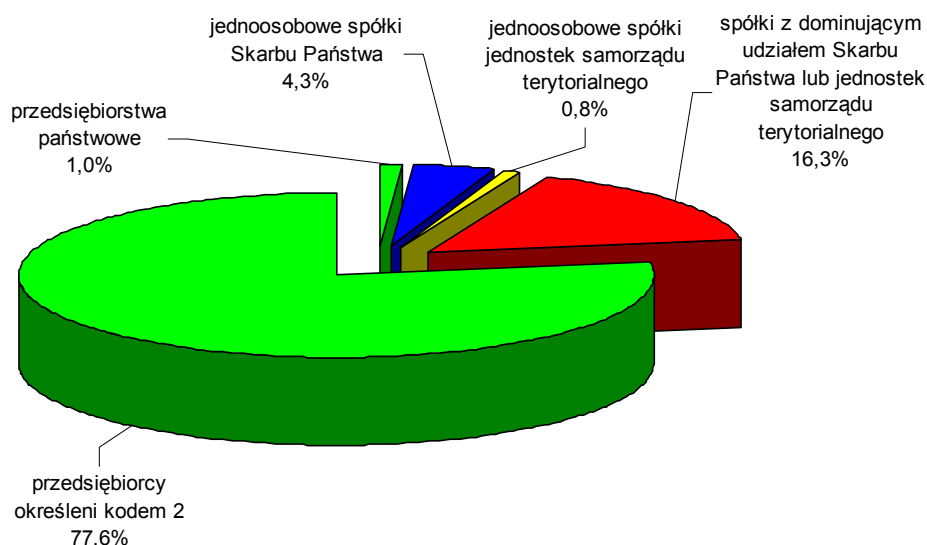
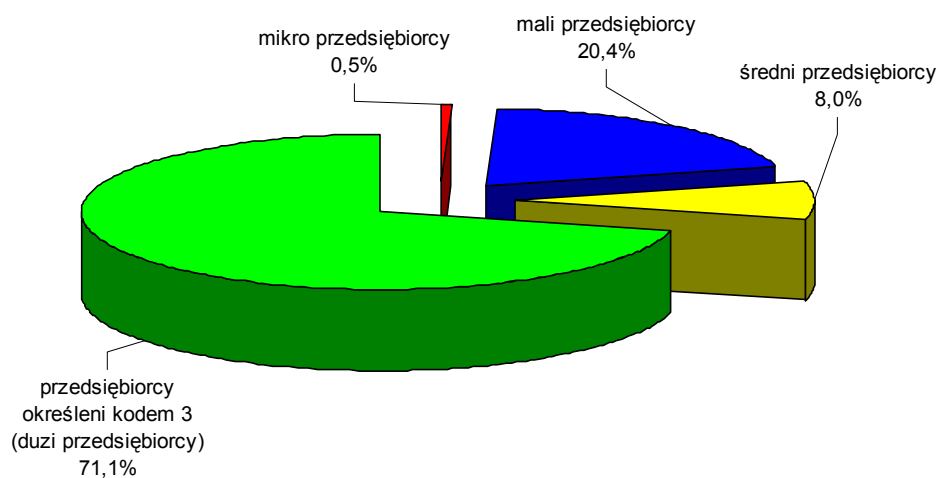

Tabela 15 Ilość i wielkość pomocy udzielonej beneficjentom ze względu na wielkość przedsiębiorcy

Forma prawna przedsiębiorcy	Ilość beneficjentów	Struktura %	Wielkość pomocy EDN (tys. zł)	Struktura %
0	48	15,9	899	0,5
1	74	24,6	37 992	20,4
2	51	16,9	14 916	8,0
3	128	42,6	132 344	71,1
Razem	301	100,0	186 151	100

Rys. 17 Pomoc publiczna - podział według wielkości przedsiębiorcy

Zestawienie przedsiębiorców, którym Narodowy Fundusz udzielił pomocy publicznej w roku 2005 przedstawiono w załączniku 7.

VII. Nadzór Właścicielski i współpraca z bankami

VII.1. Nadzór właścicielski

Narodowy Fundusz na dzień 31.12.2005 r. posiadał akcje lub udziały w 68 spółkach. Na liczbę tę składają się :

- akcje i udziały w 13 spółkach kapitałowych, do których Narodowy Fundusz przystąpił na podstawie własnych decyzji (udział kapitałowy Narodowego Funduszu w tych spółkach stanowi od kilkunastu do kilkudziesięciu procent) - portfel podstawowy,
- akcje i udziały w 55 spółkach, które stały się własnością Narodowego Funduszu w drodze zamiany wierzytelności na akcje i udziały w trybie Ustawy o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków lub na mocy Ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych w zakresie komercjalizacji z konwersją. Wierzytelności te powstały z tytułu nie wniesionych opłat i niezapłaconych kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian. Udział Narodowego Funduszu w tych spółkach jest niższy niż 10% ich kapitału zakładowego - portfel resztówek.

W ciągu roku 2005 Narodowy Fundusz powiększył swój portfel podstawowy w przedstawiony poniżej sposób:

- Objął 860.000 akcji (seria „K”) PEC Geotermia Podhalańska S.A. za kwotę **86.000** tys. zł na podstawie decyzji Rady Nadzorczej NFOŚiGW z dnia 15 listopada 2004 r. W 2005 r. na objęcie akcji serii „K” wydatkował kwotę **53.500** tys. zł, (zaliczka w kwocie **32.500** tys. zł była wydatkowana w 2004 r.).
- Zakupił 315.974 akcje BOŚ S.A. za kwotę **25.165,5** tys. zł w związku z realizacją Uchwał Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 8/02 z dnia 14 stycznia 2002 r, Uchwały Rady Nadzorczej z dnia 17.10.2005 r. dotyczących wyrażenia zgody na nabycie akcji BOŚ S.A. oraz zgody Ministra Środowiska z dnia 12.10.2005 r. na zakup akcji BOŚ S.A,
- Objął 13.023 udziałów Geotermia Pырzyce Sp. z o.o. na łączną kwotę **13.023** tys. zł na podstawie decyzji Rady Nadzorczej NFOŚiGW z dnia 16 maja 2005 r. pokrywając je wkładem niepieniężnym w zamian za wierzytelności z tytułu niespłaconej pożyczki,
- Sprzedał udziały spółki „Agromet” za kwotę **10,6** tys. zł,
- Na skutek zakończenia postępowania likwidacyjnego Spółki Akcyjnej Sandra likwidator z majątku spółki wypłacił Narodowemu Funduszowi kwotę **382,80** zł. tj. 0,29 zł za akcję.

Środki z podwyższenia kapitału PEC Geotermia Podhalańska S.A. przeznaczone były na spłatę zobowiązań Spółki z tytułu zaciągniętych kredytów, w tym gwarantowanego przez Skarb Państwa kredytu inwestycyjnego udzielonego przez Bank Światowy. Decyzja o przedterminowej spłacie kredytu wynikała z ustaleń dotyczących przyjęcia Planu Naprawczego Spółki. Plan ten został przyjęty po dokonaniu uzgodnień z Bankiem Światowym, Wiceministrem Skarbu Państwa, Przedstawicielem Komisji Europejskiej oraz gminami, na terenie których Spółka realizuje projekt geotermalny. Przyjęcie Planu Naprawczego miało na celu umożliwienie kontynuacji projektu o znaczącym efekcie ekologicznym, finansowanym przy współudziale zagranicznych funduszy pomocowych (PHARE, GEF). Dzięki dokapitalizowaniu (w którym uczestniczą oprócz Narodowego Funduszu również gminy będące akcjonariuszami), odsunięte zostało zagrożenie Spółki upadłością i związane tym zagrożenie utraty wcześniej zaangażowanych środków oraz konieczności zwrotu udzielonych Spółce dotacji zagranicznych w łącznej kwocie szacowanej na **150.000** tys. zł.

Kupno akcji BOŚ S.A. wynikało z przyjętego w dniu 4 czerwca 2002 roku przez Rząd RP „Zarys strategii wobec banków z bezpośrednim i pośrednim udziałem Skarbu

Państwa na tle sektora bankowego w Polsce”. Kluczowym wnioskiem przedstawionym w tym dokumencie jest sformułowanie: „Struktura własnościowa BOŚ S.A. z przewagą kapitału polskiego powinna zostać utrzymana do czasu, gdy aktywa NFOŚiGW będzie można wykorzystać efektywniej aniżeli w formie akcji BOŚ S.A.”

W związku z powyższym oraz z uwagi na ogłoszone w dniu 12.09.2005 r. przez Skandinaviska Enskilda Banken AB wezwanie do zapisywania się na sprzedaż akcji Banku Ochrony Środowiska S.A., aby utrzymać dotychczasowy podział kapitału BOŚ S.A. oraz nie utracić znaczącej pozycji w przypadku negocjacji z SEB w sprawie odsprzedaży (lub kupna) akcji BOŚ S.A., NFOŚiGW podjął decyzję o kupnie do 855 640 akcji i przekroczeniu 50% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu.

Tabela 16 Spółki portfela podstawowego

Lp	Spółka	31.12.2004.				31.12.2005.			
		Wartość nominalna akcji/udziału (zł)	Liczba akcji/udziałów	Wartość nominalna udziałów/akcji w posiadaniu NF	Udział NFOŚiGW w kapitale (%)	Wartość nominalna akcji/udziału (zł)	Liczba akcji/udziałów	Wartość nominalna udziałów/akcji w posiadaniu NF	Udział NFOŚiGW w kapitale (%)
1	AREL-GIPS S.A. (w upadłości)	1 000	14 800	14 800 000	75,0	1 000	14 800	14 800 000	75,0
2	BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.	10	5 899 174	58 99 1740	44,0	10	6 215 148	62 151 480	47,1
3	GEOTERMIA PODHALAŃSKA S.A.	100	458 712	45 871 200	79,0	100	1318.712	131 871 200	92,6
4	GEOTERMIA PYRZYCE Sp. z o.o.	1 000	14 300	14 300 000	53,0	1 000	27 323	27 323 000	65,1
5	KAPE S.A.	1 000	500	500 000	16,0	1 000	500	500 000	16,0
6	KEMIPOL Sp. z o.o.	4 503,35	115	517 885,3	15,0	4 503,35	115	517 885,3	15,0
7	METANEL S.A.	1	1 697 352	1 697 352	11,0	1	1 697 352	1 697 352	11,0
8	„MIELEC-DIESEL” GAZ Sp. z o.o.	500	10 000	5 000 000	49,0	500	10 000	5 000 000	49,0
9	TIL „EKOLEASING” S.A. w upadłości	100/300	51 997	7 199 700	41,0	100/300	51 997	7 199 700	41,0
10	WODKAN S.A. Ostrów Wlkp.	10	1 509 090	15 090 900	32,0	10	1 509 090	15 090 900	32,0
11	MEC Sp. z o.o. Ostrowiec Świętokrzyski	500	40 000	20 000 000	49,0	500	40 000	20 000 000	49,0
12	MPEC Sp. z o.o. Tamów	500	36 000	18 000 000	42,0	1	18 000 000	18 000 000	40,0
13	STALEXPORT S.A.	2	18 022 835	36 045 670	16,7	2	18 022 835	36 045 670	16,0
	RAZEM			238 014 447				340 197 187	

Narodowy Fundusz uzyskał w 2005 r. przychody z tytułu dywidendy z posiadanych akcji i udziałów w spółkach: Kemipol Sp. z o.o. (857 tys. zł), BOŚ S.A (885 tys. zł) i KWK Bogdanka S.A. (479 tys. zł).

Spółki z portfela podstawowego prognozują poniżej podane wyniki finansowe za 2005 rok. Wyniki te nie zostały jeszcze zbadane przez biegłych rewidentów i nie są zatwierdzone przez Walne Zgromadzenia. Przedstawione w tabeli wyniki finansowe mogą, więc ulec zmianie.

Tabela 17 Wyniki finansowe spółek portfela podstawowego prognoza (tys. zł)

Lp	Spółka	Zysk/strata 31.12.2004	Zysk/strata 31.12.2005
1	AREL-GIPS S.A. w upadłości	X	X
2	BOŚ S.A.	37 208	45 624
3	GEOTERMIA Podhalańska S.A.	645	-2 700
4	GEOTERMIA Pyrzyce Sp. z o.o.	-618	-356
5	KAPE S.A.	300	130
6	KEMIPOL Sp. z o.o.	11 341	11 600
7	MEC Sp. z o.o. Ostrowiec Świętokrzyski	512	1 200
8	METANEL S.A.	300	brak danych
9	MIELEC-DIESEL GAZ Sp. z o.o.	-571	-512
10	MPEC Sp. z o.o. Tarnów	296,9	1 390
11	TIL „EKOLEASING” S.A. w upadłości	X	X
12	WODKAN S.A. Ostrów Wlkp.	235	144,2
13	Stalexport S.A.	12 869	-142 712

Tabela 18 Udziały i akcje spółek przejęte ustawowo za wierzytelności z tytułu opłat i kar za korzystnie ze środowiska (zł)

Lp.	Spółka	Wartość akcji/udziałów będących w posiadaniu NFOŚiGW	Udział % w kapitale zakładowym
1	Huta ŁAZISKA S.A.	3 211 840	9,18
2	Wistom S.A.	2 066 750	3,48
3	Lubelski Węgiel" Bogdanka" S.A.	679 100	0,59
4	DAEWOO Motor Lublin Sp. z o.o.	558 400	2,23
5	Huta BATORY S.A.	509 390	1,13
6	ZPC Ursus	269 810	0,14
7	FP SKOLWIN S.A.	237 563	0,97
8	Huta MAŁAPANEW S.A.	212 850	0,44
9	ZPL LENWIT Sp. z o.o.	189 300	1,93
10	WSK PZL-ŚWIDNIK S.A.	177 150	0,50
11	Huta Ostrowiec S.A.	158 593	0,08
12	Pronit S.A.	131 210	0,81
13	International Paper KLUCZE S.A.	119 390	0,99
14	Tłocznia Metali PRESSTA S.A.	116 910	0,37
15	IGLOOFRUIT Sp. z o.o.	115 000	0,46
16	Huta JEDNOŚĆ S.A.	108 850	0,40
17	PORĘBA Sp. z o.o.	108 118	1,32
18	ZF "KURÓW 1" S.A.	65 250	2,61

19	IGLOOMEAT Sp. z o.o.	61 500	0,49
20	ELMOR S.A.	7 488	0,73
21	TRANSPOL Sp. z o.o.	51 100	1,02
22	APC METALCHEM S.A.	50 800	0,10
23	ZPW im. E. Plater S.A.	48 780	0,71
24	BZPB Sp. z o.o.	43 000	0,50
25	ZD LESZCZYNY Sp. z o.o.	42 300	0,42
26	Odra S.A.	18 460	0,92
27	POLESIE S.A.	16 418	4,76
28	Cukrownia ŁUBNA S.A.	9 024	0,04
29	PZL - KALISZ S.A.	11 540	0,03
30	PC ELANEX S.A.	7 590	0,58
31	RATEX S.A.	6 948	0,70
32	ZM LUBMET S.A.	5 527	0,22
33	STOCZNIA USTKA S.A.	4 665	0,58
34	ZPO CHELMEK S.A.	4 373	0,22
35	UNIONTEX S.A.	3 860	0,02
36	AMANDA S.A.	3 752	1,68
37	Huta GLIWICE S.A.	2 845	2,85
38	ZPD KARO S.A.	2 662	0,03
39	Budimost S.A.	2 600	0,11
40	MEBLOMOR S.A.	2 310	0,12
41	DROMAX Sp. z o.o.	2 223	0,20
42	ZPB MORFEO S.A.	1 650	0,07
43	RENA-KORD S.A.	1 335	0,01
44	ZFM S.A.	1 280	0,10
45	PZUO WARMA S.A.	1 110	0,02
46	BEPEBE Sp.z o.o.	1 100	0,00
47	LINOPLYT S.A.	1 020	0,41
48	PC WELNOPOL S.A.	970	0,58
49	FO BUTBĘDZIN S.A.	473	0,05
50	ZPW ZELTOR S.A.	390	0,39
51	POLTEX-W S.A.	320	0,32
52	LUBELSKIE HUTY SZKŁA S.A.	260	0,28
53	ZPP Stella S.A.	190	0,00
54	Radoskór S.A.	130	0,00
55	PZZ S.A.	106	0,11
	Razem	9 455 573	-

VII.2. Współpraca z bankami

W roku 2005 kontynuowano wieloletnią współpracę z BOŚ S.A. W ramach współpracy finansowano ochronę środowiska w formie:

- linii kredytowych,
- kredytów przeznaczanych na odnawialne źródła energii,
- konsorcjum.

VII.2.1. Linie kredytowe

Linie kredytowe-LO4

Umowa w sprawie udzielania przez BOŚ S.A. ze środków NFOŚiGW kredytów preferencyjnych na zadania związane z ochroną środowiska w ramach linii kredytowych została zawarta w dniu 09.08.2004 r. na kwotę **200.000** tys. zł (aneksem z dnia 28.10.2004 r. zwiększono kwotę do **240.000** tys. zł). (decyzja Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 17.10.2003 r.).

W 2005 r. zawarto 1.299 umów na kwotę **187.848** tys. zł, w tym:

- L04-1 - usuwanie wyrobów zawierających azbest – 71 umów na kwotę **10.866** tys. zł,
- L04-2 - budowa ścieżek rowerowych – 5 umów na kwotę **2.372** tys. zł,
- L04-3 - ograniczenie hałasu – 2 umowy na kwotę **3.342** tys. zł,
- L04-4 – termomodernizacja – 580 umów na kwotę **95.830** tys. zł,
- L04-5 - czystsza produkcja – 31 umów na kwotę **50.022** tys. zł,
- L04-6 - uszczelnianie i hermetyzacja przeładunku i dystrybucji paliw – 2 umowy na kwotę **713** tys. zł,
- L04-7 - ograniczenie zużycia energii elektrycznej – 31 umów na kwotę **9.129** tys. zł,
- L04-8 - systemy ciepłownicze – 569 umów na kwotę **12.123** tys. zł,
- L04-9 - stacje uzdatniania wody – 8 umów na kwotę **3.445** tys. zł.

Linie kredytowe-L03

Umowa w sprawie udzielania przez BOŚ S.A. ze środków NFOŚiGW kredytów preferencyjnych na zadania związane z ochroną środowiska w ramach linii kredytowych została zawarta w dniu 21.10.2003 r. na kwotę **220** mln zł. Umowa została zawarta w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zamówienia „z wolnej ręki” (decyzja Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 19.09.2003 r.).

W 2005 r. zawarto **208** umów na kwotę **70.455** tys. zł, w tym:

- L03-1 – budowa małych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków – 80 umów na kwotę **2.772** tys. zł,
- L03-2 – budowa kanalizacji sanitarnej – 51 umów na kwotę **22.052** tys. zł,
- L03-3 – zagospodarowanie odpadów – 70 umów na kwotę **37.671** tys. zł.
- L03-4 – ograniczenia emisji spalin poprzez dostosowanie silników wysokoprężnych do paliwa gazowego lub wymiany silników na mniej emisyjne w komunikacji zbiorowej – 7 umów na kwotę **7.958** tys. zł.

VII.2.2. Kredyty przeznaczone na odnawialne źródła energii

Umowa w sprawie udzielania przez Bank Ochrony Środowiska S.A. ze środków Narodowego Funduszu kredytów preferencyjnych przeznaczonych na finansowanie inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii została zawarta w dniu 31.12.2002 r. na kwotę **60.000** tys. zł. Zgodnie z warunkami Bank udzielał kredytów w celu dofinansowania następujących inwestycji:

- przyłączenie do sieci ciepłej wykorzystującej geotermalne źródła energii,
- zakup i instalacja urządzeń małych elektrowni wodnych o mocy do 5 MW,
- zakup i instalacja kotłów opalanych biomasą o mocy do 5 MW – jako źródeł ciepła wraz z produkcją biomasy,
- lokalne instalacje produkcji biopaliw,

- zakup i instalacja urządzeń systemów grzewczych z zastosowaniem pomp ciepła lub z wykorzystaniem ciepła odpadowego,
- zakup i instalacja baterii oraz kolektorów słonecznych.

W 2005 r. nie zawarto żadnej umowy na odnawialne źródła energii.

VII.2.3. Umowy Konsorcjum

W 2005 r. Narodowy Fundusz zawarł dwie umowy konsorcjum z BOŚ S.A.:

- Umowa Konsorcjum z BOŚ S.A. - Zakłady Azotowe Anwil S.A. Włocławek Nr 299/2005 pn.: „Zmiana technologii produkcji chloru z diafragmentowej na membranową”, została zawarta w dniu 18.05.2005 r. Kredyt w ramach konsorcjum został udzielony ze środków:
 - Narodowego Funduszu w wysokości do **47.000** tys. zł,
 - BOŚ S.A. w wysokości do **16.000** tys. zł.
- Umowa Konsorcjum z BOŚ S.A. - EEZ Spółka z o.o. pn: "Budowa parku elektrowni wiatrowych w Tymieniu o mocy 50 MW" Nr 300/2005 ", została zawarta w dniu 14.06.2005 r. Kredyt w ramach konsorcjum został udzielony ze środków:
 - Narodowego Funduszu w wysokości do **125.000** tys. zł,
 - BOŚ S.A. w wysokości do **56.966** tys. zł.

VIII. Realizacja programów i efekty ekologiczne osiągnięte w wyniku realizacji przedsięwzięć zakończonych w 2005 r. i planowane do osiągnięcia z umów podpisanych w 2005 r.

VIII.1. Wstęp

Narodowy Fundusz, finansując ochronę środowiska, dąży do maksymalizacji efektu ekologicznego w ramach posiadanych środków finansowych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dokonując wyboru przedsięwzięć do dofinansowania kierował się zasadą, iż będzie przeznaczał środki przede wszystkim na dofinansowywanie przedsięwzięć realizowanych z udziałem bezzwrotnych środków Unii Europejskiej, których wykonanie jest niezbędne do spełnienia wymagań określonych w dyrektywach Wspólnot Europejskich wdrożonych do prawa krajowego oraz w polityce ekologicznej państwa.

W rozdziale tym omówione są efekty ekologiczne i rzeczowe w dwóch przekrojach:

- planowane do osiągnięcia efekty ekologiczne z umów podpisanych w roku 2005,
- uzyskane efekty ekologiczne z przedsięwzięć zakończonych w roku 2005.

Ze względu na złożoność tematyki jak również na specyfikę dofinansowywanych zadań w każdej z dziedzin przyjęto pewne założenia porządkujące:

- w przypadku umów, dla których efekt ekologiczny jest równoważny efektowi rzeczowemu przedstawiono efekt rzeczowy,

- dla przedsięwzięć zakończonych zaprezentowano efekt ekologiczny w przypadku inwestycji, dla których do dnia 31.12.2005 r. nastąpiło rzeczywiste potwierdzenie zakończenia rzeczowego,
- prezentowane efekty ekologiczne odnoszą się do całego przedsięwzięcia, a nie jedynie do jego części finansowanej przez Narodowy Fundusz.

W roku 2005 Narodowy Fundusz finansował przedsięwzięcia zgodnie z poniższą listą programów priorytetowych opisanych w poszczególnych rozdziałach:

1. Ochrona wód przed zanieczyszczeniem (rozdział VIII.3),
2. Gospodarka Wodna (rozdział VIII.3),
3. Ochrona powierzchni ziemi i wód poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, ich zagospodarowanie oraz rekultywację terenów zdegradowanych (rozdział VIII.4),
4. Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem poprzez zapobieganie i ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz oszczędzanie surowców i energii (rozdział VIII.2),
5. Zastosowanie technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję (rozdział VIII.2),
6. Zapobieganie i ograniczenie negatywnego oddziaływania hałasu i wibracji na środowisko (rozdział VIII.2),
7. Ochrona przyrody i krajobrazu (rozdział VIII.5),
8. Zwiększenie lesistości kraju oraz ochrona zasobów leśnych (rozdział VIII.6),
9. Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin i ich wzbogacania oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko procesów likwidacji zakładów górniczych (rozdział VIII.9),
10. Finansowanie potrzeb geologii w zakresie poznania budowy geologicznej kraju oraz w zakresie gospodarki zasobami złóż kopalin i wód podziemnych (rozdział VIII.10),
11. Program Państwowego Monitoringu Środowiska (rozdział VIII.7),
12. Zapobieganie klęskom żywiołowym i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków (rozdział VIII.8),
13. Kształtowanie ekologicznych postaw i zachowań społeczeństwa oraz profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska (rozdział VIII.11),
14. Wspieranie działalności badawczej, eksperckiej na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej. (rozdział VIII.12),
15. Wspieranie działalności pozarządowych organizacji ekologicznych (rozdział VIII.11).

VIII.2. Ochrona powietrza

W dziedzinie ochrony powietrza, w roku 2005 dofinansowywane były głównie przedsięwzięcia, które przyczyniały się do wypełnienia zobowiązań akcesyjnych Polski i wdrożenia m.in. następujących dyrektyw:

- 2001/80/WE z dnia 23 października 2001 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych źródeł energetycznego spalania paliw,
- 2001/81/WE (NEC) Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych pułapów emisji dla nie, których zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego,
- 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli,

- 1999/30/WE z dnia 22 kwietnia 1999 r. w sprawie wartości dopuszczalnych dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i tlenków azotu oraz pyłu i ołowiu w otaczającym powietrzu,
- 94/63/WE z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie kontroli emisji lotnych związków organicznych powstałych wskutek magazynowania paliwa i jego dystrybucji z terminali do stacji paliw,
- 1999/13/WE z dnia 13 marca 1999 r. w sprawie ograniczenia emisji lotnych związków organicznych ze stosowania rozpuszczalników w niektórych rodzajach działalności gospodarczej,
- 99/32/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie redukcji zawartości siarki w paliwach płynnych,
- 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (IPPC).
- 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie oceny i zarządzania hałasem w środowisku oraz ograniczające wibracje.

VIII.2.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2005 r.

W 2005 roku na finansowanie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony powietrza zawarto 1306 umów na kwotę **636.385** tys. zł, koszt całkowity dofinansowanych przedsięwzięć wyniósł **1.295.167** tys. zł, udział środków Narodowego Funduszu, w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 49,1%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Umowy zawarte w NFOŚiGW:	98	233 940	502 711	46,6
• pożyczki	26	167 039	350 898	47,6
• dotacje inwestycyjne	61	44 632	120 824	37,0
• finansowanie mieszane				
- pożyczka	4	16 055	28 556	56,3
- dotacja	4	4 298		15,1
• dotacje nieinwestycyjne	3	1 916	2 433	78,8
Umowy zawarte przy udziale banku:	1 208	402 445	792 456	50,8
• kredyty ze środków NFOŚiGW	2	244 966	498 516	49,2
• linie kredytowe	1 206	157 479	293 940	53,6

VIII.2.2. Realizowane programy

W dziedzinie Ochrony powietrza w 2005 r. realizowane były następujące programy:

- Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami poprzez zapobieganie i ograniczanie emisji zanieczyszczeń oraz oszczędzanie surowców i energii (program 4).

Zadania dofinansowywane w ramach programu:

- ograniczanie zanieczyszczeń z dużych źródeł spalania paliw,
- oszczędzanie surowców i energii,
- poprawa jakości paliw i technologii silnikowych stosowanych w transporcie,
- modernizacja źródeł i systemów ciepłowniczych,
- wykorzystanie alternatywnych, przyjaznych środowisku źródeł energii,
- ochrona przed promieniowaniem jonizującym,
- modernizacja instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów (w kierunku obniżenia emisji zanieczyszczeń do powietrza),
- ograniczanie emisji lotnych związków organicznych,
- ograniczanie emisji odorów,
- opracowywanie programów i planów ochrony powietrza.

- Zastosowanie technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję (program 5).

Zadania dofinansowywane w ramach programu:

- inwestycje zmierzające do zmian surowcowych w realizowanych technologiach,
- inwestycje zmierzające do ograniczenia powstawania u źródła strumienia odpadów stałych, ciekłych i gazowych,
- inwestycje zmierzające do powtórnego wykorzystania odpadów w produkcji,
- wspieranie działań inwestycyjnych w zakładach przemysłowych mających na celu ograniczenie hałasu i wibracji, energochłonności i zmniejszenia zużycia surowców,
- wspieranie działań mających na celu wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego ISO 14001, EMAS i uzyskania certyfikatu Czystszej Produkcji w zakładach przemysłowych.

Spośród ww. zadań preferowane były zadania związane z wdrażaniem najlepszych dostępnych technik (BAT)

- Zapobieganie i ograniczanie negatywnego oddziaływania hałasu i wibracji na środowisko (program 6).

Zadania dofinansowywane w ramach programu:

- opracowywanie map akustycznych wraz z planami działania,
- budowa ekranów akustycznych,
- inwestycje ograniczające wibracje.

VIII.2.3. Realizacja programów

Dla umów zawartych w NFOŚiGW, na poszczególne programy z dziedziny ochrony powietrza przypadało odpowiednio:

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
0,2	2	1 485	1 485	100,0
4	93	215 326	477 520	45,1
5	2	15 786	22 000	71,8
6	1	1 343	1 705	78,8

VIII.2.4. Planowane efekty ekologiczne z umów zawartych w 2005 r.

Dla umów zawartych w NFOŚiGW w ramach realizowanych programów efekty ekologiczne przedstawiają się następująco:

Program numer	Efekt ekologiczny		
	Zanieczyszczenie	Wielkość redukcji	Jednostka miary
4	SO ₂	12 915	Mg/r
	NO _x	174,1	Mg/r
	CO	940,8	Mg/r
	CO ₂	169 697,5	Mg/r
	Pył	1 756,1	Mg/r
	b-a-p	0,9177	Mg/r
	Sadza	5,8916	Mg/r
	Produkcja energii elektr. w źródłach odnawialnych	7 000,0	MWh/r
	Oszczędność energii	129 044,8	MWh/r
5	n-propanol	29,1	Mg/r
	izopropanol	12,4	Mg/r
	metoksypropanol	7,2	Mg/r
	etoksypropanol	3,1	Mg/r
	zużycie wody	7 300,0	m ³ /r
	ilości ścieków	8 000,0	m ³ /r
	emisji hałasu	6,0	dB
	środków piorących	15,0	Mg/r
6	Emisji hałasu	14	dB/200 osób

W ujęciu zbiorczym planowany efekt ekologiczny z umów zawartych w 2005 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Efekt ekologiczny	Redukcja zanieczyszczeń z tytułu umów zawartych w:		Łączna redukcja zanieczyszczeń	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
SO ₂	12 915,0	4 994,9	17 909,9	Mg/r
NO _x	174,1	1 209,3	1 383,4	Mg/r
CO	940,8	1 584,1	2 524,9	Mg/r
CO ₂	169 697,5	482 201,5	651 899,0	Mg/r
Pył	1 756,1	7 332,9	9 089,0	Mg/r
b-a-p	0,9177		0,9177	Mg/r
sadza	5,8916		5,8916	Mg/r
Produkcja energii elektr. w źródłach odnawialnych	7 000,0	100 000,0	107 000,0	MWh/r
Oszczędność energii	129 044,8	435 147,2	564 192,0	MWh/rok

VIII.2.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2005 r.

Ważniejsze umowy zawarte w Narodowym Funduszu w 2005 roku, w dziedzinie Ochrony powietrza, dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Zespół Elektrowni Ostrołęka SA – Instalacja odsiarczania spalin w Elektrowni Ostrołęka B – kwota pożyczki **63.733** tys. zł,

- Elektrownia Skawina SA – Modernizacja kotła parowego K-11 oraz elektrofiltrów o numerach stacyjnych 3, 4 i 11 w Elektrowni Skawina – kwota pożyczki **27.000** tys. zł.
- Elektrownia Górnej Odry SA - Budowa elektrowni wodnej Krapkowice – kwota pożyczki **14.333** tys. zł.
- Teich Poland Sp. z o.o. –Modernizacja procesu technologicznego druku opakowań poprzez zakup i zainstalowanie maszyny drukującej w technice fleksjo – kwota pożyczki **11.936** tys. zł.
- Powiat Poznański – Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Powiatu Poznańskiego – kwota pożyczki – **11.590** tys. zł.
- Południowy Koncern Energetyczny S.A. – Modernizacja turbozespołu 13 UP55 oraz układu chłodzenia w PKE S.A. w Zespole Elektrociepłowni w Bielsko – Biała – kwota pożyczki **9.500** tys.zł

VIII.2.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

W 2005 roku w dziedzinie ochrony powietrza zakończono 1347 przedsięwzięć, na kwotę **447.798** tys. zł, koszt całkowity zrealizowanych przedsięwzięć wyniósł **1.206.829** tys. zł, udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 37,1%

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Umowy zawarte w NFOŚiGW:	87	294 624	849 715	34,7
• pożyczki	31	256 951	752 755	34,2
• dotacje inwestycyjne	48	32 710	88 908	36,8
• finansowanie mieszane				
- pożyczka	3	2 610	6 923	37,7
- dotacja	3	1 870		27,1
• dotacje nieinwestycyjne	2	483	1 129	42,8
Umowy zawarte przy udziale banku:	1 260	153 174	357 114	42,9
• kredyty bankowe na OZE	28	13 557	21 358	63,5
• linie kredytowe	1 232	139 617	335 756	41,6

VIII.2.7. Realizacja programów

Dla przedsięwzięć zakończonych w 2005 r., z tytułu umów zawartych w NFOŚiGW, na poszczególne programy z dziedziny Ochrony powietrza przypadało odpowiednio:

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
4	86	282 690	842 446	33,6
5	1	11 936	17 100	69,8

VIII.2.8. Osiągnięte efekty ekologiczne z przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

Efekty ekologiczne z przedsięwzięć zakończonych, z tytułu umów podpisanych w NFOŚiGW w ramach programu nr 4 przedstawiają się następująco:

Program	Efekt ekologiczny		
	Redukcja zanieczyszczeń	Wielkość redukcji	Jednostka miary
4	SO ₂	37 700,7	Mg/r
	NO _x	712,1	Mg/r
	CO	1 360,4	Mg/r
	CO ₂	181 574,3	Mg/r
	Pył	4 287,7	Mg/r
	b-a-p	0,5123	Mg/r
	Sadza	15,4246	Mg/r
	Produkcja energii elektr. w źródłach odnawialnych	1 348,0	MWh/r
	Oszczędność energii	47 254,4	MWh/r
	węglowodory alifatyczne	225,33	Mg/r
	węglowodory aromatyczne	5,97	Mg/r
	wycieki do gruntu	24,0	Mg/r
	benzen	0,32	Mg/r
	toluen	0,23	Mg/r
ksylen	0,0029	Mg/r	
5	n-propanol	29,1	Mg/r
	izopropanol	12,4	Mg/r
	metoksypropanol	7,2	Mg/r
	etoksypropanol	3,1	Mg/r

W ujęciu zbiorczym osiągnięty efekt ekologiczny z przedsięwzięć zakończonych w 2005 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Efekt ekologiczny	Redukcja zanieczyszczeń z tytułu umów zawartych w:		Łączna redukcja zanieczyszczeń	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
SO ₂	37 700,7	117,8	37 818,5	Mg/r
NO _x	712,1	499,6	1 211,7	Mg/r
CO	1 360,4	1 060,5	2 420,9	Mg/r
CO ₂	181 574,3	12 689,1	194 263,4	Mg/r
Pył	4 287,7	1 592,3	5 880,0	Mg/r
b-a-p	0,5123		0,5123	Mg/r
Sadza	15,4246		15,4246	Mg/r
Produkcja energii elektr. w źródłach odnawialnych	1 348,0	6 805,1	8 153,1	MWh/r
Oszczędność energii	47 254,4	74,5	47 328,9	MWh/r

VIII.2.9. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 r.

W 2005 r. zakończono realizację niżej wymienionych przedsięwzięć z dziedziny Ochrony powietrza, w finansowaniu których uczestniczył Narodowy Fundusz:

- Południowy Koncern Energetyczny S.A. O/ Elektrownia Łaziska – Budowa instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą dla czterech bloków energetycznych 200 MW nr 9, 10, 11 i 12 w Elektrowni Łaziska – kwota pożyczki **160.000** tys. zł,
- Elektrownia Stalowa Wola S.A. – Modernizacja turbozespołu TG 6 w zakresie wymiany turbiny przeciwpejnej 7 UP 40 na turbinę kondensacyjno – upustową – kwota pożyczki **15.400** tys. zł.,
- Rafineria Jasło S.A. – Hermetyzacja odbioru, magazynowania i nalewu paliw płynnych - kwota pożyczki **15.000** tys. zł.,

- Elektrociepłownia Mielec Sp. z o.o. – Modernizacja EC Mielec w kierunku zwiększenia stopnia skojarzenia energii cieplnej i elektrycznej - kwota pożyczki **14.448** tys. zł.,
- Teich Poland Sp. z o.o. –Modernizacja procesu technologicznego druku opakowań poprzez zakup i zainstalowanie maszyny drukującej w technice fleksjo – kwota pożyczki **11.936** tys. zł.,
- Naftobazy Sp. z o.o. – Modernizacja Bazy Paliw Nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej – hermetyzacja – kwota pożyczki **10.400** tys. zł.

VIII.3. Ochrona wód i gospodarka wodna

W dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej, w roku 2005 dofinansowywane były głównie zadania określone w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych i wynikające z wdrażania zapisanej w polskim prawie ramowej dyrektywie wodnej (dyrektywa 2000/60/EC z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej), oraz dyrektywach związanych:

- 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych,
- 76/464/EWG z dnia 4 maja 1976 r. w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre niebezpieczne substancje odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty (wraz z dyrektywami „córkami” dotyczącymi substancji niebezpiecznych)

oraz zadania koncentrujące się na realizacji przedsięwzięć zmierzających do wdrożenia ramowej dyrektywy wodnej (dyrektywa 2000/60/EC z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) a także dyrektywy 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

VIII.3.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2005 r.

W 2005 roku na finansowanie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej zawarto 305 umów na kwotę **423.596** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **869.159** tys. zł. Średni udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 48,8 %.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Umowy zawarte w NFOŚiGW:	165	391 932	764 175 ¹⁾	51,3
• pożyczki	153	289 630	622 982 ¹⁾	46,5
• dotacje inwestycyjne	12	102 302	141 193	72,5
Umowy zawarte przy udziale banku:	140	31 664	104 984	30,2
• linie kredytowe	140	31 664	104 984	30,2

¹⁾w 2005 r. dla trzech przedsięwzięć z dziedziny ochrony wód zawarto po dwie umowy pożyczki - w tym przypadku wartość kosztorysowa inwestycji została odpowiednio przyporządkowana jednej z umów.

VIII.3.2. Realizowane programy

W dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej w 2005 roku realizowane były następujące programy:

- Ochrona wód przed zanieczyszczeniem (program 1).

Zadania dofinansowywane w ramach programu:

- objęte „Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych”
 - a) dokumentacja techniczna przedsięwzięć,
 - b) oczyszczalnie,
 - c) kanalizacja,
 - oczyszczalnie i podczyszczalnie ścieków przemysłowych,
 - realizacja inwestycji koniecznych do optymalizacji gospodarki wodno-ściekowej, uzyskujących dofinansowanie ze środków unijnych.
- Gospodarka wodna (program 2)

Zadania dofinansowywane w ramach programu:

- budowa szczególnie ważnych obiektów hydrotechnicznych – inwestycje wieloletnie, wskazane przez Ministra Środowiska,
- budowa obiektów służących poprawie jakości wody do picia,
- wspieranie proekologicznych form transportu w żegludze śródlądowej (poprzez Fundusz Żeglugi Śródlądowej),
- wspieranie inwestycji ujętych w wojewódzkim programie małej retencji, realizowanych z udziałem środków finansowych właściwego wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- przedsięwzięcia gospodarki wodnej otrzymujące wsparcie finansowe ze środków unijnych.

Oprócz dofinansowania przedsięwzięć realizowanych w ramach wyżej wymienionych programów priorytetowych, zawarto również 1 umowę na dofinansowanie przedsięwzięcia nie mieszczącego się w programach.

VIII.3.3. Realizacja programów

Dla umów zawartych w NFOŚiGW, na poszczególne programy z dziedziny Ochrony wód i gospodarki wodnej przypadało odpowiednio:

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
Ochrona wód				
1	150	279 982	608 402 ¹	46,0
Gospodarka wodna				
2	14	111 654	155 405	71,8
poza programami	1	295	369	79,9

¹⁾w 2005 r. dla trzech przedsięwzięć z dziedziny ochrony wód zawarto po dwie umowy pożyczki - w tym przypadku wartość kosztorysowa inwestycji została odpowiednio przyporządkowana jednej z umów.

VIII.3.4. Planowane efekty ekologiczne i rzeczowe z umów zawartych w 2005r.

Efekty ekologiczne i rzeczowe dla umów zawartych w Narodowym Funduszu w podziale na poszczególne programy przedstawiają się następująco:

Program numer	Planowany efekt ekologiczny i rzeczowy		
	Rodzaj efektu	Wielkość	Jednostka miary
Ochrona wód			
1	Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków	133 733	m ³ /d
	Wykonanie sieci kanalizacyjnych	1 320	km
	Zwiększenie wydajności przepompowni	0	m ³ /d
	Ilość przepompowni	0	szt
Gospodarka wodna			
2	Zwiększenie pojemności zbiorników retencyjnych ¹⁾	3 448	tys.m ³
	Budowa stopni wodnych ¹⁾	-	szt.
	Zwiększenie wydajności stacji uzdatniania	17 322	m ³ /d

¹⁾ w powyższym zestawieniu nie uwzględniono:

- pojemności zbiornika Świnna Poręba (161 mln m³), który jest finansowany przez NF od 2000 roku a umowy zawierane corocznie obejmują zakres rzeczowy planowany do wykonania w danym roku kalendarzowym. Planowany efekt z realizacji przedsięwzięcia został uwzględniony w efektach planowanych umów zawartych w 2000 roku,
- budowy stopnia wodnego Malczyce – inwestycja jest finansowana przez NF od 2000 roku a umowy zawierane corocznie obejmują zakres rzeczowy planowany do wykonania w danym roku kalendarzowym. Planowany efekt z realizacji przedsięwzięcia został uwzględniony w efektach planowanych umów zawartych w 2000 roku.

W ujęciu zbiorczym planowany efekt ekologiczny i rzeczowy z umów zawartych w 2005 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Efekt ekologiczny i rzeczowy z tytułu umów zawartych w:		Łączna wielkość efektu	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków	133 733	3 278	137 011	m ³ /d
Wykonanie sieci kanalizacyjnych	1 320	21 607	22 927	km
Zwiększenie wydajności przepompowni	0	0	0	m ³ /d
Ilość przepompowni	0	127	127	szt.
Zwiększenie wydajności stacji uzdatniania wody	17 322	4 458	21 780	m ³ /d

VIII.3.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2005 r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2005 roku, w dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej, dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Gmina Tomaszów Lubelski - „Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Tomaszowie Lubelskim” (przepustowość oczyszczalni $Q_{\text{sr.d.}} = 5250 \text{ m}^3/\text{d}$)- kwota pożyczki – **5.780** tys. zł.,

- Gmina Mikołajki - „Rozbudowa z modernizacją miejskiej oczyszczalni ścieków w Mikołajkach oraz budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej z przepompowniami na odcinkach Jora-Sady-Prawdowo, Mikołajki-Tałty” - przepustowość oczyszczalni $Q_{sr.d.} = 3.000 \text{ m}^3/d$ - kwota pożyczki – **3.489** tys. zł.,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach - “Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze - rok 2005” - kwota dotacji **23.473** tys. zł., (inwestycja wieloletnia),
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu – „Budowa stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze – rok 2005” – kwota dotacji **23.000** tys. zł., (inwestycja wieloletnia),
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie – „Budowa zbiornika wodnego Świnna Poręba na rzece Skawie – rok 2005” - kwota dotacji **40.000** tys. zł., (inwestycja wieloletnia),
- Dolnośląskiego Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu – „Budowa zbiornika wodnego Krynka-Przeworno na rzece Krynca” (budowa zbiornika o pojemności całkowitej 851,3 tys. m^3)- kwota dotacji **3.500** tys. zł.,
- Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu – „Budowa zbiornika Stare Miasto na rzece Powie” (budowa zbiornika o pojemności całkowitej 2.159 tys. m^3)- kwota dotacji **2.800** tys. zł.

VIII.3.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

W 2005 r. w dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej zakończono realizację 366 umów, dofinansowanych kwotą **518.903** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **1.140.643** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 45,5%.

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Umowy zawarte w NFOŚiGW:	207	476 736	1 017 827 ¹	46,9
• pożyczki	147	345 595	748 079	46,2
• dotacje inwestycyjne	8	3 881	21.013	18,5
• finansowanie mieszane				
- pożyczka	26	96 649	248 735	38,9
- dotacja	26	30 611		12,3
Umowy zawarte przy udziale banku:	159	42 167	122 816	34,4
• linie kredytowe	159	42 167	122 816	34,4

VIII.3.7. Realizacja programów

Dla umów zakończonych w NFOŚiGW w 2005 r. na poszczególne programy z dziedziny ochrony wód i gospodarki wodnej przypadało odpowiednio:

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
Ochrona wód				
1	185	447 099	996.458,0	44,9
Gospodarka wodna				
2	22	29 637	71.286	41,6

VII.3.8. Osiągnięte efekty ekologiczne z przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

W ujęciu zbiorczym osiągnięty efekt ekologiczny i rzeczowy z przedsięwzięć dofinansowanych ze środków NFOŚiGW, które zostały zakończone w 2005 roku przedstawia się następująco:

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Efekt ekologiczny i rzeczowy z tytułu umów zawartych w:		Łączna wielkość efektu	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków	298 905,4	4 740,0	303 645,4	m ³ /d
Wykonanie sieci kanalizacyjnych	1 837,2	252,8	2 090,0	km
Zwiększenie wydajności przepompowni	13 660,9	31 047,9	44 708,8	m ³ /d
Ilość przepompowni	390,0	136,0	526,0	szt
Zwiększenie wydajności stacji uzdatniania wody	64 666,8	30 291,9	94 958,7	m ³ /d
Zwiększenie pojemności zbiorników małej retencji	2 029,0	-	2 029,0	tys.m ³

VIII.3.9. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 r.

Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 roku, w dziedzinie Ochrony wód i gospodarki wodnej:

- Gmina Zblewo – „Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z budową kanalizacji sanitarnej w gminie Zblewo” (przepustowość oczyszczalni $Q_{\text{sr.d.}}=800 \text{ m}^3/\text{d}$, długość kanalizacji sanitarnej $L=23.514 \text{ mb}$)- kwota pożyczki – **5.465** tys. zł,
- Gmina Izabelin – „Aktualizacja projektu i budowa I etapu oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki” oraz systemu kanalizacji sanitarnej Gminy Izabelin” (przepustowość oczyszczalni $Q_{\text{sr.d.}}=850 \text{ m}^3/\text{d}$, długość kanalizacji sanitarnej $L=25.669 \text{ mb}$) - kwota pożyczki – **12.500** tys. zł.,
- Miasto Otwock – Modernizacja oczyszczalni ścieków w Otwocku (przepustowość oczyszczalni $Q_{\text{sr.d.}}=15.000 \text{ m}^3/\text{d}$) - kwota pożyczki – **6.253** tys. zł. i kwota dotacji – **473** tys. zł,
- Gmina Kazimierz Biskupi – Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Kazimierzu Biskupim (przepustowość oczyszczalni $Q_{\text{sr.d.}}=1.686 \text{ m}^3/\text{d}$) - kwota pożyczki – **7.000** tys. zł.,
- Miasto Mińsk Mazowiecki - „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Mińsku Mazowieckim” (przepustowość oczyszczalni $Q_{\text{sr.d.}}=7.700 \text{ m}^3/\text{d}$) - kwota pożyczki **5.811** tys. zł.

VIII.3.10. Udział Narodowego Funduszu w realizacji zadań Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

W związku z wejściem do Unii Europejskiej, w świetle zapisów Traktatu Akcesyjnego, Polska - w określonych terminach - musi wywiązać się z realizacji wymagań dyrektywy 91/271/EWG, dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

W dniu 16.12.2003 r. Rada Ministrów zatwierdziła Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), który zawiera m. in. wykazy aglomeracji, przewidzianych do wyposażenia w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków komunalnych, w podziale na okresy przejściowe wynikające z zapisów Traktatu Akcesyjnego.

Narodowy Fundusz włączył się czynnie w finansowanie realizacji KPOŚK. Pod kątem stworzenia szczególnych preferencji dla realizacji tego programu ustalano szczególnie korzystne zasady finansowania oraz kryteria wyboru i oceny przedsięwzięć z dziedziny ochrony wód, obowiązujące w NFOŚiGW w 2004 r. i 2005 r.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej działając zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa uznaje za pierwszoplanowy program realizacji „Krajowego programu oczyszczalni ścieków komunalnych”. Obowiązujące „Zasady...” zachęcały inwestorów do podejmowania realizacji inwestycji oferując preferencyjne warunki dofinansowywania a nawet pierwszy raz w historii Narodowego Funduszu oferując dotacyjne dofinansowanie opracowania dokumentacji technicznych inwestycji, które osiągną efekt ekologiczny możliwy do zaliczenia do końca 2005 roku .

Celem przyczynienia się do jak największej mobilizacji inwestorów realizujących oczyszczalnie ścieków z uzyskaniem efektu ekologicznego do końca 2005 roku Narodowy Fundusz oferował 50% umorzenie pożyczek przeznaczonych na ten cel w momencie uzyskania efektu ekologicznego, bez konieczności przeznaczania umorzonych środków na inne inwestycje ochrony środowiska.

W NFOŚiGW prowadzi się ewidencję dofinansowywanych inwestycji KPOŚK oraz planowanych i osiągniętych efektów ekologicznych. Prowadzone zestawienia wspomogą sprawozdawczość, do której jest zobowiązany Minister Środowiska przez „Prawo Wodne” tj. przedkładania Radzie Ministrów sprawozdań z wykonania KPOŚK co dwa lata.

W 2005 roku udział Narodowego Funduszu w realizacji zadań Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych wyglądał następująco.

Umowy zawarte w 2005r.:

- Zawarto 147 umów pożyczek o dofinansowanie inwestycji. Koszt inwestycji wyniesie **605.148** tys. zł, z czego dofinansowanie z NFOŚiGW **279.049**tys. zł

Przewiduje się uzyskanie następujących efektów ekologicznych:

- przepustowość oczyszczalni $Q = 133.721,7 \text{ m}^3/\text{d}$ (45 oczyszczalni),
- długość kanalizacji $L = 1.319,7 \text{ km}$.

- Zawarto 1 umowę dotacji o dofinansowanie inwestycji. Koszt inwestycji wyniesie **1.507** tys. zł, z czego dofinansowanie z NFOŚiGW **452** tys. zł.

Przewiduje się uzyskanie następującego efektu ekologicznego:

- długość kanalizacji $L = 6,82 \text{ km}$.

- Zawarto 2 umowy dotacji (na dokumentację) o dofinansowanie inwestycji. Koszt dokumentacji wyniesie **1.747** tys. zł, z czego dofinansowanie z NFOŚiGW wyniesie **482** tys. zł

Po zrealizowaniu inwestycji, dla których zawarto umowy na wykonanie dokumentacji przewiduje się uzyskanie następującego efektu ekologicznego:

- przepustowość oczyszczalni $Q = 400 \text{ m}^3/\text{d}$,
- długość kanalizacji – 132,8 km.

Ogółem dla zadań objętych KPOŚK w NFOŚiGW zawarto 383 umowy (w tym 373 umowy na realizację inwestycji oraz 10 umów na wykonanie dokumentacji) z terminem zakończenia realizacji w latach 2003-2008.

Podsumowując pierwszy okres realizacji KPOŚK za lata 2003-2005 można stwierdzić, iż planowany efekt ekologiczny (po zrealizowaniu inwestycji z terminem zakończenia do 31.12.2005 roku) będzie uzyskany w następujących wielkościach:

- 111 oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości $Q_{\text{śr.d.}} = 578\ 636 \text{ m}^3/\text{d}$ (plus realizacja inwestycji dotyczących wyłącznie gospodarki osadowej na 3 oczyszczalniach)
- kanalizacja o łącznej długości $L = 2\ 306 \text{ km}$.

Osiągnięty efekt z umów zrealizowanych do 31.12.2005 roku to:

- 95 oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości $Q_{\text{śr.d.}} = 498\ 450 \text{ m}^3/\text{d}$ (plus realizacja inwestycji dotyczących wyłącznie gospodarki osadowej na 2 oczyszczalniach)
- kanalizacja sanitarna o łącznej długości $L = 1\ 786 \text{ km}$.

Przedsięwzięcia objęte KPOŚK z terminem zakończenia w latach 2006 - 2008.

Zawarto 75 umów na realizację inwestycji, w wyniku których planuje się uzyskanie efektu ekologicznego w postaci:

- 36 oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości $Q_{\text{śr.d.}} = 241\ 102 \text{ m}^3/\text{d}$;
- kanalizacja sanitarna o łącznej długości $L = 850 \text{ km}$.

VIII.4. Ochrona powierzchni ziemi

W dziedzinie ochrony powierzchni ziemi, w roku 2005 dofinansowywane były głównie przedsięwzięcia określone w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami oraz planach niższego szczebla. W ramach dziedziny finansowane były również przedsięwzięcia, które przyczyniały się do wypełnienia zobowiązań akcesyjnych Polski i wdrożenia m.in. następujących dyrektyw:

- 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów (tak zwana dyrektywa „ramowa”),
- 93/259/EWG z dnia 1 lutego 1993 r. w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów,
- 94/31/WE z dnia 27 czerwca 1994 r. w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- 94/62/WE z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i materiałów opakowaniowych,
- 99/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów,
- 2000/76/WE z dnia 4 grudnia 2000 r. w sprawie spalania odpadów.

VIII.4.1 Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2005r.

W 2005 roku na finansowanie przedsięwzięć w dziedzinie Ochrony powierzchni ziemi zawarto 165 umów na kwotę **115.190** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **278.195** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 41,4%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Umowy zawarte w NFOŚiGW:	19	52 902	120 607	43,9
• pożyczki	11	32 374	62 161	52,1
• dotacje inwestycyjne	8	20 528	58 446	35,1
Umowy zawarte przy udziale banku:	146	62 288	157 588	39,6
• linie kredytowe	146	62 288	157 588	39,6

VIII.4.2. Realizowane programy

W 2005 roku przedsięwzięcia realizowane były w ramach programu priorytetowego „Ochrona powierzchni ziemi i wody poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, zagospodarowanie odpadów oraz rekultywację terenów zdegradowanych” (program 3) z przeznaczeniem środków na następujące cele:

- Rekultywacja terenów zdegradowanych przez wojsko i przemysł w tym bioremediacja terenów zanieczyszczonych substancjami ropopochodnymi (cel 3.1),
- Likwidacja nieczynnych składowisk odpadów niebezpiecznych (cel 3.2),
- Zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz komunalnych osadów ściekowych (cel 3.3),
- Zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i użytkowych (cel 3.4),
- Zagospodarowanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych (cel 3.5),
- Zagospodarowanie odpadów przemysłowych i odpadów z zakładów energetycznych oraz wprowadzanie technologii zmniejszających ilość odpadów wytwarzanych przez zakłady przemysłowe (cel 3.6),
- Unieszkodliwianie odpadów powstających w wyniku eksploatacji środków transportu (cel 3.7),
- Zagospodarowanie i unieszkodliwienie substancji zubażających warstwę ozonową (cel 3.8).

VIII.4.3. Realizacja programów

Dla umów zawartych w NFOŚiGW na poszczególne programy z dziedziny Ochrony powierzchni ziemi przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
3.1	4	14 124	33 642	42,0
3.2	2	2 672	16 343	16,4
3.3	3	4 247	8 966	47,4
3.4	6	7 080	10 605	66,8
3.5	1	16 000	36 500	43,9
3.6	3	8 779	14 551	60,4

VIII.4.4. Planowane efekty ekologiczne i rzeczowe z umów zawartych w 2005 r.

Dla umów zawartych w NFOŚiGW efekty ekologiczne i rzeczowe w podziale na poszczególne cele dofinansowania przedstawiają się następująco:

Cel dofinansowania	Efekt ekologiczny i rzeczowy	
3.1	• Ilość zrehabilitowanego gruntu	36 220 m ³
	• Powierzchnia zrehabilitowanego gruntu	23,4 ha
3.2	• Ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych	81 618 Mg
	• Powierzchnia zrehabilitowana gruntu	1,8 ha
3.3	• Pojemność geometryczna składowiska	45 930 m ³
	• Stworzenie możliwości przerobu odpadów	4 502,6 Mg/r
	• Stworzenie możliwości segregacji odpadów	3 852,3 Mg/r
3.4	• Stworzenie możliwości przerobu odpadów	4 350 Mg/r
3.5	• Stworzenie możliwości przerobu odpadów	40 000 Mg/r
3.6	• Stworzenie możliwości przerobu odpadów	41 020 Mg/r

W ujęciu zbiorczym planowany efekt ekologiczny i rzeczowy z umów podpisanych w 2005 r.

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Efekt ekologiczny i rzeczowy z tytułu umów zawartych w:		Łączna wielkość efektu	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
Pojemność geometryczna składowiska	45 930,0	435,4	46 365,4	tys. m ³
Stworzenie możliwości przerobu odpadów	89 875,6	-	89 875,6	Mg/r
Stworzenie możliwości segregacji odpadów	3 852,3	-	3 852,3	Mg/r
Powierzchnia zrehabilitowanego gruntu	25,2	6,3	31,5	Mg/r
Ilość unieszkodliwiona odpadów niebezpiecznych	81 618,0	1 812,1	83 430,1	Mg
Odzysk surowców wtórnych	-	286 565,0	286 565,0	Mg/r
Ilość unieszkodliwionych odpadów	-	1 275 603,0	1 275 603,0	Mg/r

VIII.4.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2005 r.

Ważniejsze umowy zawarte w Narodowym Funduszu w 2005 r., w dziedzinie Ochrony powierzchni ziemi dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji – „Unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” – kwota dotacji **1.996** tys. zł,
- Gmina Szczucin – „Zabezpieczenie odpadów azbestowych na drogach w Gminie Szczucin – kwota dotacji **8.842** tys. zł,
- Celowy Związek Gmin CZG-12 – „Zamknięcie i rekultywacja gminnych składowisk odpadów w Rzepinie i Torzymiu, w celu ochrony obszarów chronionych – kwota pożyczki **1.115** tys. zł,
- Jaar Recykling Sp. z o.o. – „Budowa specjalistycznej instalacji do katalitycznego przerobu odpadów tworzyw sztucznych” – kwota pożyczki 1.000,00 tys. zł,
- Pomorskie Towarzystwo Inicjatyw Ekologicznych Sp. z o.o. – „Budowa specjalistycznej instalacji do katalitycznego przerobu odpadów tworzyw sztucznych” – kwota pożyczki **1.000** tys. zł,

- Orzechowskie Zakłady Przemysłu Sklejek – „Modernizacja systemu ciepłowniczego w Orzechowskich Zakładach Sklejek w Orzechowie” – kwota pożyczki **5.709** tys. zł,
- Zakład Produkcyjno-Usługowy „Prawda” Sp. z o.o. – „Przetwarzanie odpadów poprodukcyjnych na energię cieplną poprzez budowę kotłowni, zakup urządzenia” – kwota pożyczki **2.150** tys. zł.

VIII.4.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

W 2005 roku w dziedzinie Ochrony powierzchni ziemi zakończono 177 przedsięwzięć, dofinansowanych przez Narodowy Fundusz kwotą **133.428** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **289.297** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 46,1%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
Umowy zawarte w NFOŚiGW:	23	53 647	148 802	36,1
• pożyczki	13	19 314	40 961	47,2
• dotacje inwestycyjne	6	21 433	63 144	33,9
• finansowanie mieszane				
- pożyczka	2	8 560	44 697	19,2
- dotacja	2	4 340		9,7
Umowy zawarte przy udziale banku:	154	79 781	140 495	56,8
• linie kredytowe	153	57 781	108 201	53,4
• kredyty z dopłatami	1	22 000	32 294	68,1

VIII.4.7. Realizacja programów

Dla umów zawartych w NFOŚiGW na poszczególne cele dofinansowania z dziedziny Ochrony powierzchni ziemi przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
3.1	3	7 190	13 788	52,1
3.2	3	14 962	48 119	31,1
3.3	17	31 495	86 895	36,2

VIII.4.8. Osiągnięte efekty ekologiczne i rzeczowe z przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

Dla umów zawartych w NFOŚiGW efekty ekologiczne i rzeczowe w podziale na poszczególne cele dofinansowania przedstawiają się następująco:

Cel dofinansowania	Efekt ekologiczny i rzeczowy	
3.1	• Stworzenie możliwości przerobu odpadów	100 000 Mg/r
	• Ilość czerpanego paliwa	50 000 dm ³
	• Ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych	472,5 Mg
	• Ilość zrekultywowanego gruntu	9 000 m ³
3.2	• Oczyszczenie wypompowanej wody do poziomu grupy C	27 000 m ³
	• Pojemność geometryczna składowiska	619 400 m ³
	• Powierzchnia zrekultywowana gruntu	16,5 ha
	• Ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych	97 712 Mg
3.3	• Stworzenie możliwości przerobu odpadów	90 522Mg/r
	• Pojemność geometryczna składowiska	469 130m ³
	• Ilość wyprodukowanego kompostu	2 000 Mg/r
	• Stworzenie możliwości segregacji odpadów	531 000 Mg/r
	• Ilość zrekultywowanego gruntu	54 318 m ³
	• Powierzchnia zrekultywowanego gruntu	17,7 ha

W ujęciu zbiorczym osiągnięty efekt ekologiczny i rzeczowy z przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Efekt ekologiczny i rzeczowy z tytułu umów zawartych w:		Łączna wielkość efektu	Jednostka miary
	NFOŚiGW	banku		
Pojemność geometryczna składowiska	1 088 530,0	709,9	1 089 239,9	m ³
Stworzenie możliwości przerobu odpadów	190 522,0	-	190 522,0	Mg/r
Ilość wyprodukowanego kompostu	2 000,0	-	2 000,0	Mg/r
Stworzenie możliwości segregacji odpadów	53 100,0	-	53 100,0	Mg/r
Powierzchnia zrekultywowana gruntu	34,2	3,7	37,9	ha
Ilość unieszkodliwiona odpadów niebezpiecznych	98 184,5	982,2	99 166,7	Mg
Ilość czerpanego paliwa	50 000,0	-	50 000,0	dm ³
Powierzchnia zabezpieczonych pokryć dachowych i elewacji azbestowych	-	27 367,0	27 367,0	m ²
Ilość unieszkodliwionych odpadów	-	1 085 686,0	1 085 686,0	Mg/r

VIII.4.9. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 r.

Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 roku, w dziedzinie Ochrony powierzchni ziemi:

- Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji – „Budowa kwatery K4i K5 Centralnego Składowiska Odpadów (CSO) oraz unieszkodliwienie co najmniej 58 tys. m³ odpadów niebezpiecznych” – kwota dotacji **3.187** tys. zł,
- Miasto Stargard Szczeciński – Kontynuacja prac rekultywacyjnych terenów zdegradowanych przez Wojska Federacji Rosyjskiej na terenie byłego lotniska Kluczewo – kwota dotacji **3.929** tys. zł.
- Województwo Wielkopolskie „Likwidacja mogilników na terenie województwa wielkopolskiego” - kwota dotacji **10.686** tys. zł,
- WW Energy S.A. – Budowa Zakładu przetwarzania tworzyw sztucznych – Linia produkcyjna termicznego przetwarzania odpadów z tworzyw” - kwota pożyczki **2.300** tys. zł,

- Miasto Zakopane – „Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Zoniówka w Zakopanem” – kwota pożyczki **5.045** tys. zł.

VIII.5. Ochrona przyrody i krajobrazu

Celem dofinansowywania przedsięwzięć z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu jest dążenie do zachowania gatunków, siedlisk przyrodniczych, ekosystemów i walorów krajobrazu, a także utrzymanie puli genowej, zgodnie z dyrektywami:

- 92/43/EWG o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory,
- 79/409/EWG o ochronie dziko żyjących ptaków.

VIII.5.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2005 r.

W 2005 roku, w ramach Ochrony przyrody i krajobrazu, zawarto 81 umów na kwotę **23.180** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **44.929** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 51,6 %.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

	Ilość Umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	50	17 407	30 735	56,7
• dotacje nieinwestycyjne	31	5 773	14 194	40,7

VIII.5.2. Realizowane programy

Przedsięwzięcia zakwalifikowane do dofinansowania w 2005 roku w ramach programu priorytetowego nr 7 „Ochrona przyrody i krajobrazu” dotyczyły:

- zabiegów ochronnych i renaturalizacyjnych oraz działań łagodzących skutki antropopresji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii ochrony przyrody i strategii ochrony różnorodności biologicznej (cel 7.1),
- ochrony w warunkach „in situ” i „ex situ” oraz rozmnażania i rozprzestrzeniania objętych ochroną i zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt (cel 7.2),
- lokalnych programów mających na celu uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej i eliminację niskiej emisji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii ochrony przyrody i strategii ochrony różnorodności biologicznej, (cel 7.3),
- działań służących zachowaniu cennych elementów rodzimej przyrody oraz krajobrazu, przez: przywracanie walorów założeniom parkowym i pałacowo-ogrodowym (cel 7.4),
- rozwój bazy lokalowej służącej edukacji ekologicznej prowadzonej przez parki narodowe, leśne kompleksy promocyjne oraz wiodące placówki edukacyjne na obszarach planowanych do włączenia w sieć NATURA 2000 (cel 7.5).

Przedsięwzięcia zakwalifikowane do dofinansowania w ramach celów 7.1, 7.2, 7.3 i 7.5 w większości realizowane są na obszarach włączonych lub planowanych do włączenia do sieci NATURA 2000.

Ponadto zakwalifikowano do dofinansowania, spoza zakresu ujętego w wydzielonych celach programu priorytetowego „Ochrona przyrody i krajobrazu”, wnioski, które dotyczyły:

- wykonania inwentaryzacji chronionych gatunków roślin i zwierząt występujących na poligonach wojskowych (będą to pierwsze prace inwentaryzacyjne wykonywane na tych terenach),
- powiększenie bazy służącej realizacji programu edukacyjnego w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie – ośrodek działający ponad 30 lat i nie mający odpowiednika wśród placówek funkcjonujących na obszarze Lasów Państwowych,
- adaptacji budynku w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym w Opolu na azyl dla zwierząt konfiskowanych przez służby celne i policję w wypadku naruszenia przepisów Konwencji Waszyngtońskiej CITES.

VIII.5.3. Realizacja programów

Na poszczególne cele dla umów dotacji z dziedziny ochrony przyrody i krajobrazu przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
7.1	33	10.536	15.222	68,0
7.2	31	8.384	15.259	55,0
7.3	7	1.292	3.079	42,0
7.4	7	1.515	7.942	19,1
7.5	1	118	294	40,2
poza celami	2	1.517	3.134	48,4

W 2005 roku zawarto 81 umów na dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji kwotą **23.180** tys zł, z tego realizację 50 przedsięwzięć inwestycyjnych dofinansowano kwotą **17.407** tys zł (w tym 2 przedsięwzięcia poza wyodrębnionymi celami), a 31 przedsięwzięć nieinwestycyjnych kwotą **5.773** tys zł. Ze środków Narodowego Funduszu pokryto 56,1% kosztu całkowitego realizacji dofinansowanych przedsięwzięć, który wynosił **44.929** tys zł.

Najwięcej, bo aż 80,9%, środków w dziedzinie ochrony przeznaczono na dofinansowanie przedsięwzięć mających na celu wykonywanie czynnej ochrony zasobów przyrody lub tworzenie zaplecza umożliwiającego prowadzenie tych zabiegów (cel 1 i 2). Szczegółowe informacje dotyczące rozdysponowania środków na poszczególne cele priorytetowe, wynikającego z umów dotacji zawartych w 2005 r.

W 2005 roku ze środków Narodowego Funduszu wypłacono kwotę **20.947** tys zł na pokrycie zobowiązań wynikających ze 107 umów dotacji. 39 umów dotyczyło dofinansowania kwotą **10.584** tys zł przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych na obszarze parków narodowych, z tego wykup gruntów dofinansowano kwotą **2.775** tys zł (7 umów).

VIII. 5.4. Planowane efekty ekologiczne/rzeczowe z umów zawartych w 2005 r.

W wypadku większość przedsięwzięć realizowanych w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu nie można określić wymiernego efektu ekologicznego. Zrealizowanie przedsięwzięcia w zaplanowanym zakresie rzeczowym dają podstawę do osiągnięcia w przyszłości efektu ekologicznego polegającego na stworzeniu warunków do zachowania, ochrony lub odtworzenia różnorodności przyrody na terenie obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych, w tym w obszarach włączonych lub planowanych do włączenia w sieć NATURA 2000. Dlatego w przeważającej większości przedsięwzięć efekt ekologiczny

określony jest jako równy efektowi rzeczowemu, który każdorazowo dostosowuje się do specyfiki planowanych działań.

Planowane efekty ekologiczne/rzeczowe w podziale na cele dofinansowania przedstawiają się następująco:

Cel 7.1 Zabiegi ochronne i renaturalizacyjne oraz działania łagodzące skutki antropopresji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii różnorodności biologicznej

- wykonywanie czynnej ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych w 16 parkach narodowych na łącznej powierzchni 7 330 ha (zalesienia i odnowienia, pielęgnacja upraw i młodników, wykaszanie i odkrzaczanie, zabezpieczenie upraw przed zgryzaniem), a także: zakup sprzętu do wykonywania prac ochronnych, prognozowanie występowania szkodliwych owadów, cięcia sanitarne, ochrona zwierząt specjalnej troski,
- wykonywanie czynnej ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego – 30 ha,
- rekultywacja terenu po byłej jednostce wojskowej w Wolińskim Parku Narodowym, rewitalizacja,
- budowa i utrzymanie urządzeń wodnych (groble, mnichy, zastawki, czyszczenie rowów melioracyjnych, drenáže) – Poleski Park Narodowy, Bieszczadzki Park Narodowy
- doposażenie 16 parków narodowych w sprzęt do obrony przeciwpożarowej, w tym zakup 33 samochodów patrolowych dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej dla 16 parków narodowych oraz doposażenie w środki łączności Parku Narodowego Gór Stołowych,
- usuwanie materiałów budowlanych z udziałem azbestu z obszaru parków narodowych – kompleksowy program usunięcia i utylizacji materiałów zawierających azbest z obszaru Roztoczańskiego Parku Narodowego oraz z trzech budynków w Poleskim Parku Narodowym – łącznie 9 539 m² eternitu z 74 budynków,
- wykup gruntów w Kampinoskim Parku Narodowym – 60 ha,
- rewitalizacja otoczenia szlaków turystycznych – Bieszczadzki Park Narodowy.

Cel 7.2 Ochrona w warunkach „in situ” i „ex situ” oraz rozmnażanie i rozprzestrzenianie zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt,

- restytucja zółwia błotnego i cietrzewia w Poleskim Parku Narodowym (utrzymanie siedlisk, zabezpieczenie gniazd i terenów lęgowych, stały monitoring, zakup sprzętu optycznego i fotograficznego, utrzymanie urządzeń hodowlanych, wsiedlenie 40 cietrzewi),
- restytucja głuszca w Beskidzie Śląskim (zakup sprzętu telemetrycznego, budowa woliery i wybiegu, wydanie materiałów edukacyjnych),
- czynna ochrona rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt w parkach narodowych: Bieszczadzkim, Biebrzańskim, Narwiańskim, Pienińskim, w tym między innymi; wodniczki, orlików krzykliwego i grubodziobego, puchacza, orła przedniego, sokoła wędrownego, gniewosza plamistego, płazów i owadów (w tym: wykaszanie i odkrzaczanie na powierzchni 617 ha gruntów, budowa platform gniazdowych, monitoring, zakup sprzętu optycznego i fotograficznego),
- czynna ochrona nietoperzy w Parkach Krajobrazowych Województwa Śląskiego (zakup i montaż budek lęgowych, zabezpieczenie wejść do jaskiń, monitoring i inwentaryzacja miejsc bytowania),
- czynna ochrona biegusa zmiennego i rzadkich siedlisk podmokłych w rezerwacie przyrody „Beka” – wykaszanie trzcinowisk, łąk i pastwisk na powierzchni 390 ha,

- reintrodukcja popielicy w lasach Polski Zachodniej (wsiedlenie 72 osobników, nasadzenia krzewów owocodajnych w korytarzach ekologicznych, zakup skrzynek i pułapek, sprzętu telemetrycznego),
- wykonanie miejsc lęgowych pluszcza w Sudetach (montaż 350 budek) i ohara w dolinie środkowej Wisły (30 sztuk),
- hodowla zachowawcza konika polskiego w Roztoczańskim Parku Narodowym (modernizacja i wykonanie ogrodzeń – 16 tys m, produkcja 330 ton pasz, modernizacja i przystosowanie budynków dla potrzeb hodowli, w tym wymiana 543 m² pokryć dachowych z eternitu) oraz hodowla zachowawcza konia huculskiego w Bieszczadzkim Parku Narodowym (opieka weterynaryjna, zakup paszy),
- hodowla restytucyjna żubra w 4 zamkniętych ośrodkach hodowli (w Pszczynie, Niepołomicach, Smardzewicach i w Puszczy Białowieskiej) i w stadach wolnych w Puszczy Białowieskiej, Bieszczadach i w województwie zachodniopomorskim (zakup i produkcja 1275 ton karmy, budowa zagrody hodowlanej o powierzchni 10 ha w OHŻ w Pszczynie, w OHŻ w Niepołomicach wykonanie odłowni i zakup sprzętu do produkcji pasz, remonty i budowa ogrodzeń, usunięcie 1765 m² eternitu z pokryć dachowych magazynów pasz i paśników, monitoring)
- odtwarzanie lub utrzymanie różnorodności gatunkowej ichtiofauny w biocenozach rzecznych i jeziorowych przez zarybianie wybranymi gatunkami wód na obszarze kraju, w tym w Parkach Narodowych Drawieńskim i Wigierskim (zakup materiału zarybieniowego i sprzętu do wykonywania zadań ochronnych, odłowy kontrolne, pozyskanie tarlaków itp.),
- wykup gruntów o powierzchni 334 ha istotnych dla wykonywania zabiegów czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt w Parku Narodowym „Gór Stołowych”, Biebrzańskim, Poleskim i Wolińskim Parku Narodowym (w tym wodniczki, bociana czarnego, puchacza i gniewosza plamistego),
- restytucja cisa w Nadleśnictwie Lubichowo (wysadzenie 600 sztuk sadzonek na powierzchni 0,6 ha, wykonanie 2000 m ogrodzenia),
- zachowanie różnorodności genetycznej w kolekcjach roślinnych w Arboretum w Wojsławicach – wyposażenie w sprzęt rolniczy (ciągnik z osprzetem) niezbędny do utworzenia kolekcji starych odmian czereśni, powiększenia kolekcji roślin zagrożonych i rzadkich, utrzymania unikalnych zasobów Arboretum.

Cel 7.3 Lokalne programy mające na celu uregulowanie gospodarki wodno- ściekowej i eliminację niskiej emisji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii ochrony przyrody i strategii ochrony różnorodności biologicznej

Przedsięwzięcia z zakresu wspierania realizacji programów budowy urządzeń bezpośredniej ochrony:

- Poleski Park Narodowy – wybudowanie 5 przydomowych oczyszczalni ścieków,
- Roztoczański Park Narodowy – wybudowanie 7 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz ciśnieniowego kolektora sanitarnego na odcinku Biały Słup – Zwierzyniec (644 mb),
- Bieszczadzki Park Narodowy – budowa kanalizacji sanitarnej oraz modernizacja oczyszczalni ścieków dla obiektów mieszkalnych w miejscowości Tarnawa Niżna,
- Ojcowski Park Narodowy – zmiana systemu ogrzewania wraz z termomodernizacją osady „Pieskowa Skała – Gajówka”,
- Białowieski Park Narodowy - zmiana systemu ogrzewania wraz z termomodernizacją osady Zamosze 48,

- Park Narodowy Gór Stołowych – zmiana systemu ogrzewania wraz z termomodernizacją czterech obiektów, w tym siedziby Parku,
- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – Zarząd Główny – zmiana systemu ogrzewania, montaż kolektorów słonecznych, modernizacja biologicznej oczyszczalni ścieków w schronisku na Turbaczu wraz z termomodernizacją budynku.

Cel 7.4 Działania służące zachowaniu cennych elementów rodzimej przyrody oraz krajobrazu, przez przywracanie walorów założeniom parkowym i pałacowo-ogrodowym”

Przedsięwzięcia z zakresu przywracania walorów przyrodniczych założeniom parkowym i pałacowo-ogrodowym:

- Muzeum Zamek w Łańcucie – rewaloryzacja zabytkowego parku w tym: pielęgnacja drzew (311 szt.), zakup i nasadzenie 15 350 szt. drzew, krzewów i roślin okrywowych, zakup podnośnika hydraulicznego do pielęgnacji koron drzew,
- Muzeum Zamoyskich w Kozłowie - rewaloryzacja zabytkowego parku w tym: wykaszanie łąk i trawników – 17 ha, nasadzenia roślin (7 400 szt.), leczenie drzew (33 szt.), utrzymanie żywopłotów i rabat, zakup sprzętu do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w parku (ciągnik ogrodniczy, kosiarki, kosy spalinowe),
- Muzeum Narodowe w Poznaniu – zabiegi pielęgnacyjno-leczące na okazowych drzewach (60 szt.),
- Gmina Pszczyzna- rewaloryzacja zabytkowego parku w tym: rewitalizacja stawu parkowego „Łabędziok”, pielęgnacja drzew (100 szt.), koszenie łąk i trawników parkowych (150 ha), sadzenie drzew i krzewów (400szt.),
- Gmina Kudowa Zdrój - rewaloryzacja zabytkowego parku w tym: pielęgnacja drzew (506 szt.), nasadzenia ochronne i krajobrazowe (10.240 szt. roślin), melioracje (drenaże i odwodnienia), odtworzenie układu kompozycyjnego (nasadzenia róż i bukszpanu – 3 294 szt.), rewitalizacja stawu parkowego,
- Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie - rewaloryzacja zabytkowego parku w tym: rewitalizacja stawu parkowego (1,16 ha), rekultywacja terenu (0,9 ha), zakup sprzętu do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w parku (ciągnik, kosiarki, przetrząsarko-zgrabiarka).

Cel 7.5 Rozwój bazy lokalowej służącej edukacji ekologicznej prowadzonej przez parki narodowe, leśne kompleksy promocyjne oraz wiodące placówki edukacyjne na obszarach planowanych do włączenia w sieć NATURA

- modernizacja i powiększenie (adaptacja pomieszczenia o powierzchni około 80 m²) obiektów Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Nadleśnictwie Lubsko – Leśny Kompleks Promocyjny „Bory Lubuskie”.

Poza celami

- powiększenie bazy edukacyjnej (adaptacja obiektu o powierzchni około 690 m²) w Ośrodku kultury Leśnej w Gołuchowie,
- utworzenie w Ogrodzie Zoologicznym w Opolu azylu dla zwierząt konfiskowanych w wypadku naruszenia przepisów Konwencji Waszyngtońskiej CITES (adaptacja budynku o powierzchni 276 m², zakup samochodu do przewozu zwierząt).

VIII.5.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2005 r.

Ważniejsze umowy zawarte przez Narodowy Fundusz w 2005 roku w dziedzinie Ochrony przyrody i krajobrazu dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Roztoczański Park Narodowy - Kompleksowy program likwidacji wyrobów zawierających azbest w Roztoczańskim Parku Narodowym – kwota dotacji **1.149** tys. zł,
- Kampinoski Park Narodowy - Modernizacja obiektów infrastruktury technicznej Ośrodka Hodowli Żubrów w Smardzewicach - etap I - kwota dotacji **1.760** tys. zł,
- Nadleśnictwo Kobiór – Budowa zagrody hodowlanej dla żubrów – kwota dotacji **1.099** tys. zł,

VIII.5.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

W 2005 roku, w dziedzinie Ochrony przyrody i krajobrazu, zakończono wykonywanie **78** przedsięwzięć na kwotę **20.553** tys. zł, a ich wartość kosztorysowa wyniosła **41.406** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu wyniósł 49,6%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	44	12 513	22 767	55,0
• dotacje nieinwestycyjne	34	8 040	18 639	43,1

VIII.5.7. Realizacja programów

Na poszczególne cele z dziedziny ochrony przyrody i krajobrazu przypadało odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
7.1	41	10 033	16 168	62,1
7.2	21	4 832	11 483	42,1
7.3	8	2 328	3 054	76,2
7.4	5	991	2 270	43,7
7.5	1	1 298	4 138	31,4
Poza celami	2	1 071	4 292	25,0

Podobnie jak w wypadku umów zawartych w 2005 roku dofinansowanie Narodowego Funduszu przeznaczone zostało na realizację przedsięwzięć z zakresu wykonywania czynnej ochrony zasobów przyrody (cel 7.1 i 7.2). Wykorzystano na ten cel 72,3% wszystkich środków wydatkowanych na przedsięwzięcia zakończone w 2005 roku w dziedzinie ochrony przyrody i krajobrazu.

W wypadku większość przedsięwzięć zrealizowanych w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu nie można określić wymiernego efektu ekologicznego. Zrealizowanie przedsięwzięcia w zaplanowanym zakresie rzeczowym daje podstawę do osiągnięcia w przyszłości efektu ekologicznego polegającego na stworzeniu warunków do zachowania, ochrony lub odtworzenia różnorodności przyrody na terenie obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych, w tym w obszarach włączonych lub planowanych do włączenia w sieć NATURA 2000. Dlatego w przeważającej większości przedsięwzięć efekt ekologiczny określony jest jako równy efektowi rzeczowemu, który każdorazowo dostosowuje się do specyfiki planowanych działań.

Cel 7.1 Zabiegi ochronne i renaturalizacyjne oraz działania łagodzące skutki antropopresji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii ochrony przyrody i strategii ochrony różnorodności biologicznej.

- wykonywanie czynnej ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych w 16 parkach narodowych na łącznej powierzchni 9 935 ha (zalesienia i odnowienia, pielęgnacja upraw i młodników, wykaszanie i odkrzaczanie, zabezpieczenie upraw przed zgryzaniem), a także: zakup sprzętu do wykonywania prac ochronnych, prognozowanie występowania szkodliwych owadów, cięcia sanitarne, ochrona zwierząt specjalnej troski,
- budowa i utrzymanie urządzeń wodnych (groble, mnichy, progi, zastawki, czyszczenie rowów melioracyjnych) – Poleski Park Narodowy, Biebrzański Park Narodowy, Bieszczadzki Park Narodowy,
- doposażenie 4 parków narodowych w sprzęt do obrony przeciwpożarowej, w tym zakup 6 samochodów patrolowych dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej oraz doposażenie w środki łączności Parku Narodowego Gór Stołowych i parku Narodowego „Ujście Warty”,
- wykup gruntów w Kampinoskim Parku Narodowym – 52,2 ha,
- usuwanie materiałów budowlanych z udziałem azbestu z obszaru parków narodowych – usunięcie i utylizacji materiałów zawierających z trzech budynków w Poleskim Parku Narodowym – 345 m² eternitu,
- rewitalizacja otoczenia szlaków turystycznych – Bieszczadzki Park Narodowy,
- przedsięwzięcia z zakresu sporządzania planów ochrony dla parków narodowych, parków krajobrazowych i innych obszarów włączonych do sieci NATURA 2000 – zakończono wykonywanie projektu „Planu ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej.”

Cel 7.2 Ochrona w warunkach „in situ” i „ex situ” oraz rozmnażanie i rozprzestrzenianie zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt,

- restytucja żółwia błotnego i cietrzewia w Poleskim Parku Narodowym (wykoszono 4,7 ha siedlisk, zabezpieczono gniazda i tereny lęgowe, zakupiono sprzęt optyczny i fotograficzny, konserwowano lub odtwarzano urządzenia hodowlane, wsiedlono 18 cietrzewi),
- wykonywano zabiegi czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt w parkach narodowych: Bieszczadzkim, Biebrzańskim, Pienińskim, w tym między innymi; wodniczki, orlików krzykliwego i grubodziobego, puchacza, orła przedniego, sokoła wędrownego, gniewosza plamistego, płazów i owadów (w tym: wykaszanie i odkrzaczanie na powierzchni 617 ha gruntów, budowę platform gniazdowych, monitoring, zakupiono sprzętu optyczny i fotograficzny),
- wykonywano czynną ochronę nietoperzy w Parkach Krajobrazowych Województwa Śląskiego (zakupiono i zamontowano budki lęgowe, zabezpieczono wejścia do jaskiń, przeprowadzono inwentaryzację miejsc bytowania),
- wykonano miejsca lęgowe dla pluszcza w Sudetach (montaż 350 budek) i ohara w dolinie środkowej Wisły (30 sztuk),
- prowadzono hodowlę restytucyjną zubra w 2 zamkniętych ośrodkach hodowli (w Smardzewicach i w Puszczy Białowieskiej) i w stadach wolnych w Puszczy Białowieskiej (zakup i produkcja 800 ton karmy, remonty i budowa ogrodzeń, usunięcie 1765 m² eternitu z pokryć dachowych magazynów pasz i paśników, monitoring),
- prowadzono prace mające na celu odtwarzanie lub utrzymanie różnorodności gatunkowej ichtiofauny w biocenozach rzecznych i jeziorowych przez zarybianie

wybranymi gatunkami wód na obszarze kraju, w tym w Parkach Narodowych Drawieńskim i Wigierskim (zakup materiału zarybieniowego i sprzętu do wykonywania zadań ochronnych, odłowy kontrolne, pozyskanie tarlaków itp.),

- wykupiono grunty o powierzchni 134 ha istotne dla wykonywania zabiegów czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt w Parku Narodowym „Gór Stołowych”, Biebrzańskim, Poleskim i Wolińskim Parku Narodowym (w tym: wodniczki, bociana czarna, puchacza i gniewosza plamistego).

Cel 7.3 Lokalne programy mające na celu uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej i eliminację niskiej emisji na obszarach uznanych za istotne do realizacji strategii ochrony przyrody i strategii ochrony różnorodności biologicznej

Przedsięwzięcia z zakresu wspierania realizacji programów budowy urządzeń bezpośredniej ochrony:

- Zgromadzenie BB. Albertynów III Zakonu Św. Franciszka – budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków dla Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta – potwierdzono osiągnięcie efektu rzeczowego i ekologicznego,
- Wigierski Park Narodowy - zmiana systemu ogrzewania w 17 budynkach mieszkalnych, termomodernizacją obiektów, montaż kolektorów słonecznych – przedsięwzięcie zakończone rzeczowo,
- Poleski Park Narodowy – wybudowanie 5 przydomowych oczyszczalni ścieków - przedsięwzięcie zakończone rzeczowo,
- Ojcowski Park Narodowy – zmiana systemu ogrzewania wraz z termomodernizacją osady „Pieskowa Skała – Gajówka” - przedsięwzięcie zakończone rzeczowo. W 2006 r. wymagane potwierdzenie osiągnięcia efektu ekologicznego,
- Roztoczański Park Narodowy – wybudowanie 7 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz ciśnieniowego kolektora sanitarnego na odcinku Biały Słup – Zwierzyniec (644 mb) - przedsięwzięcie zakończone rzeczowo.

Cel 7.4 Działania służące zachowaniu cennych elementów rodzimej przyrody oraz krajobrazu, przez przywracanie walorów założeniom parkowym i pałacowo-ogrodowym,

Przedsięwzięcia z zakresu przywracania walorów przyrodniczych założeniom parkowym i pałacowo-ogrodowym:

- Muzeum Zamek w Łańcucie – rewaloryzacja zabytkowego parku w tym: pielęgnacja drzew (311 szt.), zakup i nasadzenie 15.324 szt. drzew, krzewów i roślin okrywowych, zakup podnośnika hydraulicznego do pielęgnacji koron drzew,
- Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie - rewaloryzacja zabytkowego parku w tym: rewitalizacja stawu parkowego (1,16 ha), rekultywacja terenu (0,71 ha), zakup sprzętu do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w parku,
- Muzeum Zamoyskich w Kozłowie - rewaloryzacja zabytkowego parku w tym: wykaszanie łąk i trawników – 17 ha, nasadzenia roślin (7 400 szt.), leczenie drzew (33 szt.), utrzymanie żywopłotów i rabat, zakup sprzętu do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w parku,
- Muzeum Narodowe w Poznaniu – zabiegi pielęgnacyjno-leczące na okazowych drzewach.

Cel 7.5 Rozwój bazy lokalowej służącej edukacji ekologicznej prowadzonej przez parki narodowe, leśne kompleksy promocyjne oraz wiodące placówki edukacyjne na obszarach planowanych do włączenia w sieć NATURA

- zakończono budowę Centrum Edukacji i Zarządzania Kampinoskiego Parku Narodowego (etap II – rozbudowa Centrum o salę o powierzchni 860 m²),
- zmodernizowano i powiększono obiekty Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Nadlesnictwie Lubsko – Lesny Kompleks Promocyjny „Bory Lubuskie”,
- zakończono remont i modernizację Muzeum Przyrodniczego Świętokrzyskiego Parku Narodowego na Św. Krzyżu (remont pomieszczeń o powierzchni 560 m²).

Poza celami:

- w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Warszawskiego wybudowano palmiarnię o powierzchni 297 m² służącą zachowaniu kolekcji ginących i zagrożonych gatunków roślin tropikalnych świata i edukacji ekologicznej.

VIII. 5.9. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 r.

Ważniejsze umowy zakończone w Narodowym Funduszu w 2005r., w dziedzinie ochrony przyrody i krajobrazu dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Uniwersytet Warszawski – Budowa palmiarni w Ogrodzie Botanicznym – kwota dotacji **1.000** tys. zł,
- Węgierski Park Narodowy – Ochrona przyrody na terenie parku – kwota dotacji **709** tys. zł,
- Świętokrzyski Park Narodowy – Modernizacja budynku muzeum na św. Krzyżu – kwota dotacji **583** tys. zł.

VIII.6. Leśnictwo

W ramach programu dofinansowywane były przedsięwzięcia zgodne z zasadami trwale zrównoważonego rozwoju, sformułowanymi w ustawie o lasach, Polityce Leśnej Państwa, a także innych programów operacyjnych wypracowanych w oparciu o ustalenia wynikające z Agendy 21 i Zasad Leśnych uchwalonych w 1992 roku przez Komisję Trwałego Rozwoju ONZ w Rio de Janeiro, Deklaracji Ministrów Leśnictwa w sprawie Ochrony Lasów Europejskich, a także rezolucji Rady Europy z 15 grudnia 1998 roku w sprawie „Strategii leśnej dla Unii Europejskiej”.

VIII.6.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2005 r.

W 2005 roku, w ramach Leśnictwa, zawarto 44 umowy na kwotę **33.164** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **54.259** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 61,1%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania leśnictwa przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	39	26 708	42 002	63,3
• dotacje nieinwestycyjne	5	6 456	12 257	52,7

VIII.6.2. Realizowane programy

W dziedzinie Leśnictwo, w 2005 roku realizowane były przedsięwzięcia w ramach programu priorytetowego „Zwiększenie lesistości kraju oraz ochrona zasobów leśnych” (program 8) z przeznaczeniem środków na następujące cele:

- zachowanie leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnych drzew leśnych w Polsce na lata 1991-2010 (cel 8.1),
- Krajowy Program Zwiększenia Lesistości (cel 8.2),
- przebudowa drzewostanów pozostających pod wpływem emisji przemysłowych, na terenach pokłeskowych, w leśnych kompleksach promocyjnych i w lasach doświadczalnych uczelni wyższych, kształcących kadry z zakresu leśnictwa oraz odnowienia pożarzysk i innych terenów pokłeskowych (8.3),
- ochrona ekosystemów leśnych przed szkodami spowodowanymi zarówno przez czynniki biotyczne, jak i abiotyczne (cel 8.4),
- modernizacja bazy szkółkarskiej w celu optymalizacji produkcji szkółkarskiej pod względem ilości, jakości i asortymentu materiału sadzeniowego (cel 8.5).

VIII.6.3. Realizacja programów

Na poszczególne cele dla umów dotacji z dziedziny leśnictwa przypada odpowiednio:

Lp	Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	1	2	3	4	5
1	8.1	6	2 126	3 089	68,8
2	8.2	1	2 804	2 804	100,0
3	8.3	5	4 013	10 145	39,6
4	8.4	19	15 565	22 660	68,7
5	8.5	13	8 655	15 562	55,6

VIII.6.4. Planowane efekty ekologiczne (rzeczowe) z umów zawartych w 2005 r.

Planowane efekty ekologiczne (rzeczowe) w podziale na cele przedstawiają się następująco:

Cel 8.1 Zachowanie leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnych drzew leśnych w Polsce na lata 1991-2010.

W ramach programu zawarto umowy na zachowanie leśnych zasobów genowych:

- poprzez pielęgnację 205,96 ha plantacji nasiennych (PLN) i plantacyjnych upraw nasiennych (PUN) na terenie 3 Regionalnych Dyrekcjach Lasów Państwowych wraz z dosprzętowieniem,
- poprzez rozbudowę Regionalnego Banku Genów Świerka Istebniańskiego w Karpacki Bank Genów (dla świerka i jodły) w Nadleśnictwie Wisła,
- poprzez rozbudowę systemu retencji i poboru wody oraz rozbudowę systemów nawadniania kolekcji Arboretum w Nadleśnictwie Syców, w tym kolekcji klonów drzew leśnych (żywy bank genów),
- poprzez budowę szklarni naukowo-badawczej w Instytucie Badawczym Leśnictwa.

Cel 8.2 Krajowy Program Zwiększenia Lesistości.

W ramach programu zawarto umowę na realizację wyprzedzającego przygotowania gleby na gruntach porolnych przeznaczonych do zalesienia w 2006 roku - na powierzchni 4 052 ha (we wszystkich 17 RDLP).

Cel 8.3 Przebudowa drzewostanów pozostających pod wpływem emisji przemysłowych, na terenach pokłeskowych, w leśnych kompleksach promocyjnych i w lasach doświadczalnych uczelni wyższych, kształcących kadry z zakresu leśnictwa oraz odnowienia pożarzysk i innych terenów pokłeskowych.

W ramach programu zawarto umowy na realizację następujących zagadnień:

- odnowienie - przebudowa drzewostanów w ramach Programu dla Beskidów - na powierzchni 616 ha (w RDLP Katowice),
- odnowienie - przebudowa drzewostanów na terenach pohuraganowych – na powierzchni 314 ha (w RDLP Katowice),
- odnowienie - przebudowa drzewostanów na terenie Leśnych Zakładów Doświadczalnych w Rogowie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, w Krynicy Akademii Rolniczej Krakowie, w Siemianicach Akademii Rolniczej w Poznaniu na powierzchni 368 ha,
- dosprzętowanie Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Siemianicach Akademii Rolniczej w Poznaniu w maszyny i urządzenia służące przebudowie drzewostanów.

Cel 8.4 Ochrona ekosystemów leśnych przed szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne.

W ramach programu zawarto umowy na realizację następujących zagadnień:

- uzupełnienie i utrzymanie systemu obserwacji naziemnej poprzez budowę 33 wież przeciwpożarowych na terenie 6 RDLP, a także zainstalowanie 5 zestawów TV do obserwacji lasów na terenie 3 RDLP,
- wzmocnienie systemu ochrony przeciwpożarowej lasów przez zakup 46 samochodów wyposażonych w wysokociśnieniowe moduły gaśnicze dla 7 RDLP,
- przeciwdziałanie zagrożeniom pożarowym przez zakup sprzętu do rozdrabniania odpadów pozrębowych dla 6 RDLP, zakup sprzętu łączności dla 3 RDLP, a także budowę urządzeń do poboru i gromadzenia wody (70 obiektów) dla 5 RDLP oraz Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Lubuskie”,
- wzmocnienie systemu ochrony przeciwpożarowej lasów w LZD przez zakup samochodów wyposażonych w wysokociśnieniowe moduły gaśnicze (Krynica, Rogów, Siemianice), zakup samochodu patrolowego (Krynica), modernizację 2 masztów radiowych i zakup radioprzebiennika (Rogów) oraz przeciwdziałanie zagrożeniom pożarowym przez zakup zestawu do rozdrabniania pozostałości pozrębowych (Siemianice).

Cel 8.5 Modernizacja bazy szkółkarskiej w celu optymalizacji produkcji szkółkarskiej pod względem ilości, jakości i asortymentu materiału sadzeniowego.

W ramach programu zawarto umowy na realizację następujących zagadnień:

- produkcję 11 002 tys. sadzonek zmikoryzowanych, oraz doposażenie w sprzęt i urządzenia do produkcji szkółkarskiej 9 szkółek na potrzeby programu mikoryzacji (umowa z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych),
- doposażenie 3 szkółek w urządzeniu i sprzęt szkółkarski w ramach Programu dla Beskidów (RDLP Katowice),
- budowę systemów nawadniających (deszczujących) na terenie 17 szkółek leśnych dla 5 RDLP,
- doposażenie 38 szkółek w urządzeniu i sprzęt szkółkarski na terenie 5 RDLP,
- modernizację Stacji Dydaktyczno-Badawczej Katedry Nasiennictwa i Selekcji Drzew Leśnych w Krynicy Akademii Rolniczej w Krakowie pod kątem produkcji materiału szkółkarskiego z zakrytym systemem korzeniowym z jednoczesnym wykorzystaniem w procesie dydaktycznym i badawczym.

VIII. 6.4. Ważniejsze umowy zawarte w 2005 r.

Ważniejsze umowy zawarte w Narodowym Funduszu w 2005 roku dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych – „Realizacja prac Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości – wyprzedzające przygotowanie gleby w 2005 r. do zalesienia w 2006 r.” – kwota dotacji **2.804** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku – „Doskonalenie systemu ochrony przeciwpożarowe obszarów leśnych na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku” - kwota dotacji **2.000** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu – „Program ochrony ppoż. w RDLP Wrocław w latach 2005-2006” - kwota dotacji **1.950** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach – „Program dla Beskidów” – przebudowa strukturalna drzewostanów w 2005 r.” - kwota dotacji **1.950** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu – „Modernizacja systemów nawadniających na szkółkach leśnych” – kwota dotacji **1.759,2** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach – „Dokończenie budowy sieci dostrzegalni pożarowych na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach” - kwota dotacji **1.540** tys. zł.

VIII.6.5. Wielkości wg form finansowania z przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

W 2005 roku, w dziedzinie Leśnictwo, zakończono 28 umów na kwotę **19.635** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **75.672** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu wyniósł 25,9%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	23	8 288	22 703	35,5
• dotacje nieinwestycyjne	5	11 347	52 969	21,4

VIII.6.6. Realizacja programów

Na poszczególne programy dla umów dotacji z dziedziny leśnictwo przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
8.1	5	744	3 873	19,2
8.2	1	3 215	3 215	100,0
8.3	4	8 133	49 754	16,3
8.4	13	6 327	11 204	56,5
8.5	5	1 217	7 626	16,0

VIII.6.7. Uzyskane efekty ekologiczne (rzeczowe) z umów zakończonych w 2005 r.

Uzyskane efekty ekologiczne (rzeczowe) w podziale na cele przedstawiają się następująco:

Cel 8.1 Zachowanie leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnych drzew leśnych w Polsce na lata 1991-2010.

W ramach programu zrealizowano umowy na wykonanie następujących zagadnień:

- założono 8,31 ha plantacyjnych upraw nasiennych (PUN) i przygotowano 12,18 ha pod nowe plantacje nasienne (PLN) oraz wykonano pielęgnację PLN i PUN na terenie 3 Regionalnych Dyrekcjach Lasów Państwowych wraz z dosprzętowaniem,
- wybudowano pawilon laboratoryjno-edukacyjny w Leśnym Banku Genów w Kostrzycy wraz z wyposażeniem pracowni: DNA, nasiennej i kriokonserwacji,
- zakupiono termocykler dla laboratorium analiz DNA Instytutu Badawczego Leśnictwa.

Cel 8.2 Krajowy Program Zwiększenia Lesistości.

W ramach programu zrealizowano umowy na wykonanie następujących zadań:

- wykonano wyprzedzające przygotowanie gleby w 2004 roku na gruntach porolnych przeznaczonych do zalesienia w 2005 roku - na powierzchni 5 342,9 ha (we wszystkich 17 RDLP).

Cel 8.3 Przebudowa drzewostanów pozostających pod wpływem emisji przemysłowych, na terenach pokłeskowych, w leśnych kompleksach promocyjnych i w lasach doświadczalnych uczelni wyższych, kształcących kadry z zakresu leśnictwa oraz odnowienia pożarzystk i innych terenów pokłeskowych.

W ramach programu zrealizowano umowy na wykonanie następujących zagadnień:

- odnowiono - przebudowano drzewostany w ramach Programu dla Beskidów - na powierzchni 587,9 ha (w RDLP Katowice),
- odnowiono - przebudowano drzewostany na terenach pohuraganowych – na powierzchni 1 721,3 ha (w RDLP Białystok)

Cel 8.4 Ochrona ekosystemów leśnych przed szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne.

W ramach programu zrealizowano umowy na wykonanie następujących zagadnień:

- uzupełniono system obserwacji naziemnej poprzez budowę 22 wież przeciwpożarowych na terenie 3 RDLP, a także instalowanie 2 zestawów TV do obserwacji lasów oraz 7 radiolinii na terenie RDLP Łódź,
- wzmocniono system ochrony przeciwpożarowej lasów przez zakup 24 samochodów wyposażonych w wysokociśnieniowe moduły gaśnicze oraz 3 samochodów pod posiadane moduły wysokociśnieniowe dla 5 RDLP,
- przeciwdziałając zagrożeniom pożarowym zakupiono 4 zestawy do rozdrabniania odpadów pozrębowych (ciągnik + kruszarka) dla RDLP Białystok oraz 3 kruszarki dla 2 RDLP, zakupiono sprzętu łączności dla 2 RDLP oraz 19 motopomp pływających dla RDLP Piła,
- przeciwdziałając zagrożeniom ze strony szkodliwych owadów zakupiono 2 komory klimatycznych, dla Instytutu Badawczego Leśnictwa, do badań nad grzybami i bakteriami w celu opracowania technologii produkcji biologicznych insektycydów i ich wykorzystania do ograniczenia populacji owadów,
- wzmocniono system ochrony przeciwpożarowej lasów w LZD Rogów przez zakup samochodu wyposażonego w wysokociśnieniowy moduły gaśnicze oraz modernizację 2 masztów radiowych i zakup radioprzebiennika.

Cel 8.5 Modernizacja bazy szkółkarskiej w celu optymalizacji produkcji szkółkarskiej pod względem ilości, jakości i asortymentu materiału sadzeniowego.

W ramach programu zrealizowano umowy na wykonanie następujących zagadnień:

- doposażono 8 szkółek na potrzeby programu mikoryzacji (umowy z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych i RDLP Warszawa),
- doposażenie 3 szkółki w ramach Programu dla Beskidów (RDLP Katowice).

VIII.6.8. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 r.

- Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych - „Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości – wyprzedzające przygotowanie gleby w 2004 do zalesień roku 2005” – kwota dotacji **3.215** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach – „Program dla Beskidów” – przebudowa strukturalna drzewostanów” - kwota dotacji **2.296** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku – „Odnowienie-przebudowa drzewostanów na terenach pohuraganowych w nadleśnictwach RDLP Białystok wraz z ochroną upraw - kwota dotacji **1.300** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach – „Dokończenie budowy sieci dostrzegalni pożarowych na terenie lasów województwa opolskiego” - kwota dotacji **1.250** tys. zł,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku – „Zapobieganie pożarom lasów na terenie RDLP w Białymstoku – zakup maszyn do rozdrabniania pozostałości pozrębowych” - kwota dotacji **1.064** tys. zł.

VIII.7. Państwowy Monitoring Środowiska

W ramach tego dziedziny dofinansowywane były zadania mające na celu doskonalenie funkcjonowania systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

VIII.7.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2005 r.

W 2005 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zawarto 20 umów dotacji na kwotę **60.651** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **60.651** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 100%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	18	14 551	14 551	100,0
• dotacje nieinwestycyjne	2	46 100	46 100	100,0

VIII.7.2. Realizowane programy

Przedsięwzięcia z dziedziny monitoringu realizowane były w ścisłym uzgodnieniu z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska ustawowo koordynującym system PMŚ zgodnie z przyjętym przez Kierownictwo Ministerstwa Środowiska „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2003-2005”.

VIII.7.3. Efekty rzeczowe z umów zawartych i przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

Ze względu na ciągłość prowadzonych prac i zapewnienie wywiązywania się z zawartych umów, porozumień krajowych i międzynarodowych w rozdziale tym odstąpiono od podziału na prezentację w układzie umów zawartych oraz przedsięwzięć zakończonych.

W 2005 roku w ramach modernizacji bazy laboratoryjnej WIOŚ zrealizowano zakup m.in. 3 zestawów do badań hydrobiologicznych, 12 zestawów do oznaczania węgla ogólnego, organicznego i nieorganicznego w próbach wody i ścieków, 4 chromatografów cieczowych, 2 chromatografów jonowych, 2 spektrometrów ICP, 3 spektrometrów absorpcji atomowej, spektrofotometru IR z transformacją Fouriera, analizatora gazów z procesów spalania energetycznego, 2 analizatorów AOX, 20 szt. autoklawów oraz dodatkowego wyposażenia do zakupionej aparatury kontrolno - pomiarowej.

W roku 2005 kontynuowano prace nad zaprojektowaniem, wykonaniem i wdrożeniem pierwszego etapu systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska EKOINFONET dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska. Projektowany system będzie podstawą rozwoju zaplecza informatycznego Państwowego Monitoringu Środowiska, który umożliwi gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie danych środowiska we wszystkich jego aspektach takich jak emisje, stan środowiska, podejmowanie działań, efekty ekologiczne podejmowanych działań. System będzie również podstawą do raportowania i udostępniania informacji o środowisku. Przewiduje się wykonanie między innymi Krajowego Repozytorium

Danych IOŚ oraz systemu przetwarzania danych z portalem Inspekcji oraz innymi aplikacjami służącymi do prognozowania, raportowania, ostrzegania itp.

Wszystkie prace projektowe i wdrożeniowe będą syntetycznie udokumentowane i uzgadniane z GIOŚ. Opracowane bazy danych będą testowane na co najmniej dwóch zestawach danych wprowadzanych przez WIOŚ. W ramach prac zostanie przeprowadzone szkolenie dla administratorów IOŚ oraz zainteresowanych pracowników urzędów marszałków województw.

EKOINFONET, którego pierwszym elementem będą wdrożone bazy danych w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza, ilości pobieranej wody oraz ilości i jakości odprowadzanych ścieków docelowo pozwoli na wykonywanie zadań Polski wynikających z prawodawstwa Unii Europejskiej oraz z podpisanej przez Polskę Konwencji ONZ Europejskiej Komisji Gospodarczej o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

Na uwagę zasługuje fakt, że w wyniku wieloletniej współpracy i pomocy finansowej udzielanej przez Narodowy Fundusz Inspekcji Ochrony Środowiska na zakupy aparatury kontrolno-pomiarowej wszystkie Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska i ich delegatury funkcjonowały w oparciu o wdrożony system jakości mający na celu akredytację laboratoriów, zgodnie z europejskimi kryteriami zawartymi w normie PN-EN 17025.

Jednocześnie w 2005 roku kontynuowano finansowanie prac badawczo – pomiarowych związanych z funkcjonowaniem systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Zakres badawczy niniejszych pomiarów obejmował prowadzenie badań monitoringowych związanych z pomiarami tła zanieczyszczenia atmosfery na stacjach w Łebie, Jarczewie i na Śnieżce oraz na stacji „Puszcza Borecka”, skażeń promieniotwórczych powierzchni ziemi, wód i osadów dennych, tła promieniowania gamma, rozkładu pionowego ozonu, całkowitej zawartości ozonu nad Polską i Europą Środkową, natężenia promieniowania UV-B oraz w sieci wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych. Prowadzono monitoring Bałtyku, jakości wód podziemnych sieci krajowej, lasów i oceny ich zdrowotności, a także realizowano program zintegrowanego monitoringu środowiska przyrodniczego.

Przedsięwzięcia niniejsze są między innymi wynikiem podpisania przez Polskę Protokołu EMEP do Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości. Podobieństwa programowe umożliwiają jednocześnie obsługę programu GAW/WMO oraz potrzeby HELCOM/EGAP. Związane są również z zaleceniami Konwencji w sprawie ochrony warstwy ozonowej. Ponadto stanowią realizację zobowiązań rządu polskiego wynikających z podpisanej w 1974 roku Konwencji Helsińskiej „O Ochronie Środowiska Morskiego Obszaru Morza Bałtyckiego”.

Ponadto w 2005 roku Narodowy Fundusz kontynuował finansowanie na zamówienie Ministra Środowiska opracowania przez Państwową Służbę Hydrologiczno-Meteorologiczną Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej charakterystyk hydrologicznych i meteorologicznych dla potrzeb podejmowania decyzji w gospodarce wodnej i ochronie środowiska. Charakterystyki hydrologiczne opracowywane dla potrzeb gospodarowania wodą można sklasyfikować w 4 zasadniczych, wynikających z ich wykorzystania, grupach dotyczących:

- rozpoznawania tendencji i przebiegu procesów oraz zjawisk hydrologicznych dla potrzeb między innymi: ograniczania skutków (szkód i strat) występowania hydrologicznych zjawisk ekstremalnych,
- wymiarowania obiektów przeciwpowodziowych oraz urządzeń do odprowadzania lub przeprowadzania wielkich wód oraz urządzeń narażonych na ich niszczące działanie,

- planowania wodno-gospodarczego oraz działań w zakresie kształtowania i rozwoju użytkowania zasobów wodnych, a w szczególności: oceny zasobów wodnych kraju i ich zmienności w czasie i przestrzeni, oceny zasobów regionalnych, określenia warunków korzystania z wód dorzecza, oceny jakości wód oraz udzielania pozwoleń wodno – prawnych,
- regulacji rzek.

Jednocześnie Narodowy Fundusz na zamówienie Ministra Środowiska w 2005 roku kontynuował finansowanie realizacji pomiarów i badań hydrogeologicznych na obszarze kraju określonych w ustawie z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późniejszymi zmianami) szczególnie w zakresie obserwacji stanów wód, weryfikacji i rozbudowy sieci obserwacyjnej, organizacji, modernizacji i utrzymania baz danych hydrogeologicznych, przygotowania prognoz, komunikatów, biuletynów i rocznika, jak również ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w hydrosferze.

VIII.7.4. Ważniejsze umowy zawarte w 2005 r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2005 roku, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Główny Inspektor Ochrony Środowiska – Opracowanie sposobu prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych oraz zasad funkcjonowania systemu ocen wg wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej – kwota dotacji **700** tys. zł,
- Śląski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – Zakup specjalistycznej aparatury badawczo – pomiarowej dla potrzeb laboratoriów WIOŚ w Katowicach w 2005 roku – kwota dotacji **1.779** tys. zł,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – Zakup dla WIOŚ w Poznaniu aparatury kontrolno – pomiarowej do wykonywania badań wód powierzchniowych i podziemnych – kwota dotacji **1.965** tys. zł,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Prowadzenie działalności Państwowej Służby Hydrologiczno - Meteorologicznej w 2005 roku – kwota umowy **45.400** tys. zł.

VIII.7.5. Wielkości wg form finansowania z przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

W 2005 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zakończono 20 umów na kwotę **79.052** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **81.654** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 96,8%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	12	16 378	18 301	89,5
• dotacje nieinwestycyjne	8	62 674	63 353	98,9

VIII.7.6. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 r.

Ważniejszymi przedsięwzięciami zakończonymi w Narodowym Funduszu w 2005 roku, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska były:

- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Opracowanie przez Państwową Służbę Hydrologiczno – Meteorologiczną IMiGW charakterystyk hydrologicznych i meteorologicznych dla potrzeb podejmowania decyzji w gospodarce wodnej i ochronie środowiska – kwota dotacji **42.084** tys. zł,
- Państwowy Instytut Geologiczny – Działalność Państwowej Służby Hydrogeologicznej – kwota dotacji **8.685** tys. zł,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Monitoring wód powierzchniowych. Badanie i ocena jakości wód w rzekach w latach 2003 - 2005 – kwota dotacji **2.000** tys. zł,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Nadzór nad funkcjonowaniem i rozwojem systemu monitoringu hałasu w latach 2003 - 2005 – kwota dotacji **1.445** tys. zł.

VIII.8. Zapobieganie klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwanie ich skutków

VIII.8.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2005 r.

W 2005 roku program zapobiegania klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwania ich skutków był dofinansowywany wyłącznie w formie dotacji inwestycyjnych. Zawarto 34 umowy dotacji na kwotę **25.928** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **61.268** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 42,3%.

VIII.8.2. Efekty rzeczowe z umów zawartych w 2005 r.

W 2005 roku w ramach realizacji przedsięwzięć związanych z zapobieganiem klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwaniem ich skutków Narodowy Fundusz skierował środki finansowe na odtworzenie i rozbudowę zdolności operacyjnej jednostek uczestniczących w akcjach ratowniczych (Państwowa Straż Pożarna, Policja, Ochotnicza Straż Pożarna, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej), a także podejmujących działania zapobiegania powstaniu poważnych awarii oraz usuwania ich skutków (Straż Graniczna, Państwowa Straż Rybacka).

Na podstawie umów dotacji zawartych z Komendami Wojewódzkimi Państwowej Straży Pożarnej w 2005 roku dokonano zakupu 55 samochodów ratowniczo – gaśniczych z funkcją do ograniczania stref skażeń, podnośnika PMT-25D, 3 podnośników hydraulicznych, przyczepę proszkową, sprzętu do działań przeciwpowodziowych w postaci motopomp, zapór przeciwpowodziowych i pontonów. Na podstawie umów dotacji zawartych z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Mławie i Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Białej Podlaskiej zakupiono 2 średnie samochody ratowniczo – gaśnicze. Zakupy te zostały sfinansowane wspólnie z jednostkami samorządowymi i firmami ubezpieczeniowymi.

W 2005 roku Narodowy Fundusz wspomagał doposażenie jednostek prowadzących działalność szkoleniową ratowników biorących udział w akcjach podczas katastrof oraz wypadków ekologicznych. W ramach powyższych działań dofinansowano następujące zakupy:

- Szkoła Główna Służby Pożarniczej w Warszawie
 - 2 samochody ratowniczo – gaśnicze,
 - lekki samochód ratownictwa technicznego,
 - lekki samochód ratowniczo – gaśniczy z systemem TELESTO (gaszenia pożarów mgłą wodną),
 - różnego rodzaju sprzęt ratowniczo – dydaktyczny
- Podoficerska Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy
 - różnego rodzaju sprzęt ratowniczo – dydaktyczny,
- Ośrodek Szkoleniowe Podlaskiej Komendy Wojewódzkiej PSP w Łapach
 - wyposażenie komory dymowej do doskonalenia zawodowego strażaków

Jednocześnie w 2005 roku Komenda Główna Policji otrzymała wsparcie w postaci zakupu 5 łodzi patrolowych typu R-3 i 4 łodzi patrolowych typu R-2 przeznaczonych do prowadzenia działań związanych z ochroną środowiska przyrodniczego oraz 8 specjalizowanych samochodów w wersji „Mobilne Laboratorium Ratownictwa Ekologicznego”.

Dla potrzeb Straży Granicznej dofinansowano zakup 4 łodzi patrolowych, 26 kompletów sygnalizatorów skażeń promieniotwórczych oraz 23 kompletów analizatorów spalin.

W 2005 roku dla laboratoriów i pogotowia pomiarowego Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego zakupiono wyposażenie i sprzęt kontrolno – pomiarowy w postaci 26 szt. jedno - i wielokanałowych mierników gazów 5 szt. analizatorów gazowych, 2 szt. mikrochromatografów oraz urządzenie „sztuczne płuca” do badań sprzętu ochrony dróg oddechowych.

Narodowy Fundusz zakupił dla Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej 70 samochodów specjalistycznych wyposażonych w sprzęt do prac interwencyjnych i usuwania skutków powodzi na terenie Polski.

Ponadto ze środków przeznaczonych na ten program dofinansowano w formie umowy trójstronnej studium wykonalności programu budowy flotylii lodołamaczy realizowany na zamówienie Ministra Środowiska.

VIII.8.3. Ważniejsze umowy zawarte w 2005 r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2005 roku, w ramach zapobiegania klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwania ich skutków dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Komendant Główny Policji – Zakup Mobilnych Laboratoriów Ratownictwa Ekologicznego (MLRE) dla jednostek Policji – kwota dotacji **2.000** tys. zł,
- Komendant Główny Policji – jednostki Policji – 3 umowy na zakup łodzi patrolowych przeznaczonych do prowadzenia działań związanych z ochroną środowiska - kwota dotacji **920** tys. zł,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej Warszawa – Zakup 70 sztuk samochodów specjalistycznych wyposażonych w sprzęt do prac interwencyjnych i usuwania skutków zagrożeń powodziowych na terenie Polski – kwota dotacji **11.600** tys. zł,
- Państwowa Straż Pożarna – Jednostki Ratowniczo – Gaśnicze – 19 umów na zakup samochodów ratowniczo – gaśniczych – kwota dotacji **7.550** tys. zł.

VIII.8.4. Wielkości wg form finansowania z przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

W 2005 roku zakończono 34 umowy wyłącznie w formie dotacji inwestycyjnych na kwotę **26.751** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **68.043** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu wyniósł 39%.

VIII.8.5. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 r.

Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w Narodowym Funduszu w 2005 roku, w ramach zapobiegania klęskom żywiołowym i awariom oraz usuwania ich skutków dotyczyły następujących umów:

- Komendant Główny Policji – Zakup 44 szt. łodzi patrolowych przeznaczonych do prowadzenie działań związanych z ochroną środowiska – kwota dotacji **3.486** tys. zł,
- Państwowa Straż Pożarna – Jednostki Ratowniczo – Gaśnicze - 22 umowy na zakup samochodów ratowniczo – gaśniczych do ograniczania stref skażeń – kwota dotacji **9.602** tys. zł,
- Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP – Zakup 5 szt. lekkich samochodów ratowniczo - gaśniczych dla jednostek ochotniczych straży pożarnych – kwota dotacji **1.000** tys. zł.
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej Warszawa – Zakup sprzętu transportu wodnego i lądowego do prowadzenia przez RZGW działań związanych z ochroną przeciwpowodziową na terenie Polski – kwota dotacji **7.800** tys. zł.

VIII.9. Górnictwo

VIII.9.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2005r.

W 2005 r. w dziedzinie górnictwo zawarto 6 umów na kwotę **74.520** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **92.780** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 80,3 %. Wszystkie przedsięwzięcia były finansowane w formie dotacji.

VIII.9.2. Realizowane programy

W dziedzinie górnictwo w 2005 r. realizowany był program oznaczony nr 9 „Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin i ich wzbogacania oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko procesów likwidacji zakładów górniczych” w którego ramach realizowano następujące cele:

- rekultywacja powierzchni ziemi na terenach zdegradowanych działalnością górnictwem (cel 9.1),
- wprowadzanie technologii ograniczających powstawanie odpadów w trakcie wydobycia i przeróbki surowców (cel 9.2),
- ochrona powierzchni ziemi przed skutkami eksploatacji podziemnej i otworowej między innymi poprzez podsadzanie i lokowanie odpadów mineralnych (cel 9.3),
- ujmowanie i uzdatnianie wód kopalnianych i wód zasolonych (cel 9.4).

VIII.9.3. Realizacja programów

Na poszczególne cele w ramach programu 9 z dziedziny górnictwo przypada odpowiednio:

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
9	1	992	1230	80,6
9.1	3	69 792	75 753	92,1
9.3	2	3 736	15 797	23,7

VIII.9.4. Planowane efekty ekologiczne i rzeczowe z umów zawartych w 2005 r.

Największy udział w przyznanej dofinansowaniu mają przedsięwzięcia, których celem jest ostateczna likwidacja i rekultywacja terenów zdegradowanych wydobywaniem i przetwórstwem rudy siarkowej oraz wydobywaniem soli metodą ługowania.

W przypadku rekultywacji terenów po górnictwie siarki, zawarte umowy były kontynuacją procesu likwidacyjnego zakładów górniczych, rozpoczętego w 1994 r. W ustawie budżetowej na rok 2005 zobowiązano Narodowy Fundusz do wydatkowania na ten cel **48.500** tys. zł.

Efekty ekologiczne są równoznaczne z efektami rzeczowymi, a w szczególności polegają na:

- likwidacji otworów eksploatacyjnych, erupcji i samowypływów,
- likwidacji składowisk siarki i neutralizacji gruntu,
- odwadniania terenów górniczych i uzdatniania wód kopalnianych,
- regulacji stosunków wodnych,
- ochronie głównych zbiorników wód podziemnych przed migracją zanieczyszczeń powstałych w wyniku wzbogacania surowców,
- prowadzeniu prac zabezpieczających przed zagrożeniami związanymi z likwidacją zakładów górniczych,
- budowie obiektów hydrotechnicznych i infrastruktury, umożliwiających ostateczne zagospodarowanie wyrobiska po eksploatacji siarki,
- rekultywacji terenów (technicznej i biologicznej),
- zagospodarowaniu zrehabilitowanych terenów,
- wykonaniu niezbędnych projektów, dokumentacji, ekspertyz związanych z likwidacją zakładów górniczych.

Efekty ekologiczne i rzeczowe z podpisanych umów w 2005 r. w podziale na poszczególne cele przedstawiają się następująco :

Lp	Program	Efekt ekologiczny i rzeczowy	Wielkość efektu
1	2	3	4
1	9	<ul style="list-style-type: none">• Budowa instalacji zasilania w energię elektryczną i osuszanie powietrza wlotowego przewietrzającego kopalnię – zabezpieczenie powierzchni ziemi przed osiadaniami i konwergencją górotworu.	Równoznaczny z rzeczowym
2	9.1	<ul style="list-style-type: none">• Wyeliminowanie przyczyn skażenia powierzchni ziemi substancjami chemicznymi powstałymi w procesie wydobywania i przeróbki kopalin,• Rekultywacja terenów zdegradowanych,• Usuwanie skutków i zagrożeń spowodowanych górnictwem eksploatacją oraz prowadzenie robót likwidacyjnych i zabezpieczających.	Równoznaczny z rzeczowym
3	9.3	<ul style="list-style-type: none">• Posażanie i wyizolowanie wyrobisk kopalnianych rud cynku i ołowiu – 364 tys. m³ ochrona wód podziemnych wykorzystywanych do celów pitnych przed zanieczyszczeniem siarczanami	364 tys m ³ Równoznaczny z rzeczowym

VIII.9.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2005 r.

- Kopalnia Siarki „Machów” PP – „Rekultywacja terenów pogórnictwa PP Kopalni Siarki „Machów” w obszarach Machów-Piaseczno, Jezioro, Grzybów – etap 2005” (cel 9.1)- kwota dotacji **41.385** tys. zł,
- Kopalnia Soli „Wieliczka” PP - „Ochrona powierzchni, zasobów wód powierzchniowych i podziemnych przed negatywnymi skutkami zagrożeń naturalnych

likwidowanej kopalni otworowej „Barycz” przyległej do zachodniej części zabytkowej Kopalni Soli „Wieliczka”(cel 9.1) – kwota dotacji **22.607** tys. zł,

- Zakłady Górnicze „Trzebionka S.A. – „Ochrona wód podziemnych wykorzystywanych do celów pitnych przed zanieczyszczeniem siarczanami- Etap V : podsadzanie i izolacja pustek w części centralnej, północnej i zachodniej kopalni oraz III horyzoncie rudnym” (cel 9.3) – kwota dotacji **3.600** tys. zł.

VIII.9.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2005r.

W 2005 r. w dziedzinie Górnictwa zakończono 9 przedsięwzięć dofinansowanych w kwocie **110.534** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **134.441** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 82,2 %.

VIII.9.7 Realizacja programów

Na poszczególne cele przypadało odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
9.1	6	75 766	78 770	96,2
9.3	2	368	661	55,7
9.4	1	34 400	55 010	62,5

Efekty ekologiczne i rzeczowe osiągnięte z przedsięwzięć zakończonych w 2005r. przedstawiają się następująco:

Program	Efekt ekologiczny i rzeczowy	Wielkość efektu
1	2	3
9.1	<ul style="list-style-type: none"> • Wyeliminowanie przyczyn skażenia powierzchni ziemi substancjami chemicznymi powstałymi w procesie wydobywania i przeróbki kopalni, • Rekultywacja terenów zdegradowanych, • Usuwanie skutków i zagrożeń spowodowanych górnictwem eksploatacją oraz prowadzenie robót likwidacyjnych i zabezpieczających. 	Równoznaczny z rzeczowym
9.3	<ul style="list-style-type: none"> • Szczelna likwidacja dwóch otworów eksploatacyjnych solanek jodowo-bromowych – wraz z rekultywacją terenów przyległych 	2 szt
9.4	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa zakładu utylizacji zasolonych wód kopalnianych – wyeliminowanie zagrożenia ekologicznego polegającego na wprowadzeniu do cieków powierzchniowych wód zasolonych o średnim zasoleniu do 108 g/dm³, • Zmniejszenie ilości wprowadzanych zanieczyszczeń do atmosfery w tym w szczególności: 	min 180 tys. m ³ /rok SO ₂ - o 204 Mg/rok CO - o 184 Mg/rok pyłu - o 365 Mg/rok

VIII.9.8. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 r.

- Kopalnia Siarki „Machów” PP – „Rekultywacja terenów pogórnich Kopalni Siarki „Machów” etap 2004” – kwota dotacji **53.000** tys. zł,
- Kopalnie i Zakłady Przetwórstwa Siarki „Siarkopol” – Rekultywacja terenów pogórnich, likwidacja obiektów i otworów wiertniczych Zakładu Górniczego „Jeziorko” – kwota dotacji **7.800** tys.zł,
- Bytomska Spółka Restrukturyzacji Kopalń Sp z o.o. – „Rekultywacja i zagospodarowanie terenu po byłym osadniku WS-23” - kwota dotacji **1.337** tys. zł ,
- Ośrodek Badawczo Rozwojowy Górnictwa Surowców Chemicznych „Chemkop” – „Likwidacja otworu eksploatacyjnego Łapczyca 3 kopalni solanek jodowo bromowych” – kwota dotacji **232** tys.zł,
- Kopalnia Soli „ Wieliczka” PP – „Utylizacja wód zasolonych z Kopalni Soli Wieliczka” – kwota dotacji **34.400** tys.zł.

VIII.10. Geologia

VIII.10.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2005 r.

W 2005 r. w dziedzinie geologii zawarto 80 umów na kwotę **132.493** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **134.667** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 98,39 %. Wszystkie przedsięwzięcia były finansowane w formie dotacji. W zdecydowanej większości są to projekty realizowane na zamówienie Głównego Geologa Kraju i finansowane w ramach umów trójstronnych.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	52	118 586	118 776	99,8
• dotacje nieinwestycyjne	28	13 907	15 891	87,5

VIII.10.2. Realizowane programy

W dziedzinie geologii w 2005 r. realizowany był program oznaczony nr 10 „ Finansowanie potrzeb geologii w zakresie poznania budowy geologicznej kraju oraz w zakresie gospodarki zasobami złóż kopalni i wód podziemnych”, w którego ramach realizowano następujące cele:

- badania i prace geologiczne dla ochrony środowiska (cel 10.1),
- kartografia geologiczna, hydrogeologiczna i geośrodowiskowa (cel 10.2),
- dokumentowanie zasobów wód podziemnych oraz głównych zbiorników wód podziemnych (cel 10.3),
- rozpoznawania możliwości wykorzystania energii geotermalnej oraz wód mineralnych i leczniczych (cel 10.4),
- regionalne badania budowy geologicznej kraju (cel 10.5),
- ocena perspektyw surowcowych kraju i gospodarka zasobami złóż kopalni (cel 10.6).

VIII.10. 3. Realizacja programów

Na poszczególne cele z dziedziny geologii przypada odpowiednio:

Cel	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
10.1	15	18 383	18 574	99,0
10.2	9	41 248	41 248	100,0
10.3	21	17 752	19 736	90,0
10.4	3	402	402	100,0
10.5	11	27 479	27 479	100,0
10.6	21	27 229	27 229	100,0

VIII.10.4. Planowane efekty rzeczowe z umów zawartych w 2005 r.

W wyniku realizacji zawartych w 2005r. umów planuje się uzyskanie następujących efektów ekologicznych:

- Bazy danych geosrodowiskowych w formacie GIS,
- Opracowania kartograficzne – mapy tematyczne seryjne i nieseryjne,
- Dokumentacje hydrogeologiczne ustalające zasoby dyspozycyjne wód podziemnych,
- Wyznaczanie obszarów występowania wód potencjalnie leczniczych,
- Badania budowy geologicznej kraju – dokumentacje, opracowania naukowo-badawcze,
- Weryfikacja zasobów złóż surowców mineralnych.

VIII.10.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2005 r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2005 r., w dziedzinie geologii dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie – „Badania geologiczne uzupełniające w rejonie budowanego zbiornika wodnego „Świnna Poręba” oraz w strefie jego wpływów” – kwota dotacji **3.542** tys. zł,
- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie – „Szczegółowa mapa geologiczna Tatr w skali 1:10 000 – etap I obejmujący 9 arkuszy” – kwota dotacji **1.930** tys. zł,
- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie – „Działalność Państwowej Służby Hydrogeologicznej w 2005 r.” – kwota dotacji **8.624** tys. zł,
- Politechnika Wrocławska – „Studium możliwości rozpoznania nowych wystąpień wód mineralizowanych, swoistych i termalnych na obszarze bloku przedsudeckiego” – kwota dotacji **150** tys. zł,
- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie – „Zintegrowany program płytkich wierceń badawczych dla rozwiązania istotnych problemów budowy geologicznej kraju” – kwota dotacji **10.827** tys. zł,
- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie – „Badanie geochemiczne osadów Południowego Bałtyku pod kątem analizy skażeń geogenicznych i poszukiwań naftowych” – kwota dotacji **12.500** tys. zł.

VIII.10.6. Wielkości wg form finansowania z przedsięwzięć zakończonych w 2005r.

W roku 2005 zakończono finansowanie 27 umów, dotowanych kwotą **43.097** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **43.097** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu stanowił 100,0%.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
2	3	4	5	6
• dotacje inwestycyjne	22	42 367	42 367	100,0
• dotacje nieinwestycyjne	5	730	730	100,0

VII.10.7. Realizacja programów

Na poszczególne programy z dziedziny geologii przypada odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
10.1	7	6 848	6 848	100,0
10.2	5	29 270	29 270	100,0
10.3	5	526	526	100,0
10.4	2	823	823	100,0
10.5	2	3669	3 669	100,0
10.6	6	1962	1 962	100,0

Efekty rzeczowe z przedsięwzięć zakończonych w podziale na cele przedstawiają się następująco:

- Prognozy wpływu skutków eksploatacji złóż kopalni na środowisko,
- Opracowania kartograficzne – mapy tematyczne seryjne i nieseryjne,
- Projekty prac geologicznych dla sporządzenia dokumentacji hydrogeologicznych ustalające zasoby dyspozycyjne wód podziemnych,
- Wyznaczanie obszarów występowania wód potencjalnie leczniczych,
- Badania budowy geologicznej kraju – dokumentacje, opracowania naukowo-badawcze,
- Weryfikacja zasobów złóż surowców mineralnych, waloryzacja złóż kopalni.

VIII.10.8. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 r.

- Główny Instytut Górnictwa w Katowicach – „Prognoza skutków wpływu elementów środowiska geologicznego na środowiska naturalne w związku z likwidacją kopalń węgla kamiennego” – kwota dotacji **2.005** tys. zł,
- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie – „Mapa geologiczno-gospodarcza w skali 1:50 000 – Etap III” – „część I – opracowanie 312 arkuszy nowych wykonywanych przez PIG i podwykonawców w latach 2002 – 2004”, „część II aktualizacja 286 arkuszy wraz z wprowadzeniem dodatkowej warstwy informacyjnej wykonywana przez PIG i podwykonawców w latach 2002 – 2004”, „część III – prace towarzyszące w latach 2002 – 2005” – łączna kwota dotacji **28.492** tys. zł,

- Intergrated Managment Services Sp z o.o. – „Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki bezpośredniego odpływu podziemnego do akwenu bałtyckiego” – kwota dotacji **294** tys. zł,
- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie – „Opracowanie bazy danych o wodach leczniczych, potencjalnie leczniczych i termalnych dla banku HYDRO” – kwota dotacji **804** tys. zł,
- Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych – „Realizacja póluszczegółowych badań magnetycznych T na obszarze Karpat i Przedgórze – kwota dotacji **3.171** tys. zł,
- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie – „Prowadzenie rejestru zasobów i przygotowanie materiałów do bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce w 2004 r. – kwota dotacji **1.220** tys. zł.

VIII.11. Edukacja ekologiczna

Jednym z zadań Narodowego Funduszu jest między innymi wpływanie na kształt świadomości ekologicznej społeczeństwa. Podejmowanych jest szereg działań we współpracy z resortami środowiska, kultury, edukacji i zdrowia, mających na celu zwiększenie efektywności wykorzystania funduszy i wdrażania w życie polityki ekologicznej państwa.

VIII.11.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2005 r.

W roku 2005 w dziedzinie edukacji ekologicznej zawarto 177 umów na kwotę **20.126** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wyniosła **65.311** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 30,8 %.

Z powyższych wielkości na poszczególne formy finansowania przypada odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
• dotacje inwestycyjne	21	5 097	31 215	16,3
• dotacje nieinwestycyjne	156	15 029	34 096	44,1

VIII.11.2. Realizowane programy

W dziedzinie edukacji ekologicznej w 2005 roku realizowane były następujące programy:

1. Kształtowanie ekologicznych postaw i zachowań społeczeństwa oraz profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska w ramach edukacji ekologicznej (program 13), w ramach którego wydzielono następujące cele:
 - Rozwój bazy służącej realizacji programów edukacyjnych w kwalifikowanych ośrodkach edukacji ekologicznej (cel 13.1),
 - Wspieranie realizacji programów edukacyjnych w zakresie aktywnej edukacji ekologicznej oraz w ramach kampanii informacyjno-promocyjnych (cel 13.2),
 - Wspieranie realizacji cyklicznych programów edukacyjnych telewizyjnych i radiowych emitowanych na antenie ogólnopolskiej (cel 13.3),
 - Wspieranie realizacji programów edukacyjnych poprzez produkcję pomocy dydaktycznych (cel 13.4),

- Promocja zagadnień związanych z ochroną środowiska oraz wspomaganie programów edukacyjnych poprzez dofinansowanie czasopism i wkładek ekologicznych (cel 13.5),
- Wspieranie działalności wydawniczej, wspomagającej edukację ekologiczną ze szczególnym naciskiem na pozycje przeznaczone dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz materiały dydaktyczne dla nauczycieli; z zakresu zarządzania środowiskiem; popularyzatorskie opracowania przedstawiające kompendia wiedzy z zakresu ekologii (cel 13.6),
- Wspieranie różnych form doskonalenia zawodowego animatorów edukacji ekologicznej (cel 13.7),
- Wspieranie konferencji i seminariów o zasięgu krajowym, szczególnie istotne dla spraw edukacji ekologicznej (cel 13.8),
- Wspieranie konkursów i przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną oraz wspieranie (cel 13.9),
- Wspieranie programów edukacyjnych realizowanych przez parki narodowe i parki krajobrazowe w tym wyposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne (cel 13.10),
- Wspieranie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska (cel 13.11),
- Wspieranie działalności informacyjno-edukacyjnej realizowanej z wykorzystaniem wortalu i portali internetowych (cel 13.12).

2. Wspieranie działalności pozarządowych organizacji ekologicznych (program 15)

VIII.11.3. Realizacja programów

Na poszczególne programy z dziedziny edukacji ekologicznej przypada odpowiednio:

Program 13

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
13.1	4	1 614	23 533	6,9
13.2	26	4 177	7 436	56,2
13.3	16	3 637	4 439	81,9
13.4	1	89	113	78,8
13.5	28	1 649	9 930	16,6
13.6	4	541	621	87,1
13.7	0	0	0	0
13.8	15	450	2 016	22,3
13.9	35	2 357	5 816	40,5
13.10	18	3 582	7 816	45,8
13.11	4	782	2 068	37,8
13.12	5	416	581	71,6

Program 15

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
15	21	831	940	88,4%

VIII.11.4 Planowane efekty rzeczowe z umów zawartych w 2005 r.

Efekty rzeczowe w podziale na poszczególne programy przedstawiają się następująco:

Program 13

Cel	Efekt ekologiczny i rzeczowy	Wilekość efektu
1	2	3
13.1	zakup sprzętu dydaktycznego:	
	komputery z wyposażeniem	41
	sprzęt audiowizualny	72
	drobny sprzęt dydaktyczny	178
	zakup pomocy dydaktycznych	74
	prace remontowo - adaptacyjne (m2)	3 916
	zakup mebli	862
	inne elementy wyposażenia	5
	liczba osób biorących udział w działaniach realizowanych przez ośrodek	62 500
	organizacja programów edukacyjnych	2
	liczba osób biorących udział w programach edukacyjnych	2 500
	druk map w nakładzie	2 000
	wydanie przewodnika po ścieżkach i obiektach dydaktycznych w nakładzie	1 000
	budowa i obsługa stron internetowych	3
	tworzenie i modernizacja ścieżek dydaktycznych	4
łącna długość ścieżek dydaktycznych (km)	18	
13.2	zorganizowanie konkursów	27
	liczba osób biorących udział w konkursach	119 995
	zorganizowanie konferencji	19
	liczba osób biorących udział w konferencjach	170
	zorganizowanie seminariów	28
	liczba osób biorących udział w seminariach	710
	organizacja warsztatów szkoleniowych	520
	liczba osób biorących udział w warsztatach szkoleniowych	10 705
	organizacja programów edukacyjnych	44
	liczba osób biorących udział w programach edukacyjnych	6 048 014
	przygotowanie i druk plakatów	41
	łącny nakład plakatów	159 228
	opracowanie i druk biuletynów informacyjnych	25
	łącny nakład biuletynów informacyjnych	39 300
	wydanie periodyków ekologicznych	3
	łącny nakład periodyków	24 000
	wydawanie kwartalników ekologicznych	6
	łącny nakład kwartalników	35 000
	wydawnictwa konferencyjne i szkoleniowe	20
	łącny nakład wydawnictw konferencyjnych i szkoleniowych	20 975
	przygotowanie i wydawanie książek ekologicznych	15
	łącny nakład książek ekologicznych	93 600
	wydawanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	52
	łącny nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	450 759
	wydanie scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	28
	łącny nakład scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	4 750
	inne (np. gry, quizy)	31
łącny nakład	96 260	
budowa i obsługa stron internetowych	15	

	wydawanie internetowych periodyków ekologicznych	3
	materiały informacyjno-edukacyjne na CD	4
	łączy nakład materiałów na CD	10 045
	publikacje na stronach internetowych	89
	prezentacje multimedialne	1
	zorganizowanie wystaw	9
	liczba osób biorących udział w wystawach	56 000
	organizacja przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną	3
	liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach	15 000
	organizacja przedsięwzięć towarzyszących (koncerty, wycieczki)	7
	tworzenie i modernizacja ścieżek dydaktycznych	1
	realizacja spotów radiowych i telewizyjnych	8
13.3	wydawanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	5
	łączy nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	20 000
	produkcja filmów dokumentalnych	6
	łączy czas trwania filmów dokumentalnych (minuty)	270
	produkcja odcinków cyklicznych programów telewizyjnych	51
	łączy czas trwania cyklicznych programów telewizyjnych	353
	produkcja kaset VHS i płyt CD	20 000
	produkcja programów radiowych	44
13.4	produkcja pomocy dydaktycznych w nakładzie	5 000
13.5	wydawanie miesięczników ekologicznych	13
	łączy nakład miesięczników	3 552 700
	wydawanie kwartalników ekologicznych	6
	łączy nakład kwartalników	31 800
	wydawanie periodyków ekologicznych	8
	łączy nakład periodyków	298 380
13.6	przygotowanie i wydawanie książek ekologicznych	2
	łączy nakład książek ekologicznych	7 100
	wydawanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	1
	łączy nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	25 000
	inne (np. gry, quizy) w nakładzie	3 000
	materiały informacyjno-edukacyjne na CD	5
	łączy nakład materiałów na CD	25 500
13.8	zorganizowanie konferencji	13
	liczba osób biorących udział w konferencjach	2 970
	zorganizowanie seminariów	1
	liczba osób biorących udział w seminariach	70
	przygotowanie i druk plakatów	3
	wydawnictwa konferencyjne i szkoleniowe	21
	łączy nakład wydawnictw konferencyjnych i szkoleniowych	21 390
	wydanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	3
	łączy nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	1 172
	materiały informacyjno-edukacyjne na CD	2
	łączy nakład materiałów na CD	620
	zorganizowanie wystaw	2
	organizacja przedsięwzięć towarzyszących (koncertów, wycieczek)	2
13.9	zorganizowanie olimpiady	2
	liczba osób biorących udział w olimpiadach	69 000
	zorganizowanie konkursów	50
	liczba osób biorących udział w konkursach	85 128
	zorganizowanie konferencji	3
	zorganizowanie seminariów	7
	liczba osób biorących udział w seminariach	350

	organizacja warsztatów szkoleniowych	36
	liczba osób biorących udział w warsztatach szkoleniowych	100
	przygotowanie i druk plakatów	15
	łączy nakład plakatów	65 208
	opracowanie i druk biuletynów informacyjnych	2
	łączy nakład biuletynów informacyjnych	2 580
	wydanie periodyków ekologicznych	8
	wydawnictwa konferencyjne i szkoleniowe	5
	łączy nakład wydawnictw konferencyjnych i szkoleniowych	6 150
	przygotowanie i wydawanie książek ekologicznych	1
	łączy nakład książek ekologicznych	2 000
	wydawanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	14
	łączy nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	99 900
	wydanie scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	1
	łączy nakład scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	2 000
	wydanie przewodników po ścieżkach i obiektach dydaktycznych	1
	łączy nakład przewodników	1 000
	inne wydawnictwa (np.. Gry, quizy)	9
	łączy nakład innych wydawnictw	6 560
	budowa i obsługa stron internetowych	1
	materiały informacyjno-edukacyjne na CD	1
	łączy nakład materiałów na CD	2 000
	zorganizowanie wystaw	29
	organizacja kiermaszy ekologicznych	2
	organizacja przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną	9
	liczba osób którzy wzięli udział w przedsięwzięciach	158 000
	organizacja przedsięwzięć towarzyszących (koncertów, wycieczek)	35
	liczba osób którzy wzięli udział w przedsięwzięciach towarzyszących	15 000
	produkcja pomocy dydaktycznej w nakładzie	3 000
13.10	zakup sprzętu dydaktycznego:	
	komputery z wyposażeniem	35
	sprzęt audiowizualny	125
	drobny sprzęt dydaktyczny	73
	zakup pomocy dydaktycznych	304
	prace remontowo - adaptacyjne (m2)	7 128
	zakup mebli	888
	inne elementy wyposażenia	637
	liczba osób biorących udział w działaniach realizowanych przez ośrodek	226 000
	zorganizowanie konkursów	11
	zorganizowanie konferencji	6
	liczba osób biorących udział w konferencjach	230
	zorganizowanie seminariów	3
	liczba osób biorących udział w seminariach	105
	zorganizowanie warsztatów szkoleniowych	216
	organizacja programów edukacyjnych	7
	przygotowanie i druk plakatów	3
	łączy nakład plakatów	3 000
	druk map w nakładzie	3 000
	opracowanie i druk biuletynów informacyjnych	1
	łączy nakład biuletynów informacyjnych	10 000
	wydanie periodyków ekologicznych	1
	łączy nakład periodyków	300
	wydanie kwartalników ekologicznych	13
	łączy nakład kwartalników	28 000

	wydawnictwa konferencyjne i szkoleniowe	8
	łączy nakład wydawnictw konferencyjnych i szkoleniowych	4 700
	przygotowanie i wydawanie książek ekologicznych	3
	łączy nakład książek ekologicznych	6 000
	wydawanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	26
	łączy nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	94 006
	wydanie scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	5
	łączy nakład scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	7 500
	wydanie przewodników po ścieżkach i obiektach dydaktycznych	12
	łączy nakład przewodników	48 001
	inne wydawnictwa (np.. Gry, quizy)	8
	łączy nakład innych wydawnictw	10 300
	budowa i obsługa stron internetowych	2
	wydanie internetowych periodyków ekologicznych	3
	prezentacje multimedialne w nakładzie	350
	zorganizowanie wystaw	4
	organizacja ekspozycji ekologicznych	2
	organizacja przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną	8
	tworzenie i modernizacja ścieżek dydaktycznych	29
	łączy długość ścieżek dydaktycznych (km)	330
13.11	zakup pomocy dydaktycznych	300
	liczba dzieci dla których przeprowadzono detoksykację organizmu	1 950
	liczba dzieci dla których przeprowadzono badania monitoringowe stanu zdrowia	8 500
13.12	zorganizowanie konkursów	3
	zorganizowanie programów edukacyjnych	50
	wydawnictwa konferencyjne i szkoleniowe	1
	wydanie scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	14
	publikacje na stronach internetowych	8
	prezentacje multimedialne	14
	utworzenie i prowadzenie portalu, wortalu	2

Program 15

W roku 2005 zorganizowano również drugą edycję programu dla pozarządowych organizacji pn. „Wspieranie działalności pozarządowych organizacji ekologicznych”. W programie wzięło udział 37 organizacji, z czego dofinansowanie otrzymało 21. Wśród działań objętych dofinansowaniem znalazły się takie zadania jak: prowadzenie „zielonego telefonu” oraz punktów konsultacyjnych, udzielanie porad prawnych, poprawa działań z zakresu Public Relations organizacji, prowadzenie interwencji terenowych, tworzenie i aktualizacja stron internetowych itp. W ramach tego programu wyposażono również pozarządowe organizacje ekologiczne w sprzęt komputerowy i biurowy oraz pokryto koszty bieżącego utrzymania biura organizacji.

Efekty rzeczowe łącznie z umów podpisanych w 2005 r. przedstawiają się następująco:

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Łączna wielkość efektu	Jednostka miary
2	5	6
doposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne ośrodków edukacji ekologicznych (w tym ośrodków działających przy parkach krajobrazowych, parkach narodowych, leśnych kompleksach promocyjnych)	12	ośrodek
liczba osób biorących udział w działaniach prowadzonych przez ośrodki	6 050 514	osób
tworzenie i modernizacja ścieżek dydaktycznych	34	ścieżki
łączna długość ścieżek dydaktycznych	348	km
produkcja pomocy dydaktycznych (w tym kaset VHS, płyt CD, materiałów drukowanych)	88	rodzajów
łączny nakład pomocy dydaktycznych	92 688	sztuk
wydanie czasopism ekologicznych (periodyki, miesięczniki, kwartalniki)	58	tytułów
łączny nakład czasopism ekologicznych	3 970 180	egzemplarzy
wydanie wydawnictw (książki ekologiczne, plakaty, mapy, ulotki, foldery, broszury, materiały konferencyjne itp.)	315	tytułów
łączny nakład wydawnictw	929 843	egzemplarzy
organizacja konferencji, szkoleń, warsztatów, seminariów, konkursów i wystaw	989	impresz
liczba osób biorących udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach, seminariach, konkursach i wystawach	533 533	osób
organizacja przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną	121	przedsięwzięć
liczba osób biorąca udział w przedsięwzięciach upowszechniających wiedzę ekologiczną	188 000	osób
produkcja programów radiowych i telewizyjnych	109	programów
łączny czas trwania programów radiowych i telewizyjnych	623	minuty
edukacja ekologiczna poprzez internet (tworzenie i obsługa stron internetowych, tworzenie portali, wortali, publikacje internetowe)	32	strony www
detoksykacja organizmu i badania monitoringowe u dzieci z obszarów zanieczyszczonych	10 450	dzieci

VIII.11.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2005 r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2005 roku, w dziedzinie edukacji ekologicznej, dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Stowarzyszenie Eko Idea - „Magiczne pudełko” – pakiet aktywizujący edukację ekologiczną dzieci – kwota dotacji **89** tys. zł,
- Gama Film Sp. z o.o. - „Produkcja pakietów edukacyjnych na płytach CD wraz z broszurą informacyjną dla JST, przedsiębiorstw z branży ochrony środowiska, jednostek badawczo-innowacyjnych oraz wyższych uczelni o kierunku związanym z ochroną środowiska” – kwota dotacji **363** tys. zł,
- Gmina Przelewice - „Botaniczne Centrum Badawczo – Wdrożeniowe w Przelewicach” – kwota dotacji **1.000** tys. zł
- Poleski Park Narodowy – „Edukacja ekologiczna w Poleskim Parku Narodowym” - kwota dotacji **524** tys. zł
- Kampinoski Park Narodowy – „Rozwój bazy służącej realizacji programów edukacyjnych w Kampinoskim Parku Narodowym” – kwota dotacji **551** tys. zł,
- Polska Fundacja Ochrony Zasobów Wodnych – „Konkurs Stockholm Junior Water Prize 2005” – kwota dotacji **17** tys. zł,
- Wojewoda Warmińsko – Mazurski – „Światowy Dzień Ochrony Środowiska – Warmia i Mazury, Olsztyn 2-4 czerwca 2005” – kwota dotacji **225** tys. zł,
- Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych – „Kompleksowa realizacja VI Międzynarodowego Forum Gospodarki Odpadami pt.: „Efektywność gospodarowania odpadami” – kwota dotacji **65** tys. zł,
- Fundacja na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie” – „Profilaktyka zdrowotna dzieci na terenach narażenia środowiskowego na ołów w rejonie Miasteczka Śląskiego” – kwota dotacji **163** tys. zł,
- Fundacja Instytut na Rzecz Ekorozwoju – „Portal internetowy informacyjno – edukacyjny „Natura 2000 a turystyka” – kwota dotacji **85** tys. zł,
- Forum Plus Sp. z o.o. – „Eko-Europa – Magazyn Ekologiczny” – kwota dotacji **512** tys. zł,
- Rokam Media – „Cykl 12 odcinków programu pt.: „Żywioty”” – kwota dotacji **269** tys. zł,
- Telewizja Polska S.A. Agencja Produkcji i Audycji Telewizyjnych – „Realizacja filmu „Park Narodowy Gór Stołowych” – kwota dotacji **241**tys. zł,
- Miasto Stołeczne Warszawa – „Warszawa stolicą czystości” – kwota dotacji **257** tys. zł,
- Fundacja na Rzecz Odzysku Aluminiowych Puszek po Napojach „RECAL” – „Szkolne i przedszkolne projekty recyklingowe” – kwota dotacji **84** tys. zł.

VIII.11.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

W 2005 roku zakończono 172 umów dotacji na łączną kwotę **20.974** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowywanych przedsięwzięć wyniosła **51.053** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu stanowi 41,1 %.

Ilość i kwota umów w podziale na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska kształtuje się odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
dotacje inwestycyjne	23	4 402	9 901	44,6
dotacje nieinwestycyjne	149	16 572	41 152	40,3

VIII.11.7. Realizacja programów

Na poszczególne programy z dziedziny edukacji ekologicznej przypadało odpowiednio:

Program 13

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
0.1	1	520	1 250	41,6
13.1	8	1 861	6 013	31,0
13.2	15	3 272	6 991	46,8
13.3	13	2 877	3 630	79,3
13.4	4	813	1 040	78,2
13.5	30	1 886	10 705	17,6
13.6	8	732	864	84,8
13.7	2	221	306	72,4
13.8	14	622	2 061	30,2
13.9	31	2 163	7 855	27,5
13.10	25	4 608	7 286	63,3
13.11	4	700	1 986	35,3
13.12	5	416	581	71,5

Program 15

Program	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa przedsięwzięć (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
15	12	375	488	76,9

W ujęciu zbiorczym osiągnięty efekt rzeczowy z przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

Program 13

Cel dofinansowania	Efekt ekologiczny i rzeczowy	Wilekość efektu
1	2	3
13.1	zakup sprzętu dydaktycznego:	
	komputery z wyposażeniem	91
	sprzęt audiowizualny	37
	drobny sprzęt dydaktyczny	7 116
	zakup pomocy dydaktycznych	731
	prace remontowo - adaptacyjne (m2)	3 429
	zakup mebli	984
	inne elementy wyposażenia	483
	liczba osób biorących udział w działaniach realizowanych przez ośrodek	51 651
	zorganizowanie konferencji	4
	liczba osób biorących udział w konferencjach	493
	zorganizowanie seminarium	1
	liczba osób biorących udział w seminarium	80
	zorganizowanie warsztatów szkoleniowych	6
	organizacja programów edukacyjnych	4
	liczba osób biorących udział w programach edukacyjnych	108
druk plakatu w nakładzie	1 000	

	druk map w nakładzie	2
	opracowanie i druk biuletynów informacyjnych	6
	łączy nakład biuletynów	4 000
	wydawnictwa konferencyjne i szkoleniowe	4
	łączy nakład wydawnictw konferencyjnych i szkoleniowych	8 000
	przygotowanie i wydawanie książek ekologicznych	2
	łączy nakład książek ekologicznych	2 000
	wydanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	2
	łączy nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	4 000
	wydanie scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	10
	łączy nakład scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	13 500
	wydanie przewodnika po ścieżkach i obiektach dydaktycznych w nakładzie	1 000
	tworzenie i modernizacja ścieżek dydaktycznych	4
	łączy długość ścieżek dydaktycznych (km)	88
	produkcja pomocy dydaktycznych	150
13.2	zorganizowanie konkursów	11
	zorganizowanie konferencji	19
	liczba osób biorących udział w konferencjach	396
	zorganizowanie seminariów	1
	liczba osób biorących udział w seminariach	100
	organizacja warsztatów szkoleniowych	109
	liczba osób biorących udział w warsztatach szkoleniowych	445
	organizacja programów edukacyjnych	4
	liczba osób biorących udział w programach edukacyjnych	3 000
	przygotowanie i druk plakatów	11
	łączy nakład plakatów	65 000
	opracowanie i druk biuletynów informacyjnych	7
	łączy nakład biuletynów informacyjnych	22 000
	wydanie miesięczników ekologicznych	13
	łączy nakład miesięczników	13 000
	wydawnictwa konferencyjne i szkoleniowe	3
	łączy nakład wydawnictw konferencyjnych i szkoleniowych	2 000
	przygotowanie i wydawanie książek ekologicznych	12
	łączy nakład książek ekologicznych	32 200
	wydawanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	47
	łączy nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	963 720
	wydanie scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	2
	łączy nakład scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	600
	inne (np. gry, quizy)	3
	łączy nakład	8 000
	budowa i obsługa stron internetowych	10
	wydawanie internetowych periodyków ekologicznych	1
	materiały informacyjnoedukacyjne na CD	3
	łączy nakład materiałów na CD	10 600
	publikacje na stronach internetowych	3
	prezentacje multimedialne	4
	zorganizowanie wystaw	4
	produkcja pomocy dydaktycznych	129
13.3	produkcja filmów dokumentalnych	14
	łączy czas trwania filmów dokumentalnych (minuty)	455
	produkcja programów telewizyjnych	6
	produkcja odcinków cyklicznych programów telewizyjnych	22
	łączy czas trwania cyklicznych programów telewizyjnych	324
	produkcja kaset VHS i płyt CD	8 000

	produkcja cyklicznych programów radiowych	3
	łączny czas trwania cyklicznych programów radiowych	67
13.4	przygotowanie i druk plakatu w nakładzie	10 000
	przygotowanie i wydanie książek ekologicznych	3
	łączny nakład wydanych książek ekologicznych	18 600
	wydawanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	2
	łączny nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	6 500
	materiały informacyjno-educacyjne na CD	3
	łączny nakład materiałów na CD	16 800
	produkcja kaset VHS i płyt CD	12
	łączny nakład kaset VHS i płyt CD	22 800
13.5	wydawanie miesięczników ekologicznych	15
	łączny nakład miesięczników	4 702 500
	wydawanie kwartalników ekologicznych	10
	łączny nakład kwartalników	124 400
	wydawanie periodyków ekologicznych	5
	łączny nakład periodyków	52 000
13.6	przygotowanie i wydawanie książek ekologicznych	1
	łączny nakład książek ekologicznych	7 500
	wydanie scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	1
	łączny nakład scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	7 000
	inne (np. gry, quizy) w nakładzie	3 000
	budowa i obsługa stron internetowych	1
	materiały informacyjno-educacyjne na CD	1
	łączny nakład materiałów na CD	10 000
	publikacje na stronach internetowych	1
13.7	zorganizowanie kursów dla specjalistów animatorów edukacji ekologicznej	1
	liczba osób biorących udział w kursie	36
	zorganizowanie warsztatów szkoleniowych	1
	wydawnictwa konferencyjne i szkoleniowe	1
	łączny nakład wydawnictw konferencyjnych i szkoleniowych	1 000
13.8	zorganizowanie konferencji	14
	liczba osób biorących udział w konferencjach	3 316
	zorganizowanie seminariów	12
	liczba osób biorących udział w seminariach	293
	organizacja warsztatów szkoleniowych	2
	liczba osób biorących udział w warsztatach szkoleniowych	80
	przygotowanie i druk plakatów	2
	łączny nakład plakatów	500
	wydawnictwa konferencyjne i szkoleniowe	29
	łączny nakład wydawnictw konferencyjnych i szkoleniowych	30 460
	przygotowanie i wydanie książek ekologicznych	1
	łączny nakład wydanych książek ekologicznych	7 000
	wydanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	5
	łączny nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	3 350
	materiały informacyjno-educacyjne na CD	3
	łączny nakład materiałów na CD	1 400
	zorganizowanie wystaw	2
	organizacja przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną	1
	liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach	10 000
	organizacja przedsięwzięć towarzyszących (koncertów, wycieczek)	6
13.9	zorganizowanie olimpiady	2
	liczba osób biorących udział w olimpiadach	69 000
	zorganizowanie konkursów	42

	liczba osób biorących udział w konkursach	377 991
	zorganizowanie konferencji	1
	zorganizowanie seminariów	14
	liczba osób biorących udział w seminariach	120
	organizacja warsztatów szkoleniowych	27
	liczba osób biorących udział w warsztatach szkoleniowych	1 250
	przygotowanie i druk plakatów	17
	łącny nakład plakatów	9 600
	opracowanie i druk biuletynów informacyjnych	4
	łącny nakład biuletynów informacyjnych	7 160
	wydanie periodyków ekologicznych	9
	łącny nakład periodyków	56 000
	wydanie miesięczników ekologicznych	1
	łącny nakład miesięczników	15 000
	wydanie kwartalników ekologicznych	1
	łącny nakład kwartalników	1 000
	wydawnictwa konferencyjne i szkoleniowe	3
	łącny nakład wydawnictw konferencyjnych i szkoleniowych	4 850
	przygotowanie i wydawanie książek ekologicznych	2
	łącny nakład książek ekologicznych	3 000
	wydawanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	15
	łącny nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	21 400
	wydanie scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	1
	łącny nakład scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	1 500
	inne wydawnictwa (np.. Gry, quizy)	3
	łącny nakład innych wydawnictw	5 400
	materiały informacyjno-edukacyjne na CD	1
	łącny nakład materiałów na CD	2 000
	zorganizowanie wystaw	22
	liczba osób które odwiedziły wystawy	661 000
	produkcja cyklicznych programów telewizyjnych	1
	łącny czas trwania programów telewizyjnych (minuty)	28
	produkcja kaset VHS i płyt CD	4 800
	organizacja przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną	6
	liczba osób którzy wzięli udział w przedsięwzięciach	63 500
	organizacja przedsięwzięć towarzyszących (koncertów, wycieczek)	40
	liczba osób którzy wzięli udział w przedsięwzięciach towarzyszących	3 000
13.10	zakup sprzętu dydaktycznego:	
	komputery z wyposażeniem	74
	sprzęt audiowizualny	72
	drobny sprzęt dydaktyczny	80
	zakup pomocy dydaktycznych	1 209
	prace remontowo - adaptacyjne (m2)	1 392
	zakup mebli	685
	inne elementy wyposażenia	867
	liczba osób biorących udział w działaniach realizowanych przez ośrodek	1 500 000
	zorganizowanie konkursów	61
	liczba osób które wzięły udział w konkursach	1 447
	zorganizowanie konferencji	1
	liczba osób biorących udział w konferencjach	142
	zorganizowanie seminariów	50
	zorganizowanie kursów dla specjalistów animatorów edukacji ekologicznej	40
	zorganizowanie warsztatów szkoleniowych	13
	organizacja programów edukacyjnych	5

	liczba osób biorących udział w programach edukacyjnych	844
	przygotowanie i druk plakatów	5
	łącznie nakład plakatów	7 508
	druk map w nakładzie	18
	opracowanie i druk biuletynów informacyjnych	9
	łącznie nakład biuletynów informacyjnych	42 000
	wydanie periodyków ekologicznych	4
	łącznie nakład periodyków	13 800
	wydanie kwartalników ekologicznych	13
	łącznie nakład kwartalników	32 000
	wydawnictwa konferencyjne i szkoleniowe	3
	łącznie nakład wydawnictw konferencyjnych i szkoleniowych	4 000
	przygotowanie i wydawanie książek ekologicznych	6
	łącznie nakład książek ekologicznych	13 500
	wydawanie ulotek informacyjnych, folderów i broszur	50
	łącznie nakład ulotek informacyjnych, folderów i broszur	223 512
	wydanie scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	8
	łącznie nakład scenariuszy zajęć i zeszytów ćwiczeń	9 150
	wydanie przewodników po ścieżkach i obiektach dydaktycznych	17
	łącznie nakład przewodników	61 506
	inne wydawnictwa (np.. Gry, quizy)	15 000
	wydanie internetowych periodyków ekologicznych	4
	materiały informacyjno - edukacyjne na CD	1
	łącznie nakład materiałów na CD	2 000
	zorganizowanie wystaw	1
	organizacja przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną	1
	liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach	1 102
	tworzenie i modernizacja ścieżek dydaktycznych	21
	łącznie długość ścieżek dydaktycznych (km)	86
13.11	zakup pomocy dydaktycznych	250
	liczba dzieci dla których przeprowadzono detoksykację organizmu	1 940
	liczba dzieci dla których przeprowadzono badania monitoringowe stanu zdrowia	8 200

Program 15

Wsparto działalność 12 organizacji pozarządowych poprzez zakup sprzęty komputerowego oraz biurowego.

Efekty rzeczowe łącznie z umów zakończonych w 2005 r. przedstawiają się następująco

Efekt ekologiczny i rzeczowy	Łączna wielkość efektu	Jednostka miary
1	2	3
doposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne ośrodków edukacji ekologicznych (w tym ośrodków działających przy parkach krajobrazowych, parkach narodowych, leśnych kompleksach promocyjnych)	33	ośrodek
liczba osób biorących udział w działaniach prowadzonych przez ośrodki	1 555 063	osób
tworzenie i modernizacja ścieżek dydaktycznych	25	ścieżki
łącznie długość ścieżek dydaktycznych	174	km

produkcja pomocy dydaktycznych (w tym kaset VHS, płyt CD, materiałów drukowanych)	71	rodzajów
łączy nakład pomocy dydaktycznych	170 935	sztuk
wydanie czasopism ekologicznych (periodyki, miesięczniki, kwartalniki)	71	tytułów
łączy nakład czasopism ekologicznych	4 957 700	egzemplarzy
wydanie wydawnictw (książki ekologiczne, plakaty, mapy, ulotki, foldery, broszury, materiały konferencyjne itp.)	257	tytułów
łączy nakład wydawnictw	1 519 760	egzemplarzy
organizacja konferencji, szkoleń, warsztatów, seminariów, konkursów i wystaw	432	imprez
liczba osób biorących udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach, seminariach, konkursach i wystawach	1 116 189	osób
organizacja przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną	67	przedsięwzięć
liczba osób biorąca udział w przedsięwzięciach upowszechniających wiedzę ekologiczną	66 500	osób
produkcja programów radiowych i telewizyjnych	46	programów
łączy czas trwania programów radiowych i telewizyjnych	874	minuty
edukacja ekologiczna poprzez internet (tworzenie i obsługa stron internetowych, tworzenie portali, wortalu, publikacje internetowe)	16	strony www
detoksykacja organizmu i badania monitoringowe u dzieci z obszarów zanieczyszczonych	10 140	dzieci

VIII.11.8. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 r.

Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 roku, w dziedzinie edukacji ekologicznej:

- Uniwersytet Gdański - „Wykonanie pakietu pomocy dydaktycznej „Historia naturalna polski (VHS/VCD + przewodnik)” – kwota dotacji **241** tys. zł,
- Telewizją Polską S.A. - „Produkcja i dystrybucja multimedialnego pakietu informacyjno – edukacyjnego „Eko – generacja przyszłości”” – kwota dotacji **351** tys. zł,
- Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty - „Budowa Ośrodka Edukacji Ekologicznej dorzecza Parsęty w Lipiu, Gm. Rabino, wraz z infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem” - kwota dotacji **315** tys. zł,
- Roztoczański Park Narodowy - „Rozwój bazy edukacyjnej w Roztoczańskim Parku Narodowym – zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych” – kwota dotacji 280,90 tys. zł,
- IB PAN - „Muzeum Paleobotaniczne Instytutu Botaniki PAN – dydaktyka i udostępnianie zbiorów” – kwota dotacji **520** tys. zł,
- Magurski Park Narodowy – „Wyposażenie części edukacyjnej Ośrodka Edukacyjnego wraz z Muzeum Magurskiego Parku Narodowego w miejscowości Krempna” – kwota dotacji **890** tys. zł,
- Biebrzański Park Narodowy – „Modernizacja ścieżek dydaktycznych Biebrzańskiego Parku Narodowego” – kwota dotacji **487** tys. zł,
- Fundacja WWF Polska – „Konferencja „Ogólnopolskie Forum Odnawialnych Źródeł Energii” – kwota dotacji **16** tys. zł,
- Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych – „Lider Polskiej Ekologii” – Konkurs Ogólnopolski o Nagrodę Ministra Środowiska” – kwota dotacji **341** tys. zł,

- Liga Ochrony Przyrody, Zarząd Główny – „Finał centralny XX Olimpiady Wiedzy Ekologicznej” – kwota dotacji **58** tys. zł,
- Fundacja na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie” – „Profilaktyka zdrowotna dzieci na terenach narażenia środowiskowego na ołów w rejonie Miasteczka Śląskiego w 2004 roku” – kwota dotacji **150** tys. zł,
- Telewizja Polska S.A. oddział we Wrocławiu – „Realizacja programu „Goniec Ekologiczny” – kwota dotacji **90** tys. zł,
- Uniwersytet Gdański – „Film edukacyjny „Historia naturalna Polski” – kwota dotacji **550** tys. zł,
- Politechnika Gdańska – „Program edukacyjny realizowany na stronach internetowego serwisu dla specjalistów ochrony środowiska w polskim przemyśle” – kwota dotacji **90** tys. zł,
- Fundacja GAP Polska – Plan Globalnego Działania na rzecz Ziemi – „Młodzieżowa kampania ekologicznego stylu życia „Razem chronimy Ziemię”” – kwota dotacji **281** tys. zł.

VIII.12. Prace badawcze i ekspertyzy

W ramach dziedziny prace badawcze i ekspertyzy finansowane były opracowania, prace studialne i badawcze służące wspieraniu zarządzania środowiskiem oraz zadania finansowane przez Ministra Środowiska ze środków funduszu Phare, w celu uzupełnienia środkami krajowymi. Ekspertyzy i prace badawcze są zamawiane przez Ministra Środowiska na podstawie porozumienia regulującego sprawy z tego zakresu. Wykonawcami prac są najczęściej instytuty, jednostki badawczo-rozwojowe, uczelnie wyższe, fundacje, ale też niezależni eksperci z danej dziedziny. Wynikiem realizacji umów trójstronnych są opracowania w postaci raportów, sprawozdań, ekspertyz, programów, baz danych. Efekt ekologiczny przypisany do każdej umowy jest więc równoważny z efektem rzeczowym. Wyniki prac służą realizacji polityki ekologicznej państwa, są pomocne Ministrowi Środowiska w wypełnianiu zobowiązań międzynarodowych, sporządzaniu raportów, przygotowywaniu nowych aktów prawnych. Umożliwiają one zdobywanie wiedzy w zakresie poszukiwania nowych rozwiązań, instrumentów i technologii. Powstałe opracowania wykorzystywane są również w działalności statutowej Narodowego Funduszu, instytutów badawczych i pracy dydaktycznej uczelni.

VIII.12.1. Wielkości wg form finansowania z umów zawartych w 2005 r.

W 2005 roku zawarto 86 umów dotacji na łączną kwotę **7.678** tys. zł. Wartość kosztorysowa dofinansowanych przedsięwzięć wynosi **8.059** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu kształtował się na poziomie 95,3%. Wszystkie przedsięwzięcia dofinansowane były w formie dotacji nieinwestycyjnych.

VIII.12.2. Realizowane programy

Finansowanie przedsięwzięć z dziedziny Ekspertyz i prac badawczych dokonywane jest w ramach programu 14 „Wspieranie działalności badawczej, eksperckiej na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej”. W ramach tego programu można wyróżnić finansowanie prac zgodnie z następującymi celami:

- zadania z zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej (cel 14.1),
- zadania z zakresu ochrony powietrza (cel 14.2),

- zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi (cel 14.3),
- zadania z zakresu ochrony przyrody i leśnictwa (cel 14.4),
- zadania z zakresu współpracy międzynarodowej (cel 14.5),
- pozostałe, w tym interdyscyplinarne (cel 14.6),
- zadania z zakresu PHARE – wzmocnienie instytucjonalne (cel 14.7)
- zadania z zakresu usprawniania systemu zarządzania środowiskiem (cel 14.8).

VIII.12.3. Realizacja programów

Dla umów zawartych na poszczególne cele z dziedziny ekspertyz i prac badawczych przypadało odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
14.1	13	3 171	3 471	91,4
14.2	4	370	370	100
14.3	23	1 608	1 622	99,1
14.4	14	901	901	100
14.5	4	342	342	100
14.6	27	1 276	1 343	95
14.7	0	0	0	0
14.8	1	10	10	100

VIII.12.4. Planowane efekty rzeczowe z umów zawartych w 2005r.

Efekty ekologiczne z zakresu prac badawczych i ekspertyz są równoznaczne efektom rzeczowym. Ważniejsze efekty rzeczowe w podziale na poszczególne programy przedstawiają się następująco:

Cel dofinansowania	Efekt ekologiczny
14.1	13 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.2	4 opracowania końcowe w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.3	23 opracowania końcowe w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.4	14 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.5	4 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.6	27 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.7	brak
14.8	1 opracowanie końcowe w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz

VIII.12.5. Ważniejsze umowy zawarte w 2005r.

Ważniejsze umowy zawarte w 2005 roku, w dziedzinie ekspertyz i prac badawczych dotyczyły następujących przedsięwzięć:

- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Wykonanie ocen stanu technicznego i bezpieczeństwa obiektów hydrotechnicznych będących własnością skarbu Państwa i administrowanych przez Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej – jednostki podległe Ministrowi Środowiska – kwota dotacji **1.363** tys. zł,
- Instytut Ekologii Terenów Przemysłowych - Aktualizacja krajowego planu gospodarki odpadami – kwota dotacji **170** tys. zł,
- Politechnika Warszawska - Zbieranie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w Polsce. Analiza stanu aktualnego i prognoza na lata 2006-2008 – kwota dotacji **52** tys. zł,
- Instytut Badawczy Leśnictwa - Odnowienie naturalne sosny zwyczajnej jako element strategii ekosystemowego zagospodarowania lasu – kwota dotacji **200** tys. zł,
- Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN - Analiza i ocena możliwości przeprowadzenia w Polsce proekologicznej reformy podatkowej – kwota dotacji **80** tys. zł.

VIII.12.6. Finansowanie przedsięwzięć zakończonych w 2005 r.

W 2005 roku zakończono 99 umów dotacji na łączną kwotę **24.261** tys. zł. Wartość kosztorysowa wszystkich przedsięwzięć wyniosła **98.769** tys. zł. Udział Narodowego Funduszu w ich finansowaniu stanowi 24,6%.

Ilość i kwota umów w podziale na poszczególne formy finansowania ochrony środowiska kształtuje się odpowiednio:

Wyszczególnienie	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu (%)
1	2	3	4	5
dotacje nieinwestycyjne	92	14 198	31 519	45,1
dotacje inwestycyjne	7	10 063	67 250	15,0

VIII.12.7. Realizacja programów

Dla przedsięwzięć zakończonych na poszczególne cele z dziedziny Ekspertyz i prac badawczych przypadało odpowiednio:

Cel dofinansowania	Ilość umów	Kwota umów (tys. zł)	Wartość kosztorysowa (tys. zł)	Udział Narodowego Funduszu
14.1	15	5 088	5 488	92,7
14.2	5	350	350	100,0
14.3	12	690	690	100,0
14.4	16	2 373	2 373	100,0
14.5	5	238	238	100,0

14.6	26	1 839	1 896	97,0
14.7	19	13 673	87 724	15,6
14.8	1	10	10	100,0

W ujęciu zbiorczym osiągnięty efekt rzeczowy z przedsięwzięć zakończonych w 2005 r. przedstawia się następująco:

Cel dofinansowania	Efekt rzeczowy
14.1	15 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.2	5 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.3	12 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.4	16 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.5	5 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.6	26 opracowań końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz
14.7	40 seminariów, konferencji, szkoleń i warsztatów dla ok. 1200 osób
	20 wyjazdów szkoleniowych i wizyt studialnych dla ok. 200 osób
	ekspertyzy, raporty, specyfikacje techniczne, przewodniki metodyczne
	tłumaczenia ustne i pisemne
	broszury informacyjne
	materiały biurowe
	sprzęt laboratoryjny
	sprzęt komputerowy
	8 samochodów do obsługi sieci monitoringowych
	usprawnianie systemów informacyjnych
rozbudowa infrastruktury dla WIOŚ	
14.8	1 opracowanie końcowych w formie raportów, sprawozdań, programów, ekspertyz lub analiz

VIII.12.8. Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 r.

Ważniejsze przedsięwzięcia zakończone w 2005 roku w dziedzinie Ekspertyzy i prace badawcze:

- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Studium na temat retencji wód powierzchniowych na obszarze Polski w aspekcie występowania suszy hydrologicznej – kwota dotacji **880** tys. zł,
- Instytut Ochrony Środowiska - Opracowanie prognoz emisji gazów cieplarnianych do roku 2020 dla potrzeb IV Raportu Rządowego dla Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu – kwota dotacji **50** tys. zł,
- Akademia Rolnicza w Krakowie - Doskonalenie rewitalizacji siedlisk i przebudowy drzewostanów górskich w RDLP Katowice z uwzględnieniem poprawy stosunków wodnych i selekcji genetycznej drzew – kwota dotacji **840** tys. zł,
- Uniwersytet Łódzki - Ocena relacji między zróżnicowaniem inwestycyjno-gospodarczym regionów w Polsce, a Polityką Ekologiczną Państwa i ekologicznymi aspektami Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego – kwota dotacji **80** tys. zł,

- Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych - Scenariusze modelowych przekształceń terenów zdegradowanych – dla terenów poprzemysłowych, powojkowych oraz obszarów odnowy miejskiej – kwota dotacji **80** tys. zł.

IX. Współpraca z zagranicą

IX.1. Wstęp

W 2005 roku Narodowy Fundusz, obsługiwał realizację przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej: Funduszu Spójności oraz z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Kontynuowana była również obsługa:

- IV programu indykatywnego wykorzystania Ekologicznego Funduszu Partnerskiego PHARE przeznaczonego na wsparcie Ministerstwa Środowiska w procesie dostosowywania prawa i administracji ochrony środowiska do wymogów w Unii Europejskiej,
- Szwedzkiego funduszu rewolwingowego SIDA przeznaczonego na finansowanie w formie dotacji, zgłoszonych przez Ministra Środowiska ekspertyz, przedsięwzięć inwestycyjnych oraz innych prac związanych z wypełnieniem zobowiązań Polski w stosunku do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych ds. Zmian Klimatu i Protokołu z Kioto.

W 2005 rok Minister Środowiska zlecił Narodowemu Funduszowi obsługę środków dostępnych dla sektora środowiska w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Porozumienie ramowe w sprawie przygotowania do wdrażania zostało zawarte w dniu 10 października 2005 r.

W 2005 r. absorpcja środków finansowych pochodzących z pomocy zagranicznej, była jednym z zyskujących na znaczeniu obszarów działalności Narodowego Funduszu.

IX.2. Realizacja planu finansowego środków zagranicznych prezentowanych w bilansie Narodowego Funduszu

Wykonanie planu finansowego środków zagranicznych przedstawia tabela 19. Zestawienie to zawiera stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na początek i koniec roku, przychody oraz wydatki ze środków pomocy zagranicznej.

Tabela 19 Przychody i rozchody środków pochodzących z pomocy zagranicznej (tys. zł)

Poz.	Treść	Plan 2005 r.	Wykonanie 2005 r.	Wskaźnik 4/3
1	2	3	4	5
I	Stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na początek roku	28 284	27 877	0,99
II	Przychody (wpływy)	14 107	3 115	0,22
1	FS Memorandum 013	9 315	86	0,01
2	FS Memorandum 003	3 198	176	0,06
3	EFP (PHARE)	1 066	1 844	1,73
4	EFP SIDA (BITS)	528	801	1,52
5	Pozostałe programy		208	
III	Rozchody (wydatki)	29 509	5 921	0,20
1	FS Memorandum 013	14 586	274	0,02
2	FS Memorandum 003	5 923	1 996	0,34
3	EFP (PHARE)	6 000	1 912	0,32
4	EFP SIDA (BITS)	3 000	1 729	0,58
5	Pozostałe programy		10	
IV	Stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na koniec roku	12 882	25 071	1,95

Stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na początek 2005 roku wyniósł **27.877** tys. zł. Kwota ta jest niższa o **407** tys. zł od wykazanej jako stan początkowy środków zagranicznych przy tworzeniu Planu działalności Narodowego Funduszu na 2005 r. Różnica wynika z faktu, że w chwili konstruowania Planu działalności na 2005 rok nie dysponowano jeszcze ostatecznymi danymi dotyczącymi wykonania finansowego w 2004 roku.

Przychody w roku 2005 zrealizowano w kwocie **3.115** tys. zł co stanowi 22% kwoty planowanej. Na niższe wykonanie planu największy wpływ miały mniejsze niż planowano przychody środków Funduszu Spójności przeznaczonych w dwóch memorandumach finansowych na przygotowanie przedsięwzięć ubiegających się o dofinansowanie z Funduszu Spójności.

Wyższe wykonanie przychodów środków SIDA i EFP PHARE jest wynikiem wpływów spłat pożyczek i odsetek od lokat, które faktycznie nie są przychodami.

Wydatki w roku 2005 zrealizowano w kwocie **5.921** tys. zł, co stanowi 20% kwoty zaplanowanej w wysokości **29.509** tys. zł. Niższe niż planowano wydatki są skutkiem niskiej realizacji wydatków w ramach projektów pomocy technicznej finansowanych z Funduszu Spójności/ISPA.

Stan środków pieniężnych pochodzących z pomocy zagranicznej na koniec roku wynika częściowo z wyższych wpływów środków SIDA i EFP PHARE oraz mniejszych niż planowano wydatków – wyniósł on **25.071** tys. zł i przekroczył prawie o 95% kwotę zaplanowaną tj. **12.882** tys. zł.

Szczegółowe omówienie odchyleń od planu przedstawione zostało w opisie poszczególnych projektów.

IX.3. Realizacja planu finansowego środków zagranicznych rozliczanych z rachunków pozabilansowych Narodowego Funduszu

W ewidencji pozabilansowej Narodowego Funduszu w 2005 r. wykazywane były środki zagraniczne udostępniane w ramach Funduszu ISPA/Spójności oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Wpływy i wydatki tych środków obrazuje tabela 20.

Tabela 20 Wpływy i wydatki środków pochodzących z pomocy zagranicznej rozliczanych z rachunków pozabilansowych (tys. zł)

Poz.	Treść	Plan 2005 r.	Wykonanie 2005 r.	Wskaźnik 4/3
1	2	3	4	5
I	Wpływy środków pochodzących z pomocy zagranicznej rozliczanych z rachunków pozabilansowych	1 384 423	365 045	0,26
1	Fundusz Spójności	1 258 347	365 045	0,29
2	Sektorowy Program Operacyjny "Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw" - działanie 2.4	126 076	0	
II	Wydatki środków pochodzących z pomocy zagranicznej rozliczanych z rachunków pozabilansowych	1 843 768	377 103	0,20
1	Fundusz Spójności	1 717 692	377 103	0,22
2	Sektorowy Program Operacyjny "Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw" - działanie 2.4	126 076	0	

Plan wpływów i wydatków środków Funduszu Spójności jest zgodny z zapisami ustawy budżetowej na rok 2005.

Wydatki środków zagranicznych rozliczane z rachunków pozabilansowych Narodowego Funduszu nie zostały wykonane w wielkości planowanej. Oczekiwano, że w ramach środków Funduszu Spójności wydatkowane zostanie **1.717.692** tys. zł, a w ramach programu SPO WKP **126.076** tys. zł.

Natomiast ze środków Funduszu Spójności wydatkowano **377.103** tys. zł tj. 20% zaplanowanej kwoty.

Na niski poziom wykonania planu wydatków z Funduszu Spójności wpłynęły następujące czynniki związane z realizacją przedsięwzięć:

- trudności ze stosowaniem Prawa Zamówień Publicznych niejednokrotnie wskazywane przez beneficjentów dotyczące: zasady udzielania zamówień dodatkowych i uzupełniających w ramach zamówień na roboty określone w PZP, uniemożliwiające wykorzystywanie w tym celu w pewnym zakresie warunków kontraktowych FIDIC, na których oparte są kontrakty w projektach Funduszu Spójności; zasady wprowadzania zmian do umów zawartych w oparciu o PRAG w przypadku, gdy w związku z zrealizowaną umową zachodzi konieczność udzielenia zamówień dodatkowych w rozumieniu PZP (problem określenia trybu, w jakim powinno to nastąpić), nadużywanie przez wykonawców prawa do składania protestów i odwołań, przedłużające postępowania o udzielenie zamówienia. Wniesiony w dniu 10 czerwca br. projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych zawiera wiele przepisów, które mogą usprawnić procedurę udzielania zamówień. Dlatego, choć nowela nie zmienia zasadniczych założeń ustawy, należy zadbać o to, aby większość jej postanowień została wprowadzona do PZP.
- konieczność dostosowania przepisów polskich w zakresie postępowań OOŚ i oceny wpływu przedsięwzięć na obszary sieci Natura 2000 do wymagań Komisji Europejskiej w Polsce stało się to możliwe dopiero po zmianach w prawodawstwie, które zostały uchwalone w maju 2005 r., a weszły w życie w czerwcu i lipcu 2005 r. Dla wielu beneficjentów skutkiem włączenia zadań związanych z budową kanalizacji oraz sieci wodociągowych do grupy przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko, była konieczność ponownego sporządzenia raportów dot. OOŚ i wpływu na obszary Natura 2000.

W 2005 roku Narodowy Fundusz przekazał środki FS na rachunki 37 projektów inwestycyjnych. Na rachunki pozostałych projektów inwestycyjnych nie przekazano środków w 2005 roku. Zestawienie wypłat ze środków FS dla realizowanych w 2005 roku projektów zawiera tabela 21.

Tabela 21 Wyплаты środków pochodzących z pomocy zagranicznej dla projektów Funduszu Spójności w 2005 roku (tys. zł)

Poz.	Numer memorandum finansowego	Nazwa przedsięwzięcia	Plan	Wykonanie	Wskaźnik
			2005 r.	2005 r.	5/4
1	2	3	4	5	6
1	2000PL16PPE001	Bydgoski system wodny i kanalizacyjny	2 891	295	0,10
2	2000PL16PPE002	Gdynia - Gospodarka odpadami dla Doliny Redy i Chylonki	7 399	16 526	2,23
3	2000PL16PPE003	Modernizacja gospodarki ściekowej w Gliwicach	36 629	7 261	0,20
4	2000PL16PPE004	Katowice - oczyszczanie ścieków	37 623	13 200	0,35
5	2000PL16PPE005	Gospodarka odpadami stałymi w Krakowie Baryczy, etap I	1 070	12 628	11,80
6	2000PL16PPE006	Gospodarka odpadami komunalnymi w Łodzi	17 300	3 720	0,22
7	2000PL16PPE008	Wodociąg dla miasta Piły z ujęcia wody w Dobrzycy wraz ze stacją uzdatniania wody	2 621	2 486	0,95
8	2000PL16PPE009	Oczyszczalnia ścieków w Przemyślu	4 354	9 232	2,12
9	2000PL16PPE010	Gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Torunia	36 500	22 765	0,62
10	2000PL16PPE012	Rozbudowa oczyszczalni ścieków Płaszów II w Krakowie	69 549	17 648	0,25
11	2000PL16PPE013	Oczyszczanie ścieków w Łodzi, etap 1	20 124	11 861	0,59
12	2000PL16PPE014	Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie	5 843	3 800	0,65
13	2000PL16PPE015	Oczyszczalnia ścieków i zaopatrzenie w wodę pitną w Poznaniu	65 880	22 585	0,34
14	2000PL16PPE016	Poprawa jakości wody pitnej w Szczecinie	162 784	63 642	0,39
15	2000PL16PPE018	Program gospodarki odpadami komunalnymi dla Wrocławia (Maślice)	6 723	947	0,14
16	2000PL16PPE019	Poprawa jakości wody we Wrocławiu	58 384	12 867	0,22
17	2000PL16PPE020	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie	17 764	18 263	1,03
18	2000PL16PPE021	Poprawa jakości wody w Suwałkach	4 769	8 663	1,82
19	2000PL16PPE022	Oczyszczanie ścieków w Brzegu	19 041	3 126	0,16
20	2000PL16PPE023	Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie	7 518	1 020	0,14
21	2001PL16PPE024	Poprawa jakości wody w Białymstoku	16 668	10 412	0,62
22	2001PL16PPE025	Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Rybniku	23 678	25 855	1,09
23	2000PL16PPE026	Oczyszczanie ścieków w Bolesławcu	15 421	8 811	0,57
24	2001PL16PPE027	Oczyszczanie ścieków - Ruda Śląska	30 980	6 658	0,21
25	2001PL16PPE028	Poprawa jakości wody w Opolu	22 166	11 442	0,52
26	2002PL16PPE029	Oczyszczanie ścieków w Lublinie	11 801	3 812	0,32
27	2002PL16PPE030	Kalisz - gospodarowanie odpadami stałymi	11 961	9 421	0,79
28	2002PL16PPE031	Zaopatrzenie w wodę pitną w Elblągu	12 429	6 767	0,54
29	2002PL16PPE032	Oczyszczanie ścieków we Włocławku	24 390	14 246	0,58
30	2002PL16PPE033	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Jeleniej Górze	33 906	8 606	0,25
31	2002PL16PPE034	Gospodarka odpadami komunalnymi w Radomiu	10 975	299	0,03
32	2002PL16PPE035	Oczyszczanie ścieków i uzdatnianie wody pitnej w Częstochowie	25 570	7088	0,28
33	2002PL16PPE036	Uporządkowanie systemu zbierania i oczyszczania ścieków w Mielcu	29 031	6 131	0,21
34	2003PL16PPE037	Oczyszczanie ścieków w Grudziądzu	1 551	2 074	1,34
35	2003PL16PPE039	Gospodarka ściekowa w Sosnowcu	24 580	76	0,00
36	2003PL16PPE042	Gospodarka wodno-ściekowa w Stalowej Woli	8 447	1 732	0,21
37	2003PL16PPE046	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Kędzierzynie Koźlu	1 083	1 140	1,05
Razem			889 403	377 105	0,42

kurs EUR = 4,0232

W 2005 roku nie zrealizowano żadnych wypłat ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach programu SPO WKP z powodu późniejszego niż planowano zakończenia oceny wniosków w I rundzie aplikacyjnej. Podpisywanie umów z beneficjentami zakończono w IV kwartale 2005 roku. Do końca roku MGIP zaakceptowało jeden wniosek o wypłatę środków. Wniosek został zrealizowany tylko w części dofinansowania ze środków krajowych (Narodowego Funduszu), ponieważ na rachunek programu nie zostały przekazane środki z EFRR.

IX.4. Ekologiczny Fundusz Partnerski PHARE

Narodowy Fundusz realizuje zadania finansowane ze środków Ekologicznego Funduszu Partnerskiego PHARE (EFP PHARE) zgodnie z dwoma umowami, podpisanymi z Ministrem Środowiska w sprawie przygotowania i realizacji projektów w ramach IV Programu Indykatorywnego EFP PHARE, którego budżet wynosi **7.000** tys. zł oraz V Programu Indykatorywnego EFP PHARE z budżetem w wysokości **16.000** tys. zł. Zgodnie z ww. umowami Narodowy Fundusz jest odpowiedzialny za realizację projektów przedstawionych i przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska.

Wpływy w 2005 roku wyniosły **1.844** tys. zł, co stanowi 173% planu. Przekroczenie planu wpływów wynikało z wyższego niż oczekiwano średniego stanu środków w ramach rachunku EFP PHARE, co skutkowało większymi wpływami odsetkowymi i spowodowało przekroczenie wielkości planowanej.

Wykonanie planu wydatków na poziomie **1.912** tys. zł wynika z faktycznie przekazanych do realizacji przez Ministerstwo Środowiska projektów i wypłat z zawartych umów w poprzednich okresach. Wartość umów podpisanych w roku 2005 w ramach IV i V Programu Indykatorywnego wyniosła ponad **1.230** tys. zł i dotyczyła wszystkich przekazanych przez Ministerstwo Środowiska projektów, dla których Ministerstwo przygotowało zakresy zadań. Wydatkowana kwota stanowi ok. 32% wielkości zaplanowanej przez Ministerstwo Środowiska i w ślad za tym ujętej w planie przez Narodowy Fundusz i wynika z liczby faktycznie przekazanych do realizacji przez Ministerstwo Środowiska projektów i wypłat z zawartych umów.

IX. 5. SIDA – ochrona powietrza i klimatu

Pomoc SIDA (Swedish International Development Cooperation Agency) funkcjonowała w oparciu o umowę między rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Królestwa Szwecji z dnia 21 maja 1990 r., natomiast w dniu 23 kwietnia 2001 r. Minister Środowiska przekazał Narodowemu Funduszowi pełnomocnictwo do dysponowania środkami SIDA.

Przychody w 2005 roku zostały zaplanowane na poziomie **528** tys. zł, a faktycznie ich wykonanie wyniosło **801** tys. zł.

Wydatki były zgodne z bieżącymi potrzebami zgłoszonymi przez Ministra Środowiska i wyniosły łącznie **1.729** tys. zł, co stanowiło 58% planu odpowiadającego zapisom ustawy budżetowej na 2005 r. W 2005 roku ze środków SIDA było realizowanych 14 umów o łącznej wartości **6.292** tys. zł, z tego:

- dla 10 umów zakończono procedurę rozliczenia rzeczowego,
- dla 2 umów rozpoczęto procedurę rozliczania rzeczowego,
- 1 umowa była aneksowana w 2005 r.,
- 1 umowa została wypowiedziana.

W związku z decyzją Ministerstwa Środowiska o wstrzymaniu akceptacji nowych wniosków do dofinansowania z funduszu SIDA/BITS w 2005 r. nie została podpisana żadna nowa umowa. Wydatkowana w 2005 r. kwota **1.729** tys. zł wynikała z wcześniejszych decyzji Ministerstwa Środowiska i podpisanych umów.

IX.6. Pomoc Bilateralna

Pomoc bilateralna udzielana jest w oparciu o umowy i porozumienia międzyrządowe oraz na podstawie protokołów, oświadczeń i porozumień podpisywanych przez upoważnione agendy rządowe Polski i państw wspierających finansowo realizację projektów ochrony środowiska.

Narodowy Fundusz odpowiedzialny jest za obsługę pomocy bilateralnej w zakresie monitoringu realizacji projektów. Obecnie realizowane projekty wspierane są przez Danię.

IX.6.1. Projekty realizowane

W roku 2005 w trakcie realizacji było 18 projektów dofinansowywanych w ramach pomocy bilateralnej w łącznej kwocie dotacji **14.349** tys. USD.

W ramach pomocy duńskiej, opiewającej na łączną kwotę dotacji w wysokości **12.679** tys. USD, realizowane było 14 projektów. Z tego 10 projektów dofinansowanych w wysokości **4.624** tys. USD zostało zakończonych w 2005 roku, a 4 dofinansowywane w wysokości **8.055** tys. USD trwają nadal.

Ponadto realizowane były 3 projekty holenderskie na łączną kwotę dofinansowania **1.001** tys. USD oraz 1 projekt szwedzki. Wszystkie cztery projekty zostały zakończone w 2005 roku.

W roku 2005 nie został zaakceptowany żaden nowy projekt.

IX.6.2. Projekty zakończone

W roku 2005 zakończono realizację 14 projektów na łączną kwotę kosztów całkowitych projektu w wysokości **26.480** tys. USD oraz dofinansowania w ramach pomocy bilateralnej w wysokości **5.625** tys. USD, z tego środki udostępnione przez rząd Danii – **4.624** tys. USD, Holandii **1.001** tys. USD.

IX.7. Fundusz Spójności

W roku 2005 w ramach Funduszu Spójności realizowanych było łącznie 86 projektów inwestycyjnych i 2 projekty dot. pomocy technicznej. W sumie budżet wydatków kwalifikowanych wynosi **4.302.759** tys. euro. Wielkość przyznanego dofinansowania z Funduszu Spójności to **2.855.531** tys. euro.

Realizowanych było 77 przedsięwzięć dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, 8 przedsięwzięć z gospodarki odpadami oraz 1 projekt dotyczący ochrony powietrza.

W tabeli poniżej przedstawiono projekty dofinansowane z Funduszu Spójności wg dziedzin ochrony środowiska:

Tabela 22 Projekty dofinansowane z Funduszu Spójności wg dziedzin ochrony środowiska w 2005 r. (tys. euro)

Dziedzina	Liczba projektów	Wydatki kwalifikowane	Dofinansowanie z Funduszu Spójności
Gospodarka wodno-ściekowa	77	4 046 917	2 677 763
Gospodarka odpadami	8	159 879	108 061
Ochrona powietrza	1	75 513	54 369
Projekty inwestycyjne razem	86	4 282 309	2 840 194
Pomoc techniczna	2	20 450	15 338
Razem	88	4 302 759	2 855 531

IX.7.1. Realizacja zadań w zakresie obsługi przedsięwzięć dofinansowywanych z Fundusz Spójności

W 2005 roku zawartych zostało 90 kontraktów na usługi, roboty budowlane i dostawy o łącznej wartości **272.357** tys. euro. W tym zawarto 32 kontrakty na roboty o wartości ponad **248.448** tys. euro, 55 kontraktów na usługi o wartości **22.755** tys. euro oraz 3 kontrakty na dostawy o wartości ponad **1.154** tys. euro.

W latach 2000-2005 zawarto ogółem 294 kontrakty na usługi, roboty i dostawy. Łącznie zakontraktowana kwota wydatków kwalifikowanych wyniosła około **1.096.401** tys. euro, w tym środki Fundusz Spójności **664.697** tys. euro.

Kontynuacja przedsięwzięć ISPA 2000-2003

W ramach kontynuowanych przedsięwzięć ISPA 2000-2003 realizowane są 43 projekty inwestycyjne z dziedziny ochrony środowiska, w tym 37 projektów z zakresu gospodarki wodno - ściekowej, 6 projektów z gospodarki odpadami. Ponadto realizowano 2 projekty dotyczące pomocy technicznej na przygotowanie dokumentacji niezbędnej do złożenia w Komisji Europejskiej wniosku o dofinansowanie, z których jeden – memorandum 2000/PL/16/P/PA/003 został zakończony.

W 2005 roku Komisja Europejska zwiększyła dofinansowanie z Funduszu Spójności dla przedsięwzięcia 2001/PL/16/P/PE/030 „Kalisz-gospodarowanie odpadami stałymi”, w związku z tym łączny budżet projektów na koniec roku wyniósł **2.077.066** tys. euro, w tym dofinansowanie z Funduszu Spójności **1.287.326** tys. euro.

Spójność 2004

W 2004 r. Komisja Europejska zaakceptowała 22 przedsięwzięcia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej.

Wartość wydatków kwalifikowanych tych przedsięwzięć wynosi **1.005.130** tys. euro, w tym dofinansowanie z Funduszu Spójności – **689.244** tys. euro.

W ramach przedsięwzięć Spójność 2004 przewidywano przeprowadzenie 174 postępowań na zamówienia usług, robót i dostaw.

W 2005 roku zawarto 25 kontraktów o wartości **12.261** tys. euro.

Do końca 2005 roku zawarto łącznie 33 umowy, przede wszystkim na usługi, o łącznej wartości wydatków kwalifikowanych **12.350** tys. euro.

W 2005 roku Beneficjenci nie występowali o środki Funduszu Spójności.

We wrześniu 2005 roku umowy o dofinansowanie projektu zostały zawarte ze wszystkim beneficjentami.

Spójność 2005

W 2005 roku Komisja Europejska przyznała 21 przedsięwzięciom dofinansowanie w wysokości **878.961** tys. euro.

Łączna wartość 21 zaakceptowanych przedsięwzięć wynosi prawie **1.249.098** tys. euro, z czego wydatki kwalifikowane **1.220.563** tys. euro.

18 przedsięwzięć dotyczy gospodarki wodno-ściekowej, 2 - gospodarki odpadami oraz jedno ochrony powietrza.

Tabela 23 Projekty zaakceptowane przez Komisję Europejską w 2005 r. do dofinansowania ze środków Funduszu Spójności (tys. euro)

Poz.	Numer projektu	Tytuł projektu	Całkowity koszt inwestycji	Koszty kwalifikowane	Kwota dofinansowania z FS	Udział dofinansowania z FS (6/5)
1	2	3	4	5	6	7
1	2004/PL/16/C/PE/002	Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja Bochni	12 487	12 192	9 778	0,80
2	2004/PL/16/C/PE/006	System ciepłowniczy miasta Krakowa	75 513	75 513	54 369	0,72
3	2004/PL/16/C/PE/009	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków "Sitkówka" dla miasta Kielce	28 273	27 838	15 589	0,56
4	2004/PL/16/C/PE/012	Odprowadzanie ścieków sanitarnych z miasta Nysa i wsi Gminy Nysa	18 749	18 105	15 389	0,85
5	2004/PL/16/C/PE/023	Gospodarka odpadami komunalnymi w Toruniu	16 750	15 264	10 837	0,71
6	2004/PL/16/C/PE/028	Kanalizacja sanitarna miasta Zgierza wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków	17 750	17 615	11 978	0,68
7	2004/PL/16/C/PE/034	Modernizacja i rozbudowa miejskiego systemu kanalizacji sanitarnej w Pabianicach	18 669	18 341	11 683	0,64
8	2004/PL/16/C/PE/035	Gospodarka odpadami i osadami ściekowymi w Lesznie	25 221	24 540	18 601	0,76
9	2005/PL/16/C/PE/001	Gdański projekt wodno-ściekowy	127 386	121 410	91 058	0,75
10	2005/PL/16/C/PE/002	Gospodarka wodno-ściekowa w Żyrardowie i Jaktorowie	23 331	23 306	18 319	0,79
11	2005/PL/16/C/PE/003	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie - faza III	405 544	396 903	248 064	0,63
12	2005/PL/16/C/PE/004	Gospodarka ściekowa Zawiercia	24 573	23 436	18 866	0,81
13	2005/PL/16/C/PE/005	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Wołomin-Kobyłka	35 271	34 074	27 600	0,81
14	2005/PL/16/C/PE/006	Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja Piekar Śląskich	28 779	27 299	16 298	0,60
15	2005/PL/16/C/PE/007	Program poprawy czystości zlewni rzeki Wisłoki	48 586	47 770	40 127	0,84
16	2005/PL/16/C/PE/008	Gospodarka wodno-ściekowa w gminie Świebodzin	18 541	18 144	13 608	0,75
17	2005/PL/16/C/PE/009	Gospodarka wodno-ściekowa w Krakowie - etap I	37 621	36 406	21 479	0,59
18	2005/PL/16/C/PE/011	Modernizacja i rozbudowa systemu odbioru ścieków w Ostrołęce i gminie Olszewo-Borki	27 307	26 612	19 028	0,72
19	2005/PL/16/C/PE/013	Karkonoski system wodociągów i kanalizacji, etap I	58 276	58 117	49 399	0,85
20	2005/PL/16/C/PE/014	Sanitacja rzeki Czarnej Staszowskiej - wykonanie kanalizacji sanitarnej dla gmin Połaniec, Staszów i Rytwiany	21 275	20 663	16 427	0,80
21	2005/PL/16/C/PE/015	Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty	179 195	177 015	150 463	0,85
Razem Fundusz Spójności - obszar środowisko			1 249 098	1 220 563	878 961	0,72

IX.7.2. Współfinansowanie ze środków Narodowego Funduszu

Pożyczki inwestycyjne

W 2005 roku zawarto 8 umów pożyczek inwestycyjnych ze środków Narodowego Funduszu na współfinansowanie przedsięwzięć ISPA/FS. Pożyczki udzielone w łącznej kwocie przekraczającej **185.071** tys. zł dotyczyły współfinansowania następujących projektów:

- Gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Torunia – **74.390** tys. zł
- Kalisz - gospodarowanie odpadami stałymi – **14.903** tys. zł
- Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Jeleniej Górze – **34.990** tys. zł
- Oczyszczanie ścieków i uzdatnianie wody pitnej w Częstochowie – **22.764** tys. zł
- (3 umowy łącznie)
- Uporządkowanie systemu zbierania i oczyszczania ścieków w Mielcu – **30.298** tys. zł
- Oczyszczanie ścieków w Grudziądzu – **7.726** tys. zł

Tabela 24 Wydatki środków Narodowego Funduszu w 2005 r. (tys. zł) na przyznane na dofinansowanie przedsięwzięć ISPA/Fundusz Spójności z tytułu pożyczek inwestycyjnych

Lp	Numer Memorandum Finansowego	Nazwa przedsięwzięcia	Kwota umowy z Narodowym Funduszem	Środki wypłacone do 31.12.2004 r.	Środki wypłacone w 2005 r.
1	2	3	4	5	6
1	2000PL16PPE002	Gdynia -Gospodarka odpadami dla Doliny Redy i Chylonki	2.511 tys. euro -12.000 tys. zł	12 000,0	0
2	2000PL16PPE008	Wodociąg dla miasta Piły z ujęcia wody w Dobrzycy wraz ze stacją uzdatniania wody	1.496 tys. euro - 6.522 tys. zł	6 522,0	0
3	2000PL16PPE009	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Przemysłu	5.757 tys. euro -26.326 tys. zł	3 329,3	5 200,2
4	2000PL16PPE010	Gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Torunia	17.399 tys. euro - 74.390 tys. zł	0	12 538,3
5	2000PL16PPE013	Oczyszczalnia ścieków w Łodzi, etap I	700 tys. zł	1 000,0	700,0
6	2000PL16PPE014	Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie	2.296 tys. euro -11.700 tys. zł	11 112,8	0
7	2000PL16PPE016	Poprawa jakości wody w Szczecinie	158.900 tys. euro	5 549,2	10 847,7
8	2000PL16PPE021	Poprawa jakości wody w Suwałkach	11.185 tys. zł nie więcej niż 2 536 tys. euro	3 771,8	3 973,2
			2.425 tys. zł nie więcej niż 550 tys. euro	530,9	712,2
9	2002PL16PPE029	Oczyszczanie ścieków w Lublinie	643 tys. euro-7.000 tys. zł	4 350,0	1 889,8
10	2002PL16PPE030	Kalisz - gospodarowanie odpadami stałymi	3.656 tys. euro - 14.903 tys. zł	0	2 278,6
11	2002PL16PPE031	Zaopatrzenie w wodę pitną w Elblągu	6.002 tys. euro - 27.165 tys. zł	1 515,2	3 585,7
12	2002PL16PPE032	Oczyszczanie ścieków we Włocławku	4.420 tys. euro - 19.769 tys. zł	0	5 050,6
13	2002PL16PPE033	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Jeleniej Górze	8.609 tys. euro - 34.990 tys. zł	0	4 612,7
14	2002PL16PPE035	Oczyszczanie ścieków i uzdatnianie wody pitnej w Częstochowie	3.416 tys. euro - 14.227 tys. zł	0	3 424,9
			1.095 tys. euro - 4.620 tys. zł	0	4 619,8
			1.001 tys. euro - 3.917 tys. zł	0	121,5
			3.220 tys. euro -14.254 tys. zł	0	551,0
15	2002PL16PPE036	Uporządkowanie systemu zbierania i oczyszczania ścieków w Mielcu	7.745 tys. euro - 30.298 tys. zł	0	3 874,3
16	2003PL16PPE037	Oczyszczanie ścieków w Grudziądzu	1.892 tys. euro - 7.726 tys. zł	0	754,1
Razem				49 681,2	64 734,6

Niepełna realizacja planu jest skutkiem odraczania przez beneficjentów na lata kolejne udziału finansowego Narodowego Funduszu w realizowanych projektach, pomimo że w planach płatności przewidywano dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu w 2005 roku.

Pożyczki płatnicze

Oprócz współfinansowania projektów ISPA/FS Narodowy Fundusz uczestniczył w 2005 r. w zapewnieniu płynności realizowanych projektów poprzez udzielanie pożyczek płatniczych. Pożyczka płatnicza jest przeznaczana na opłacenie faktur lub równoważnych dokumentów finansowych, wystawionych w związku z realizacją przedsięwzięcia. Wypłacane środki Narodowego Funduszu są spłacane przez beneficjentów po otrzymaniu środków z Komisji Europejskiej.

W 2005 r. zawarte zostały umowy pożyczek płatniczych dla 5 projektów:

- „Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Rybniku” – 2001/PL/16/P/PE/025,
- „Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie” - 2000/PL/16/P/PE/020,
- „Gospodarka odpadami komunalnymi w Radomiu”- 2002/PL/16/P/PE/034,
- „Oczyszczanie ścieków w Bolesławcu” - 2001/PL/16/P/PE/026
- „Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Jeleniej Górze” - 2002/PL/16/P/PE/032.

Łączny limit umów pożyczek płatniczych zawartych w 2005 r. wynosi **32.916** tys. euro.

Do końca 2005 r. zawarto w sumie umowy pożyczek płatniczych dla 9 przedsięwzięć współfinansowanych z Funduszu Spójności. Łączny limit w ramach zawartych umów wynosi **41.068** tys. euro.

Tabela 25 Wydatki środków Narodowego Funduszu w 2005 r. na dofinansowanie przedsięwzięć ISPA/Fundusz Spójności z tytułu pożyczek płatniczych (tys. euro)

Lp	Numer Memorandum Finansowego	Nazwa przedsięwzięcia	Limit pożyczki płatniczej	Środki wypłacone do 31.12.2004 r.	Środki wypłacone w 2005 r.
1	2	3	4	5	6
1	2000PL16PPE002	Gdynia - Gospodarka odpadami dla Doliny Redy i Chylonki	2 000	0	1 171
2	2000PL16PPE008	Wodociąg dla miasta Piły z ujęcia wody w Dobrzycy wraz ze stacją uzdatniania wody	867	426	134
3	2000PL16PPE009	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Przemysłu	1 744	0	565
4	2000PL16PPE020	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie	20 000	0	0
5	2001PL16PPE025	Budowa kanalizacji sanitarnej w Rybniku	4 898	0	0
6	2000PL16PPE026	Oczyszczanie ścieków w Bolesławcu	890	0	0
7	2002PL16PPE032	Oczyszczanie ścieków we Włocławku	3 541	0	0
8	2002PL16PPE033	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Jeleniej Górze	4 840	0	0
9	2002PL16PPE034	Gospodarka odpadami komunalnymi w Radomiu	2 288	0	0
Razem			41 068	426	1 870

W 2005 r. w ramach pożyczek płatniczych dokonano wypłat dla 3 projektów: „Gospodarka odpadami dla Doliny Redy i Chylonki”- 2000/PL/16/P/PE/002, „Wodociąg dla miasta Piły z ujęcia wody w Dobrzycy wraz ze stacją uzdatniania wody”- 2000/PL/16/P/PE/008, „Modernizacja oczyszczalni ścieków w Przemysłu”- 2000/PL/16/P/PE/009, łącznie w kwocie **1.870** tys. euro.

Dotacje inwestycyjne

W 2005 roku zawarto 20 umów dotacji o łącznej wartości **3.673,2** tys. zł na dofinansowanie przygotowania dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku do Komisji Europejskiej o środki z Funduszu Spójności.

Łączna kwota wypłat w formie dotacji inwestycyjnych wyniosła **2.642,6** tys. zł, w tym kwota wypłat dla umów zawartych w 2005 roku – **2.275,7** tys. zł.

IX.7.3. Pomoc techniczna w zakresie przygotowania przedsięwzięć do funduszu ISPA i Funduszu Spójności (memorandum finansowe nr 2000/PL/16/P/PA/003 oraz 2002/PL/16/P/PA/013)

W 2005 roku kontynuowana była realizacja dwóch projektów pomocy technicznej (memorandum finansowe nr 2000/PL/16/P/PA/003 oraz 2002/PL/16/P/PA/013) na przygotowanie przedsięwzięć do Funduszu Spójności (wcześniej z funduszu ISPA), w ramach których Komisja Europejska przyznała pomoc finansową w wysokości **15.337** tys. euro (tj. 75% wydatków kwalifikowanych) na przygotowanie przedsięwzięć ubiegających się o dotację z Funduszu Spójności.

Wpływy środków przeznaczonych na pomoc techniczną zostały osiągnięte w wysokości **262** tys. zł, co stanowi 2% planowanych. Niskie wykonanie zakładanych wpływów spowodowane było opóźnieniami w realizacji projektów, co skutkowało niezrealizowaniem w 2005 r. płatności pośredniej dla projektu 013 oraz płatności końcowej dla projektu 003.

W 2005 roku wydatkowano **2.270** tys. zł tj. 11% kwoty planowanej. Niskie wykonanie zakładanych wydatków spowodowane było opóźnieniami w realizacji projektów, a także oszczędnościami powstałymi na etapie procedur kontraktowania, realizacji i rozliczania kontraktów.

Zakończono realizację projektu 2000/PL/16/P/PA/003, w ramach którego zostało zawartych łącznie 37 kontraktów na przygotowanie projektów o łącznym budżecie w wysokości **4.466** tys. euro, z czego 20 kontraktów dotyczyło przedsięwzięć Funduszu ISPA, natomiast pozostałe 17 - przedsięwzięć Funduszu Spójności. Wszystkie kontrakty realizowane w ramach Memorandum Finansowego nr 003 zostały zakończone. Ostatecznie wypłacone środki wyniosły **4.359** tys. euro. Łącznie całkowita kwota pozostała w ramach Memorandum (oszczędności z kontraktów oraz środki niezakontraktowane) wyniosła **191** tys. euro.

Zaplanowane przychody w ramach tego projektu związane były z wystąpieniami o płatność pośrednią oraz udziałem krajowym w ramach płatności końcowej. Kwota płatności pośredniej w wysokości **41** tys. euro została przekazana przez Komisję Europejską we wrześniu 2005 roku. Natomiast w ramach płatności końcowej, ze względu na brak dostępnych środków KE, Narodowy Fundusz opłacił faktury ze środków statutowych i EFP PHARE w wysokości **539** tys. euro. Różnica pomiędzy kwotą płatności końcowej wypłaconą a kwotą planowaną wynosi **143** tys. euro i wynika z oszczędności powstałych w ramach tego projektu. Refundacja wydatków poniesionych przez Narodowy Fundusz w wysokości **539** tys. euro w ramach płatności końcowej ze środków KE powinna nastąpić w ciągu 2 lat od daty zamknięcia projektu pomocy technicznej finansowanej z Memorandum Finansowego nr 2000/PL/16/P/PA/003, po akceptacji przez KE raportu końcowego.

Plan wydatków nie został zrealizowany. Przy szacowaniu wysokości wydatków założono wykorzystanie całości środków dostępnych w ramach Memorandum Finansowego dla projektu. Różnica pomiędzy kwotą rzeczywistą a kwotą planowaną jest sumą oszczędności z kontraktów zrealizowanych i kwot niezakontraktowanych.

W 2005 roku rozpoczęto realizację drugiego projektu pomocy technicznej przyznanej w ramach memorandum 2002/PL/16/P/PA/013. Zawarto trzy kontrakty o łącznej wartości wydatków kwalifikowanych **421** tys. euro, w tym dofinansowanie z FS stanowi 75% tj. **316** tys. euro. Ogłoszono również przetarg ograniczony na przygotowanie dokumentacji dla trzech kolejnych projektów.

w 2005 roku nie został wykonany plan wpływów w ramach tego projektu. Zaplanowane przychody związane były z wystąpieniami o płatności pośrednie oraz drugą płatność zaliczkową. Płatność zaliczkowa nie została zrealizowana z powodu niezakontraktowania wymaganych 20% wartości wydatków kwalifikowanych. Przyczyną nie wystąpienia o płatności pośrednie były opóźnienia w realizacji kontraktów, a tym samym w płatnościach na rzecz wykonawców w 2005 roku.

Plan wydatków nie został zrealizowany z uwagi na późniejsze niż zakładano rozpoczęcie postępowań o udzielenie zamówień publicznych, co związane było z zatwierdzeniem przez Ministra Środowiska w dniu 1 lipca 2005 r. *Kryteriów kwalifikacji przedsięwzięć na potrzeby przygotowania do Funduszu Spójności*. Rozpoczęcie większości postępowań w drugiej połowie roku spowodowało przesunięcie planowanych płatności na rok 2006.

IX.8. Przygotowanie przedsięwzięć do Funduszu Spójności

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na mocy porozumień zawartych z Ministrem Środowiska oraz porozumienia zawartego z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, uczestniczy w procesie identyfikacji i przygotowania przedsięwzięć do dofinansowania z Funduszu Spójności.

W roku 2005 Narodowy Fundusz przekazał do Ministerstwa Środowiska w celu przesłania do Komisji Europejskiej 36 dokumentacji przedsięwzięć aplikujących o środki z Funduszu Spójności, w tym 24 dokumentacje dotyczące nowych projektów oraz 12 aktualizacji wniosków dla przedsięwzięć skierowanych do KE w roku 2004.

Łączna kwota wydatków kwalifikowanych dla w/w 36 przedsięwzięć wynosi **1.779** mln euro, natomiast wartość proponowanego współfinansowania z FS była równa **1.282** mln euro.

Przekazane wnioski umożliwią pełną absorpcję dostępnych środków z FS w latach 2005-2006 (w cenach roku 2004) tj. około **880** mln euro.

W 2005 roku Komisja Europejska zaakceptowała 21 przedsięwzięć przyznając dofinansowanie z Funduszu Spójności w wysokości około **879** mln euro.

IX.9. Sektorowy Program Operacyjny - Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw Działanie 2.4

Narodowy Fundusz został wskazany jako Instytucja Wdrażająca dla Działania 2.4 „Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie dostosowywania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska” w ramach Priorytetu 2 „Bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw” Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO WKP).

W ramach Działania 2.4 przewidziano 4 poddziałania:

- poddziałanie 2.4.1 – „Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie uzyskania pozwolenia zintegrowanego”;
- poddziałanie 2.4.2 – „Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej”;
- poddziałanie 2.4.3 – „Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie ochrony powietrza”;
- poddziałanie 2.4.4 – „Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki odpadami przemysłowymi i niebezpiecznymi”.

W 2005 roku zakończyły się dwie rundy naboru wniosków do Działania 2.4 SPO WKP. Podpisanych zostało 25 umów z beneficjentami na łączną kwotę dofinansowania **100.797** tys. zł (w tym ze środków Narodowego Funduszu **28.024** tys. zł, a ze środków EFRR: **72.774** tys. zł).

Z naboru w II rundzie aplikacyjnej 75 projektów uzyskało rekomendację do dofinansowania.

W wyniku oceny techniczno-ekonomicznej: 75 projektów uzyskało rekomendację do dofinansowania. Łączna kwota dofinansowania wyniesie **327.281** tys. zł (w tym **777** tys. zł stanowiące EDB dwóch pożyczek ze środków Narodowego Funduszu o wartości **7.018** tys. zł)

IX.10. Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizmu Finansowy

Zgodnie z porozumieniem ramowym zawartym w dniu 18.10.2005 r. w sprawie przygotowania do wdrażania Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego Narodowy Fundusz odpowiada za przygotowanie projektu szczegółowych kryteriów oceny wniosków oraz procedur wewnętrznych, obowiązujących w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, niezbędnych do efektywnego wykorzystania środków MF EOG.

X. Działalność wybranych komórek organizacyjnych biura Narodowego Funduszu

Wśród najistotniejszych zagadnień realizowanych przez pracowników biura Narodowego Funduszu, a nie opisanych w pozostałych rozdziałach sprawozdania należy wymienić działania podejmowane w:

- Departamencie Informatyki,
- Wydziale Promocji i Informacji,
- Zespół Współpracy z Regionami,
- Departamencie Kontroli Terenowych,
- Departamencie Organizacji i Nadzoru.

X.1. Departament Informatyki

X.1.1 Rozbudowa i unowocześnienie infrastruktury informatycznej

W roku 2005 realizowane było sukcesywne unowocześnianie oraz rozbudowa dotychczas eksploatowanego sprzętu i oprogramowania. Zakupy inwestycyjne związane z rozwojem infrastruktury informatycznej osiągnęły wartość **1.406** tys. zł. Główne pozycje zakupów stanowiły:

- macierz dyskowa – **613** tys. zł,
- zestawy komputerowe (80 szt.) przeznaczone przede wszystkim na wymianę przestarzałego sprzętu – **376** tys. zł,
- komputery przenośne (12 szt.) przeznaczone przede wszystkim dla obsługi kontroli terenowych oraz przetargów – **79** tys. zł,
- licencje na oprogramowanie Microsoft Office oraz Lotus Notes – **200** tys. zł,
- urządzenia sieciowe do nowego budynku – **65** tys. zł.

Jednym z najistotniejszych kierunków działań w roku 2005 były zadania związane ze zwiększeniem bezpieczeństwa informatycznego i informacyjnego. Rozpoczęto prace zmierzające do opracowania i wdrożenia kompleksowego systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji i planu ciągłości działania zgodnie z normami BS 7799 i BS 7799-2:2002.

X.1.2. Utrzymanie i rozwój systemów informatycznych

W roku 2005 przyjęta została strategia rozwoju i program realizacji systemu informatycznego Narodowego Funduszu. Podjęte zostały prace związane z uruchomieniem pierwszego etapu realizacji strategii. Etap ten obejmie wdrożenie systemu do obsługi dofinansowania przedsięwzięć.

Prowadzone były prace nad poszerzeniem zakresu usług informacyjnych realizowanych w systemie SAP oraz pod kątem obsługi nowych źródeł przychodów Funduszu.

Dostosowano systemy informatyczne do ewidencji wniosków o dofinansowanie w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz działania 2.4 Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw.

Kontynuowano prace związane z wdrożeniem elektronicznego obiegu dokumentów i spraw w technologii LOTUS NOTES w wybranych obszarach działania Funduszu z wykorzystaniem wewnętrznego certyfikowanego podpisu elektronicznego. Wdrożenie pilotażowe systemu objęło m.in. rejestr uchwał i decyzji, ewidencję procedur, przygotowano do wdrożenia kolejne moduły systemu.

NFOŚiGW uczestniczył również w pracach wdrożeniowych Systemu Informatycznego Monitoringu i Kontroli Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności SIMIK, którego właścicielem jest Ministerstwo Finansów. Przygotowano infrastrukturę do eksploatacji tego systemu oraz procedury organizacyjne. Po wprowadzeniu danych historycznych, rozpoczęto eksploatację SIMIK w zakresie ewidencji kontraktów i przetargów.

Prowadzona była bieżąca eksploatacja systemów obejmująca w roku 2005 obsługę ponad 2 tys. wniosków i około 3,4 tys. umów czynnych. Zarejestrowano ponad 2 tys. decyzji i 38 tys. operacji finansowych. Zbiory systemu łącznie z obsługą umów zakończonych w latach poprzednich, obejmowały na koniec 2005 roku ponad 17 tys. wniosków oraz ponad 13 tys. umów.

X.2. Wydział Promocji i Informacji

Ośrodek Promocji i Szkoleń powstał w połowie 2005 r. z połączenia Wydziału Promocji i Szkoleń z Ośrodkiem Informacji i Szkoleń.

W ramach działań informacyjno-promocyjnych podjęto następujące inicjatywy:

- Opracowano i uruchomiono podstrony Biuletynu Informacji Publicznej na stronie głównej www.nfosigw.gov.pl oraz prowadzenie aktualizacji stron internetowych Narodowego Funduszu,
- Przygotowano i wydano trzy numery kwartalnika „Nasze Środowisko”, w łącznym nakładzie ok. 7500 egz., w których były prezentowane i komentowane najważniejsze dla funkcjonowania Narodowego Funduszu wydarzenia,
- Opracowano broszury pt.: „Informator dla wnioskodawców”, zawierającej: listę programów priorytetowych, zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji, przewodnik po procedurze.

POLEKO 2005

W dniach 15 – 18 listopada 2005 r. odbyły się w Poznaniu Międzynarodowe Targi Ekologiczne POLEKO 2005, których motywem przewodnim było hasło „Woda dla życia”.

Przedstawiciele Narodowego Funduszu współuczestniczyli w procesie przygotowań i obsługi współfinansowanych przez Narodowy Fundusz imprez targowych. Obsługiwano m.in.:

- konkurs o nagrodę Ministra Środowiska w wysokości 50 tys. zł,
- konkurs o nagrodę Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 50 tys. zł dla wystawców najlepszych wyrobów i wdrożonych rozwiązań technologicznych eksponowanych na Międzynarodowych Targach Ekologicznych POLEKO 2005.

Ponadto Narodowy Fundusz dofinansował lub był fundatorem nagród w następujących imprezach odbywających się podczas tegorocznych targów POLEKO:

- VIII Międzynarodowy Zjazd Ekologiczny, organizowany przez ABRYS Sp. z o.o.,
- Ogólnopolski Międzyszkolny Turniej Maszyn Wodnych,
- Konkurs „Recykling techniki – technika recyklingu”, organizowany przez redakcję „Przeglądu Technicznego”,
- Konkurs o nagrodę publiczności SUPER – EKO organizowany przez redakcję „Agrobazaru”.

POLLUTEC 2005

W dniach od 29 listopada do 2 grudnia 2005 roku odbyły się w Paryżu największe europejskie targi urzędzeń, technologii i usług w ochronie środowiska POLLUTEC 2005. Narodowy Fundusz reprezentowany był na tych targach już po raz drugi. Przedstawiciele Zarządu i delegowani pracownicy uczestniczyli w konferencjach i spotkaniach podczas „Dnia Polskiego”, zorganizowanych w celu nawiązania ścisłej współpracy między polskimi i francuskimi partnerami w zakresie działań inwestycyjnych i finansowych, ułatwiających realizację unijnych zobowiązań w dziedzinie ochrony środowiska.

X.3. Zespół Współpracy z Regionami

Podstawowym zadaniem Zespołu jest współpraca z Zarządami wojewódzkich funduszy oraz utrzymywanie kontaktów z Urzędami Wojewódzkimi i Marszałkowskimi w sprawach związanych z działalnością Narodowego Funduszu. W ramach tego zadania w ubiegłym roku Zespół prowadził sprawy związane z udzielaniem pożyczek wojewódzkim funduszom oraz współpracował przy określaniu wspólnych obszarów i sposobów działania służących poprawie efektywności wykorzystania środków finansowych, krajowych oraz pochodzących z Unii Europejskiej, na przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska.

Zespół utrzymywał bieżące kontakty z zarządami wojewódzkich funduszy oraz koordynował współpracę komórek organizacyjnych Narodowego Funduszu z Wojewódzkimi Funduszami w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć.

W roku 2005 działalność Zespołu, przy współpracy z komórkami merytorycznymi Narodowego Funduszu, skoncentrowana była na następujących zadaniach:

- W porozumieniu z Departamentem Przedsięwzięć Spójności organizowane były cykliczne narady zarządów funduszy oraz szkolenia dla koordynatorów w zakresie przygotowania przedsięwzięć wskazanych do finansowania z Funduszu Spójności. W trakcie spotkań wypracowane zostały obowiązki oraz zasady współpracy pomiędzy funduszami przy realizacji ww. zadania (współpraca pomiędzy koordynatorami przygotowującymi projekty w Narodowym Funduszu a koordynatorami WF, poza bieżącą pracą nad poszczególnymi przedsięwzięciami, obejmuje m.in.: przeglądy stanu przygotowania projektów i spotkania robocze z wnioskodawcami). Poza tym ZWR uczestniczył w opracowaniu *Ogólnego*

podręcznika wdrażania Funduszu Spójności dla WFOŚiGW oraz Procedury wprowadzania zmian do Ogólnego podręcznika;

- W celu dostosowania procedur współpracy do obowiązujących realiów prawnych, ekonomicznych i organizacyjnych, ZWR podjął prace zmierzające do uaktualnienia zapisów *Porozumienie w sprawie przygotowania przedsięwzięć w sektorze Ochrony Środowiska planowanych do dofinansowania z Funduszu Spójności*. Znowelizowane zapisy *Porozumienia*, uwzględniające uwagi i opinie komórek organizacyjnych Narodowego Funduszu jak również wojewódzkich funduszy zostały zaakceptowane przez Zarządy funduszy i podpisane w dniu 12.12.2005 r.;
- Pożyczki dla WFOŚiGW
Zarządy WFOŚiGW analizując sytuację finansową samorządów oraz przewidując, że beneficjenci zwrócą się do Funduszy o zapewnienie pomocy finansowej na pokrycie udziału własnego, podjęły działania w celu pozyskania dodatkowych środków finansowych na dofinansowanie przedsięwzięć zgodnych z ustawą Prawo ochrony środowiska.
W związku ze znacznie mniejszymi od planowanych wpływami, głównie z tytułu opłat za gospodarze korzystanie ze środowiska, wystąpiły u Wnioskodawców trudności z płynnością finansową, co spowodowało problemy z regulowaniem zobowiązań z już podpisanych umów pożyczek i dotacji. W celu zachowania pełnej płynności finansowej i wywiązywania się z zobowiązań, głównie w stosunku do samorządów, wojewódzkie fundusze zwróciły się do Narodowego Funduszu o udzielenie pożyczek na realizację zadań opisanych w załącznikach do wniosków.
W roku 2005 dofinansowanie ze środków NFOŚiGW otrzymało 5 wojewódzkich funduszy na łączną kwotę **119.501** tys. zł.

X.4. Departament Kontroli Terenowych

Departament Kontroli Terenowych w 2005 roku przeprowadził łącznie 413 kontroli, w tym:

- 306 kontroli obejmujących przedsięwzięcia dofinansowywane ze środków krajowych,
- 107 kontroli przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków zagranicznych.

X.4.1. Kontrole realizacji przedsięwzięć dofinansowanych ze środków krajowych

W 2005r. kontrolami objęto:

- 287 przedsięwzięć dofinansowanych na podstawie 305 umów z Narodowego Funduszu, w tym: 183 umów dotacji i 122 umów pożyczek,
- 18 wniosków o dofinansowanie – jako kontrole przedumowne,
- 1 kontrolę doraźną - udział w komisji inwentaryzacyjnej.

Najczęściej występujące zastrzeżenia w realizacji przedsięwzięć dotyczyły m. in.:

- przedsięwzięcie realizowane niezgodnie w umową dotacji lub pożyczki,
- brak uaktualnionej dokumentacji technicznej,
- wydatkowanie części przyznanej dotacji niezgodnie z umową,
- naruszenie przepisów Ustawy Prawo Zamówień Publicznych,
- uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli z przyczyn leżących po stronie dotowanego,

- opóźnień w realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych w stosunku do ustaleń harmonogramu rzeczowo – finansowego,
- nieterminowego oddawania inwestycji do eksploatacji i opóźnień w osiągnięciu efektu ekologicznego,
- wprowadzania zmian w zakresie rzeczowym do realizowanych przedsięwzięć bez uzgodnień z Narodowym Funduszem i właściwymi organami administracji państwowej lub samorządowej,
- wykonywanie przedsięwzięć w niepełnym zakresie rzeczowym,
- niezgodności zapisów w dokumentach rozliczeniowych przedstawionych w Narodowym Funduszu,
- niezgodności terminu zakończenia robót w umowie wykonawczej z warunkami umowy o dofinansowanie,
- zmiany kosztu całkowitego bez uzgodnień z Narodowym Funduszem,
- braku w czasie kontroli niektórych dokumentów formalno-prawnych niezbędnych do oceny realizacji zadań,
- braku inwentaryzacji powykonawczej i pozwolenia na użytkowanie.

W następstwie stwierdzonych nieprawidłowości, w 2 przypadkach poinformowano Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, w 1 przypadku poinformowano Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, w 1 przypadku wystąpiono z pozwem do sądu oraz w 3 przypadkach rozwiązano umowę o dofinansowanie.

X.4.2. Kontrole projektów dofinansowywanych ze środków zagranicznych

W 2005 r. przeprowadzono łącznie 107 kontroli, w tym:

- 24 kontrole przedrealizacyjne przygotowania Beneficjentów/POZR do realizacji projektów Funduszu Spójności,
- 48 kontroli realizacyjnych przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków Funduszu Spójności,
- 27 wizytacji przedrealizacyjnych przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków Funduszy Strukturalnych,
- 3 kontrole realizacyjne przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków Funduszy Strukturalnych,
- 1 kontrolę realizacyjną projektu SIDA,
- 1 kontrolę realizacyjną (dokumentacji projektu) PHARE,
- 3 kontrole realizacyjne projektów RURAL.

W grupie kontroli przedrealizacyjnych najczęściej występujące uchybienia i zastrzeżenia obejmowały:

- brak wymaganego przygotowania beneficjenta/POZR do realizacji projektu i kontroli,
- brak opracowania lub aktualizacji wewnętrznych procedur JRP (przede wszystkim procedur Z, P i F),
- brak uregulowania stosunków własnościowych (m.in. gruntów, sieci, itp.),

- brak uporządkowania strony formalnej projektów (np. brak uchwał, zarządzeń, umów, porozumień, planów, OOS, decyzji lokalizacyjnych i pozwoleń),
- brak uzgodnionych z Narodowym Funduszem załączników do umowy o dofinansowanie projektu,
- przedłużające się czynności lub niewłaściwe czynności związane z delegowaniem praw i obowiązków,
- złe oznakowanie Jednostek Realizujących Projekty.

W grupie kontroli realizacyjnych poważne zastrzeżenia obejmowały m. in.:

- naruszenie Prawa Budowlanego,
- naruszenie zasad prowadzenia robót, odstąpienie od realizacji robót,
- naruszenie istotnych warunków kontraktów,
- naruszenie zasady m + 24.

X.4.3. Wnioski i uwagi ogólne wynikające z przeprowadzonych kontroli

W zakresie kontroli przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków krajowych uznano, że należy wzmocnić nadzór ze strony wszystkich komórek Narodowego Funduszu nad realizacją umów poprzez zwiększenie oddziaływania na podmiot dofinansowywany.

Dla przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków zagranicznych należy:

- zwiększyć nadzór i koordynację działań na wszystkich szczeblach wdrażania projektów,
- wzmocnić oddziaływanie na beneficjentów w celu poprawy organizacyjnej przygotowania projektów do realizacji,
- w momencie określaniu warunków kontraktów w ramach projektów Funduszu Spójności należy mieć na względzie termin realizacji przedsięwzięcia określony w Memorandum Finansowym/Decyzji KE,
- egzekwować od Beneficjentów wykonywanie właściwych działań informacyjno-promocyjnych projektu,
- konsekwentnie rozliczać Beneficjentów z realizacji zaleceń pokontrolnych przyjętych przez Zarząd NFOŚiGW,
- ujednolicić i egzekwować szczegółowe zasady dokumentowania i rozliczania zmian i robót dodatkowych.

X.5. Departament Organizacji i Nadzoru

Departament Organizacji i Nadzoru obok działań organizacyjnych realizował zadania w zakresie administracyjno-technicznym i zamówień publicznych.

X.5.1. Organizacja

W obszarze organizacji pracy Narodowego Funduszu, realizowano zadania związane z przygotowaniem projektów bądź aktualizacją dokumentów regulujących tryb ubiegania się o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu oraz funduszy unijnych.

Dokonano gruntownej przebudowy procedury dofinansowania ze środków statutowych Narodowego Funduszu oraz rozpoczęto prace nad procedurą udzielania poręczeń. Przygotowano w porozumieniu z komórkami merytorycznymi i Wydziałem Radców Prawnych, tryb udzielania promes. Prowadzono prace związane z aktualizacją podręczników

procedur wdrażania Funduszu Spójności i projektów funduszy strukturalnych, wynikającą z nakładanych na Narodowy Fundusz zobowiązań.

Dokonano przebudowy i uporządkowania procedury Kontroli w Narodowym Funduszu.

Realizowano następujące projekty wynikające z potrzeb doskonalenia pracy Biura Narodowego Funduszu:

- porządkowanie i opis procesów,
- założeń i wdrażaniu elektronicznego obiegu dokumentów,
- opracowania i wdrożenia polityki bezpieczeństwa,

Koordynowano pracę komórek organizacyjnych w zakresie:

- realizacji uchwał organów statutowych ,
- realizacji ustaleń i poleceń Zarządu,
- zadań wynikających z bieżących zaleceń organów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i zewnętrznego oraz NIK,
- realizacji i aktualizacji Porozumień podpisanych z partnerami zewnętrznymi,
- prac nad zapewnieniem obsługi nowych przychodów (subfunduszy).

X.5.2 Administracja – wydatki i zakupy inwestycyjne własne

Zakupy i wydatki inwestycyjne własne zrealizowano w następujący sposób. W 2005 roku zaplanowano wydatki inwestycyjne własne w wysokości **11.300** tys. zł. Realizacja tego planu wyniosła 50% tj. **5.683** tys. zł. i wynikała z opóźnień związanych z przedłużającymi się procedurami przetargowymi i stosowaną przez wykonawców praktyką odwołań od rozstrzygnięć przetargów. Realizację wydatków inwestycyjnych własnych w poszczególnych pozycjach ilustruje tabela 26.

Tabela 26. Wydatki inwestycyjne własne tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2005	Wykonanie 2005
1	2	3	4
1	Wykonanie systemu nagłośnienia sal konferencyjnych i systemu tłumaczeń symultanicznych. (6 pomieszczeń)	264	7
2	Modernizacja budynku przy ul. Konstruktorskiej 1	2 646	2 615
3	Modernizacja elewacji budynków przy ul. Konstruktorskiej 1, 1A, 3A w latach 2005-2007	4 000	2 415
4	Modernizacja stacji transformatorowej zasilającej budynki NFOŚiGW.	500	26
5	Modernizacja klimatyzacji w budynku 1A	1 300	-
6	Wykonanie systemu kontroli ruchu osobowego i kontroli dostępu w budynkach 1, 1A, 3A	620	620
7	System gaśniczy w serwerowi	100	-
8	Rezerwa inwestycyjna	1 870	-
9	Razem	11 300	5 683

Zakupy inwestycyjne własne w 2005 roku zostały zrealizowane w wysokości **905** tys. zł. tj. w 54% planu. W tym przypadku na niskie wykonanie planu miało wpływ nie zrealizowanie zaplanowanej rezerwy inwestycyjnej w wysokości **593** tys. zł. Realizację zakupów inwestycyjnych własnych w poszczególnych pozycjach ilustruje tabela 27.

Tabela 27. Zakupy inwestycyjne własne

tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2005	Wykonanie 2005
1	2	3	4
1	Meble	500	436
2	Urządzenia poligraficzne	62	61
3	Zakupy drobne (wykładziny, farby, zamki do drzwi i meblowe, itp.)	50	31
4	Urządzenia teletechniczne	35	19
5	Wartości niematerialne i prawne	316	267
6	Samochody	100	91
7	Rezerwa inwestycyjna	593	-
8	Razem	1 656	905

X.5.3. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizując swoje zadania statutowe oraz porozumienia dotyczące wdrażania Funduszu Spójności, prowadził w 2005 roku 63 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego stosując:

- w 44 przypadkach procedurę uproszczoną, dla postępowań o wartości szacunkowej od 6.000 do 60.000 euro,
- w 7 przypadkach procedurę pełną, dla postępowań o wartości szacunkowej od 60.000 do 130.000 euro,
- w 12 przypadkach procedurę pełną, dla postępowań o wartości szacunkowej powyżej 130.000 euro.

W przypadku 55 postępowań zastosowano procedury konkurencyjne, w tym:

- tryb podstawowy (przetarg nieograniczony i przetarg ograniczony) - 48 postępowań (76,19 %);
- tryb negocjacji z ogłoszeniem - 4 postępowania (6,35 %),
- tryb negocjacji bez ogłoszenia - 2 postępowania (3,17 %),
- tryb zapytania o cenę - 1 postępowanie (1,59 %).

W 8 przypadkach zastosowano tryb niekonkurencyjny, tj. tryb zamówienia z wolnej ręki (12,7 %).

W 1 przypadku zastosowanie trybu innego niż przetarg nieograniczony lub ograniczony, wymagało uzyskania zgody Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

Zgodę taką uzyskano dla zastosowania trybu negocjacji bez ogłoszenia.

Unieważniono łącznie 7 postępowań w tym 1 postępowanie w całości i 1 częściowo (unieważniono 2 z 3 części).

W wyniku przeprowadzenia pozostałych postępowań zawarto łącznie 48 umów, z czego 2 zawarto już w 2006r.

Złożono:

- 24 protesty;
- 3 odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych od rozstrzygnięcia protestu przez NFOŚiGW. Wszystkie odwołania zostały rozpatrzone przez Zespoły Arbitrów na korzyść Zamawiającego;
- 1 skargę do Sądu Okręgowego na wyrok Zespołu Arbitrów. Sąd w dniu 20.02.2006r. skargę oddalił.

Szczegółowy rejestr postępowań o najwyższej wartości zawiera tabela nr 28.

Tabela 28. Wykaz zamówień udzielonych w wyniku przeprowadzenia postępowań o zamówienie publiczne o wartości powyżej 130.000 euro

Lp.	Przedmiot zamówienia	Wartość zamówienia
1	Opracowanie dokumentacji wymaganej do Wniosku do FS dla przedsięwzięcia: „Porządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni Białej Przemszy na terenach gmin: Olkusz, Bukowno, Bolesław, Klucze”.	132 000,00 euro netto
2	Dostawa i montaż mebli biurowych.	481 639,65 zł brutto
3	Przygotowanie dokumentacji do wniosku do Funduszu dla projektu Kompleksowe zagospodarowanie ścieków w zlewni rzeki Obry.	224 750,00 euro netto
4	Modernizacja elewacji budynków biurowych NFOŚiGW.	6 050 217,07 zł brutto
5	Opracowanie wstępnych studiów wykonalności dla 7 przedsięwzięć.	330 132,00 euro brutto
6	Dostawa oprogramowania komputerowego Microsoft i IBM.	950 000,00 zł brutto